

Asiantuntijana kunnan tietohallinnossa

Teemu Kanerva

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2021

Tietojenkäsittelyn tutkinto

Tiivistelmä

Tekijä(t) Teemu Kanerva
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Asiantuntijana kunnan tietohallinnossa
Sivu- ja liitesivumäärä 80
<p>Opinnäytetyössä seurattiin Mäntsälän kunnan tietohallinnossa työskentelevän kirjoittajan päivittäistä työelämää. Kunnan tietohallinnossa työskentelee tietohallintopäällikkö, tietohallinnon asiantuntija ja projektityöntekijä. Perustietotekniikkapalvelut on ulkoistettu usean kunnan omistamalle Kuuma-ICT nimiselle in-house yhtiölle, mutta ICT-palveluita oltiin opinnäytetyön aikana kilpailuttamassa ja kilpailutuksen lopputulos selvisi kesäkuun alussa.</p> <p>Kirjoittaja on työskennellyt Mäntsälän kunnan tietohallinnossa viisi vuotta, jona aikana työtehtävät ovat muuttuneet vaativimmiksi. Kirjoittajan tämänhetkiset päivittäiset työtehtävät ovat monipuolinen kokonaisuus, joka muodostuu mm. loppukäyttäjien tukemisesta, organisaation henkilöstön osaamisen kehittamisestä, tietohallinnon ja muiden toimialojen projekteihin asiantuntijana osallistumisesta, sekä prosessien kehittamisestä. Työtehtäviä ei ole rajattu kovinkaan tarkkaan, vaan päivittäin saattaa tulla vastaan yllättäviäkin tilanteita ja uusia työtehtäviä.</p> <p>Opinnäytetyötä työstettiin 5.4.-10.9.2021 välillä, joista päiväkirjan kirjoittamiseen valittiin kahdeksan viikon ajanjakso 12.4.-4.6.2021. Opinnäytetyö tehtiin portfolion kaltaisena päiväkirjaopinnäytetyönä, joka muodostui päivittäisten työtehtävien avaamisesta sekä viikkoanalyysistä, joissa reflektion ja analyysin kautta tarkasteltiin työn kannalta valittuja ja merkittäviä aihepiirejä.</p> <p>Opinnäytetyön lopputuloksena on syntynyt dokumentaatio kirjoittajan päivittäisistä työtehtävistä, joita julkishallinnossa työskentelystä kiinnostunut lukija voi hyödyntää selvittääkseen millaisista työtehtävistä tietohallinnon arki koostuu. Tämän lisäksi kirjoittajan omaa uralla kehittymistä ovat auttaneet viikoittaiset analyysit ja lopuksi kirjoitettu pohdinta.</p> <p>Opinnäytetyön myötä kirjoittaja tunnisti, etteivät nykyiset työtehtävät vastaa niihin haasteisiin, jotka vastaisivat osaamisen kannalta kirjoittajan nykyistä osaamistasoa. Tulevaisuudessa tulee kirjoittajan osalta ajankohtaiseksi neuvotella työtehtävien sisältöjen muuttamisesta haastavammiksi ja sen myötä osaamista kehittävämmiksi.</p> <p>Jatkokehitysideana voisi tulevaisuudessa vuoden tai kahden päästä toteuttaa vastaavanlaisen seurantajakson ja tarkastella oman työn ja ajatusten kehittymistä. Toinen mahdollinen vaihtoehto olisi myös asettaa päivä- tai viikkotasolla tavoitteita ja seurata niiden onnistumista.</p>
Asiasanat tietohallinto, tietotekniikka, prosessit, etättyö, kilpailutus, loppukäyttäjät

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Keskeisimmät käsitteet	3
2	Lähtötilanteen kuvaus	5
2.1	Oman nykyisen työn analyysi.....	5
2.2	Sidosryhmät työpaikalla	9
2.3	Vuorovaikutus työpaikalla	10
3	Päiväkirjaraportointi.....	12
3.1	Seurantaviikko 1	12
3.2	Seurantaviikko 2	18
3.3	Seurantaviikko 3	27
3.4	Seurantaviikko 4	34
3.5	Seurantaviikko 5	41
3.6	Seurantaviikko 6	48
3.7	Seurantaviikko 7	55
3.8	Seurantaviikko 8	63
4	Pohdinta ja päätelmät.....	72
	Lähteet	76

1 Johdanto

Opinnäytetyössä seurataan kahdeksan viikon ajalta työtäni asiantuntijana Mäntsälän kunnan tietohallinnossa. Opinnäytetyötä työstetään 5.4.-10.9.2021 välillä, joista päiväkirjan seurantaviikoiksi on valittu 12.4.-4.6.2021. Työt ovat siirtyneet myös tässä tapauksessa etätyöskentelyksi, joskin työpaikallakin satunnaisesti käydään.

Mäntsälä on noin 20 000 asukkaan kunta Etelä-Suomessa, 50 km pohjoiseen Helsingistä. Mäntsälän kunta työllistää vajaa 800 työntekijää, joista suurin osa työskentelee kasvatus- ja sivistyspalveluiden alla. Oma työyksikköni on konsernipalveluiden alle kuuluva tietohallinto. Kunnan organisaatio nähtävissä kuvassa 1. Organisaatiokaavio on vielä kirjoittamishetkellä ajan tasalla, mutta vuoden 2021 aikana on suunnitteilla organisaatiouudistus, jonka vaikutukset kaavioon eivät ole tällä hetkellä selviä. Organisaatiokaaviossa ei näy kunnan tytäryhtiö Nivos Oy, joka toimittaa mm. sähköverkon ja tietoliikenteen kunnan toimipisteisiin.

Kuva 1. Mäntsälän kunnan organisaatio (Mäntsälän kunta 2020).

Mäntsälän kunnan tietohallinnossa työskentelevät tällä hetkellä tietohallintopäällikkö, tietohallinnon asiantuntija ja projektityöntekijä. Infra- ja tukipalvelut on ulkoistettu useamman kunnan omistamalle in-house -yhtiölle, Kuuma-ICT:lle, jonka kanssa tietohallinto tekee tiivistä yhteistyötä toiminnan kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Tämän lisäksi kunnalla on sopimuksia lukuisten muiden yritysten kanssa, jotka toimittavat mm. sovelluksia, SaaS-palveluita, lisenssejä tai muuta osaamista.

Työssä menestyminen edellyttää hyviä vuorovaikutustaitoja, monipuoliset vuorovaikutustaidot korostuvat etenkin etätyöskentelyssä. Suurien kokonaisuuksien hahmottaminen ja niiden sisäistäminen on edellytys, kun joskus saattaa joutua hyppäämään mukaan erinäisiin tilanteisiin lyhyelläkin varoitusajalla, kuten esimerkiksi ilman varoitusaikaa alkavaan palaveriin tai tietojärjestelmään liittyvän ongelmatilanteen selvittämiseen. Työssä on ymmärrettävä, kuinka kunnan hallinnollinen vuosikello toimii ja minkä eri hallintoelinten kautta päätösten on mentävä, mitkä lait toimintaa ohjaavat ja millaiset sopimukset ovat milläkin hetkellä aktiivisina. Esimerkiksi suuri osa kunnan hankintasopimuksista tulee Hansel Oy:n kautta ja ne ohjaavat sitä, mistä mihinkin tuoteryhmään kuuluvaa tuotetta kunta voi hankkia.

Mielestäni merkittävin taito työssä menestymisessä on kuitenkin tiedon hakeminen, sen omaksuminen ja soveltaminen omaan tilanteeseen. Merkittävin osa työssäni vastaan tulevista ongelmista ovat sellaisia, että joku muu niihin on jossain päin maailmaa jo aikaisemminkin törmännyt. Google on tässä ongelmienratkomisessa tärkein työkalu. On pystyttävä tunnistamaan mikä ongelma todellisuudessa on ja löydettävä oikea termistö, jotta tilanteeseen voi löytää oikean ratkaisun. Useimmiten on edettävä englannin kielellä ja medialukutaitoa hyödyntämällä löydettävä luotettavimmat sivustot.

Seuraavaksi kuvaan käyttämäni ammattikirjallisuutta. Olen valinnut neljä teosta ja kerron jokaisesta muutamalla lauseella, miksi teos on valittu ja mitä se työni kannalta merkitsee.

JHS179 (SuomiDigi 2020). Nostan tällä hetkellä merkittävimmäksi ammattikirjallisuuden teokseksi Julkishallinnon suosituksen 179, joka käsittelee kokonaisarkkitehtuurin kuvaamista. Virallisesti JHS-suositukset lakkautettiin lakimuutoksen seurauksena sellaisinaan vuonna 2020, mutta ne ovat silti vielä tänäkin päivänä hyödynnettävissä, eivätkä missään tapauksessa vanhentuneita.

Paul Harmon: Business Process Change, 2nd edition (Harmon 2007). Toisena teoksena haluan nostaa Paul Harmonin teoksen Business Process Change, joka käsittelee liiketoimintaprosesseja, niiden kuvaamista ja kehittämistä. Kirja on todella kattava tietopankki ja vaikka kuntasektori ei sinänsä ole liiketoimintaa, pystyy teoksen tietoperustaa joka tapauksessa soveltamaan myös julkishallintoon.

Mark Manson: The Subtle Art of Not Giving a F*ck (Manson 2016). Kolmantena haluan mainita Mark Mansonin tunnetun teoksen ”The Subtle Art of Not Giving a F*ck. Teos ei suoranaisesti ole IT-alan ammattikirjallisuutta, mutta tämän teoksen kautta olen oppinut työyhteisötaitoja ja ymmärtämään itseäni työntekijänä paremmin. Olen järjestyksestä pitävä ja samalla huono tekemään päätöksiä, jos minulla ei mielestäni ole kaikkea

tarvittavaa tietoa. Tämän kirjan kautta olen oppinut esimerkiksi sitä, kuinka tunnistaa ne asiat, joista oikeasti kannattaa välittää ja joilla on merkitystä. Monet asiat julkishallinnossa etenevät melko hitaasti ja koin sen työurani alkuaikoina todella turhauttavaksi. Tämän Mansonin teoksen opin ymmärtämään sitä, että aikaa ja energiaa ei kannata tuhjata asioihin, joihin ei itse pysty mitenkään vaikuttamaan.

Dale Carnegie: How to Win Friends and Influence People (Carnegie 1953). Neljäntenä ja viimeisenä teoksena tuon pöytään Dale Carnegien kuuluisan teoksen ”How to Win Friends and Influence People”. Kirjan kautta olen oppinut hyödyllisiä työyhteisötaitoja ja kuinka tulla toimeen ihmisen kanssa. En ole aina ollut sosiaalinen ihminen ja työyhteisöissä pärjääminen on joskus vaatinut enemmän ja vähemmän itsensä kehittämistä.

1.1 Keskeisimmät käsitteet

Kanban: Mäntsälän kunnan tapauksessa tietohallinto käyttää ”kanban-taulua” käynnissä olevien työtehtävien seuraamisessa ja työtehtävien jakamisessa työntekijöiden kesken. Opinnäytetyössä puhutaan viikoittain ”kanban tapaamisesta” tai ”kanban palaverista”, joilla kummallakin viitataan tietohallinnon kerran viikossa pidettävään palaveriin, jossa käydään läpi tauluun viikon aikana tehtyjä muutoksia ja seurataan merkittävimpien työtehtävien etenemistä.

Google Analytics: Googlen tarjoama internet-sivuille tarjoama toiminnallisuus, jolla on mahdollista seurata mm. sivujen kävijämääriä, käyttäytymistä ja trendejä.

Keusote: Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä. Kuuden kunnan (Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi ja Tuusula) muodostama yhteinen sosiaali- ja terveystieteiden vastaava sote-kuntayhtymä.

Kuuma-ICT: Keski-Uudenmaan informaatioteknologia Oy tarjoaa omistajakunnilleen perustietotekniikkapalveluita.

Tiedonhallintamalli: 1.1.2020 voimaan astuneen tiedonhallintalain vaatimusten täyttämiseen vaadittava mm. tietojärjestelmien toiminnallisuuden kuvaus. Voidaan rinnastaa kokonaisarkkitehtuurityön tekemiseen.

Arter ARC: Arter Oy:n tarjoama webpohjainen työkalu, jolla Mäntsälän kunta on kuvannut mm. GDPR:n ja tiedonhallintalain vaatimia tietojärjestelmiä.

KPI: Tulee englannin kielen sanoista Key Performance Indicator. Tarkoittaa seurattavia mittareita, joilla mitataan esimerkiksi jonkin palvelun toimivuutta.

Palvelupiste Vinkki: Mäntsälän kunnantalon ala-aulassa sijaitseva palvelupiste, josta työntekijät mm. voivat noutaa uudet puhelimensa ja palauttaa vanhat. Vinkki on myös kunnantalon kuntalaisten infopiste ja Vinkkiin esimerkiksi ilmoitaudutaan, kun tullaan tapaamaan kunnantalolle työntekijöitä.

3StepIT: IT-laitteiden elinkaaripalveluita tarjoava yritys.

3CheckIT: 3StepIT:n tarjoama työkalu, jolla on mahdollista seurata mm. IT-laitteiden käyttöjärjestelmien versionumeroita, päivitysten ajantasaisuutta, ongelmia ja ylipäättään laitteiden kuntoa.

2 Lähtötilanteen kuvaus

Tämän luvun tarkoituksena on käydä läpi nykytila ennen päiväkirjan kirjoittamista, jotta lukijalle tulee kokonaiskuva siitä, millaista arki on Mäntsälän kunnan tietohallinnossa. Luvun kaksi jälkeen lukija ymmärtää millaisia työtehtäviä tietohallinnossa on, kuinka olen tähän mennessä työssäni kehittynyt, minkä sidosryhmien kanssa olen vuorovaikutuksessa ja kuinka viestintä työyhteisön sisällä tapahtuu.

2.1 Oman nykyisen työn analyysi

Avaan seuraavaksi yleisimpiä työtehtäviäni. Olen listannut työtehtävät alle taulukkoon 1 ja kertonut muutamalla lauseella, mitä työtehtävä käytännössä tarkoittaa ja mitä siitä suoriutuminen vaatii. Työtehtävät on listattu työtehtävään käytettävän prosentuaalisen arvioidun työajan perusteella.

Taulukko 1. Työtehtävät ja työajan jakautuminen.

Työtehtävä	Työajan käyttö prosentuaalisesti [%]
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	10
ICT-palveluiden kilpailutus	10
Loppukäyttäjien tukeminen	10
Muiden toimialojen projekteihin osallistuminen	10
Prosessien kuvaamista ja kehittämistä	10
ARC-järjestelmän pääkäyttäjäisyys	8
Tietosuojaan liittyvät tehtävät	7
AV-laitteiden siirtyminen tietohallinnolle	5
Kotisivujen ja intranetin päivitys	5
Kuuma-ICT:n palavereihin osallistuminen	5
Luottamushenkilöiden tukeminen	5
Työllisyyspalveluiden tukeminen	5
Valmiusjohtoryhmän jäsenyys	4
Viestintäryhmän jäsenyys	4
Hackathonin järjestämiseen osallistuminen	2

Yksi tehtävistäni on ollut kehittää henkilöstön osaamista järjestämällä heille koulutuksia, joko itse pitäminäni tai kilpailuttamalla koulutuksia tarjoavia yrityksiä. Koulutukset vaihtelevat yksinkertaisista Teamsin välityksellä pidettävistä koulutuksista

kansalaisopistolla luokkatilassa pidettäviin koulutuksiin. Koulutettavina on ollut niin kunnan työntekijöitä kuin kuntalaisiakin.

Kuuma-ICT:n asiakaskunnat päättyivät kilpailuttamaan IT-palveluiden tuottajan keväällä 2020 ja projektia on työstetty nyt tähän toukokuuhun 2021 asti, jolloin saimme toimittajilta lopulliset tarjoukset. Kilpailutuksen alussa oli kilpailutuksen ja haluttujen palvelujen määrittelyt ja itse tarjouspyyntö lähti kommentoitavaksi loppuvuodesta 2020. Neuvotteluita toimittajien kanssa alettiin käymään alkuvuodesta 2021. Neuvotteluja käytiin vajaan kahden kuukauden ajan lähes viikoittain. Lopullisen päätöksen kilpailutuksen suhteen Mäntsälän osalta tekee kunnanhallitus toukokuun lopussa 2021.

Loppukäyttäjät ovat tässä tapauksessa muita kuin tietohallinnon työntekijöitä. Vaikka tukipalvelumme ovatkin lähtökohtaisesti Kuuma-ICT:n hoidettavana, tulee minulle silti satunnaisia yhteydenottoja ja usein pystyn auttamaan henkilöä nopeammin, kuin hän avaisi työpyynnön Kuuma-ICT:lle. Joskus loppukäyttäjien tukeminen tarkoittaa myös työpyynnön kirjoittamisen auttamisessa.

Kunnassa on jatkuvasti käynnissä monia kehitysprojekteja, joissa tietotekniikka on jollain tavalla mukana. Tehtävänäni on tietohallinnon näkökulmasta osallistua projekteihin asiantuntijan roolissa.

Tiedonhallintalain myötä on tullut ajankohtaiseksi piirtää auki prosesseja ja tästä selviämiseksi on ollut tarve kehittää omaa ja muun työyhteisön prosessiajattelun osaamista. Tietohallinnon näkökulmasta olemme mallintaneet niitä prosesseja, joihin liittyy tietotekniikka jollain tasolla.

ARC-järjestelmällä toteutetaan kunnan velvollisuuksia kokonaisarkkitehtuurin ja tiedonhallintalain suhteen. Tehtävänäni on olla ajan tasalla järjestelmäpäivitysten suhteen, antaa tukea loppukäyttäjille sekä huolehtia käyttäjätunnuksista ja oikeuksista.

Yleisen tietosuojasetuksen voimaantulon myötä minut nimettiin konsernipalveluiden tietosuojavastaavaksi tukemaan kunnan tietosuojavastaavaa päivittäisissä työtehtävissä. Ennen asetuksen voimaantuloa kunnassa järjestettiin ulkopuolisen konsultin vetämänä useampia työpajoja, jossa ARC-järjestelmään kerättiin ja kuvattiin tietosuojasetuksen vaatimalla tasolla mm. tietoa prosesseista, tietovarannoista ja tiedostetuista riskeistä.

Vuoden 2020 kesästä saakka olemme käyneet keskustelua toimitilapalveluiden kanssa kunnantalon AV-laitteiston siirtymisestä tietohallinnon vastuulle. Tällä hetkellä neuvottelut ovat menossa RACI-taulukon tekemisessä ja odotamme toimitilapalveluilta inventaariota

tai dokumentaatiota nykyisistä laitteista, niiden hankintapaikoista- ja hinnoista ja takuuasioista.

Olen yksi pääkäyttäjistä sekä intranetin että kunnan kotisivujen osalta. Tällä hetkellä vien kotisivuille lähinnä muiden puolesta materiaalia ja yhtenäistän ulkoasua, jos huomaan jotain, joka pistää silmään. Intranetin tapauksessa minulla on laajin ymmärrys sen toiminnasta, ja loppukäyttäjät turvautuvatkin usein intranettiin liittyvissä kysymyksissä minun apuuni. Intranetin osalta roolini saattaa muuttua loppuvuodelle suunnitellun päivityksen yhteydessä.

Osallistun kunnan edustajana Kuuma-ICT:n palavereihin, esimerkiksi kuukausittainen O365-pääkäyttäjät tapaaminen, jossa käydään läpi O365-tuoteperheen uusimmat ominaisuudet ja muutokset, kuullaan asiakaskuntien kuulumisia ja seurataan meneillä olevien projektien tilanteita. 3CheckIT-tapaamisissa käydään läpi kunnan leasinglaittekannan tilanne, kuten Windows-päivitysten ajantasaisuus, vaihtoon menevien laitteiden määrät sekä muiden seurattavien KPI:den (Key Performance Indicator) tilanteet. Kuuma-ICT:n kehityspalavereissa käydään läpi meneillä olevien Kuuma-ICT:n kehitysprojektien tilanteet ja tulevien projektien roadmapit. Asiakaskunnat kertovat myös omista meneillä olevista hankkeistaan.

Luottamushenkilöt ovat minuun yhteydessä, kun heidän iPadiensa kanssa on jotain ongelmia tai oheislaitteet eivät toimi niin kuin pitäisi. Keväällä 2020 siirryttäessä etätyöskentelyyn ja -kokouksiin, oli minun tehtäväni hoitaa luottamushenkilöille riittävä ohjeistus ja dokumentaatio iPadien käyttämiseksi etäkokoustamisessa. Normaalityötilanteissa olen myös paikan päällä mukana kunnanvaltuuston kokouksissa teknisenä tukena.

Työllistämistoiminta on yksi kuntasektorin vastuulla olevista asioista. Kunnan työllisyyskoordinaattorin eteen tulee kuukausittain asiakkaidensa ansioluetteloita, joissa tulee vastaan IT-alan termistöä, joita hän ei aina ymmärrä. Tässä vaiheessa pyydetään minulta apua ja ymmärrystä siitä, mikä kunkin asiakkaan osaaminen on ansioluettelon perusteella.

Kunnan valmiusjohtoryhmä on kunnanjohtajan vetämä ryhmä, joka yhdessä mm. pelastuslaitoksen, poliisin ja kunnallisen sähkö-, vesi- ja verkkoyhtiön, Nivos Oy:n kanssa, suunnittelee ja valmistautuu mahdollisiin kriisitilanteisiin. Valmiusjohtoryhmä kokoontuu n. kolme kertaa vuodessa. Olemme osallistuneet vuosittain järjestettyyn valtiovarainministeriön Taisto-harjoitukseen, jossa simuloidaan kriisitilannetta ja organisaatiot harjoittelevat valmiustoimintaansa mm. viestinnän näkökulmasta.

Viestintäryhmässä on työstetty viime vuosien aikana mm. kunnan viestintä- ja kriisiviestintäsuunnitelmaa. Viestintäryhmässä käydään säännöllisesti läpi kunnan viestintästrategiaa ja huomioita kentältä.

Mäntsälässä on järjestetty nyt kahtena vuonna Ting Hackathon -niminen tapahtuma. Hackathonit ovat innovaatio- ja demokilpailuja, jossa osallistujajoukkueet ratkovat tapahtumanjärjestäjien ennalta määrittelemää pulmaa tai aihetta. Mäntsälän kunta on ollut kahtena vuonna yksi tapahtuman pääsponsoreista ja kunnalta vaadittiin tapahtumaan muutamaa ideoijaa ja yhteyshenkilöä. Meiltä mukaan päädyimme minä ja hallintojohtaja. Vuoden 2020 hackathonissa olin tuomariston jäsenenä.

Nykyisellä osaamistasollani pärjään työssäni kiitettävällä tasolla. Työskentelen asiantuntijatasolla ja lähes viikoittain opastan muita työntekijöitä tietotekniikkaan liittyvissä asioissa. Olen luonteeltani jatkuvaan kehitykseen pyrkivä ja yritän kiinnittää asioihin huomiota toiminnan mahdollisen tehostamisen tai selkiyttämisen näkökulmasta. Pienen tietohallinto-organisaation vuoksi on ollut pakko sisäistää suuri määrä tietoa ja olen tällä hetkellä tilanteessa, jossa tiedän monista kunnassa tapahtuvista asioista ainakin jotain ja ymmärrän, kuinka asiat liittyvät toisiinsa.

Tietohallinnon budjetin laatiminen ja kilpailutusten valmisteleminen yksin on suurin haasteeni. Talouspuolen osaaminen vaatii minulta osaamisen kehittämistä. Sopimuksiin liittyvien lakien osaaminen olisi luultavasti myös uran kannalta oleellinen taito.

Olen ollut nykyisessä työpaikassani noin viisi vuotta. Alun perin aloitin Mäntsälän kunnassa palkkatuettuna määräaikaisena työntekijänä, jonka tehtävät olivat käytännössä loppukäyttäjien mobiilitukena toimiminen sekä projektimaisesti vanhan intranetin sisällön siirtäminen sellaisenaan uuteen ympäristöön. Olin mielestäni työt aloittaessani melko arka, enkä mielelläni puhunut puhelimesta tai palavereissa. Ylipäättään ihmissuhde- ja sosiaaliset taidot ovat ne, joiden kehittymisen nykyinen työni on mahdollistanut parhaiten. Sanoisin, että sosiaaliset- ja työyhteisötaidot myös olivat juuri ne taidot, jotka kaipasivat eniten kehittymistä. Tästä näkökulmasta Mäntsälän kuntaan melko sattuman kautta päätyminen oli oman urani alkuun ponnahtamisen kannalta merkittävä asia.

Nykyisin puhelimeen puhuminen ja julkinen esiintyminen ei ole minulle mikään ongelma ja olen oppinut jopa pitämään siitä. Tällä hetkellä voisin nähdä itseni myös kouluttajan työtehtävissä.

Työpaikallani tuetaan aktiivisesti työntekijöiden oman osaamisen kehittämistä mm. mahdollistamalla myös maksullisiin koulutuksiin osallistumisen, sekä työntekijöille vapaasti osallistuttavien koulutusten kautta. Ammattikorkeakouluopinnot ovat kuormittaneet siinä määrin, etten kovin aktiivisesti ole osallistunut työnantajan muihin mahdollistamiin koulutuksiin, kun oma psyykinen oppimiskapasiteetti on jo täyttynyt. Ammattikorkeakouluopinnot ovat laajentaneet omaa työhön tarvittavaa osaamista merkittävästi, mutta ITILin ja tietosuojalainsäädännön osalta kaipaen kehittymistä. Haluan myös tehdä tulevaisuudessa esimiestehtäviä, joten henkilöstöhallinnon tai ylipäätään hallintupuolen osaamisen kartuttaminen olisi luonteva suunta.

Urakehityksen näkökulmasta ICT-alalla kolmannen kielen opiskelusta suomen ja englannin lisäksi olisi suurta hyötyä. Japanin kielen peruskurssin kävin viime vuoden keväällä ja sen opiskeluun on melko hyvä motivaatio tällä hetkellä. Alustavasti olen ajatellutkin, että aloitan japanin kielen itseopiskelun syksyllä, kunhan saan AMK:n onnistuneesti loppuun asti.

Jonkinlaisen koodaustaidon saaminen luultavasti edistäisi urakehitystä myös. Kävin tänä keväänä data-analytiikan kurssin, jonka aikana Python-ohjelmointikieli tuli jollain tasolla tutuksi, joten se suunta voisi olla luonteva tässä vaiheessa. Python on myös käsittääkseni melko monipuolinen ohjelmointikieli, jota mm. tekoälyn parissa käytetään, joten siitähän näkökulmasta se voisi olla hyödyllinen taito osata.

2.2 Sidosryhmät työpaikalla

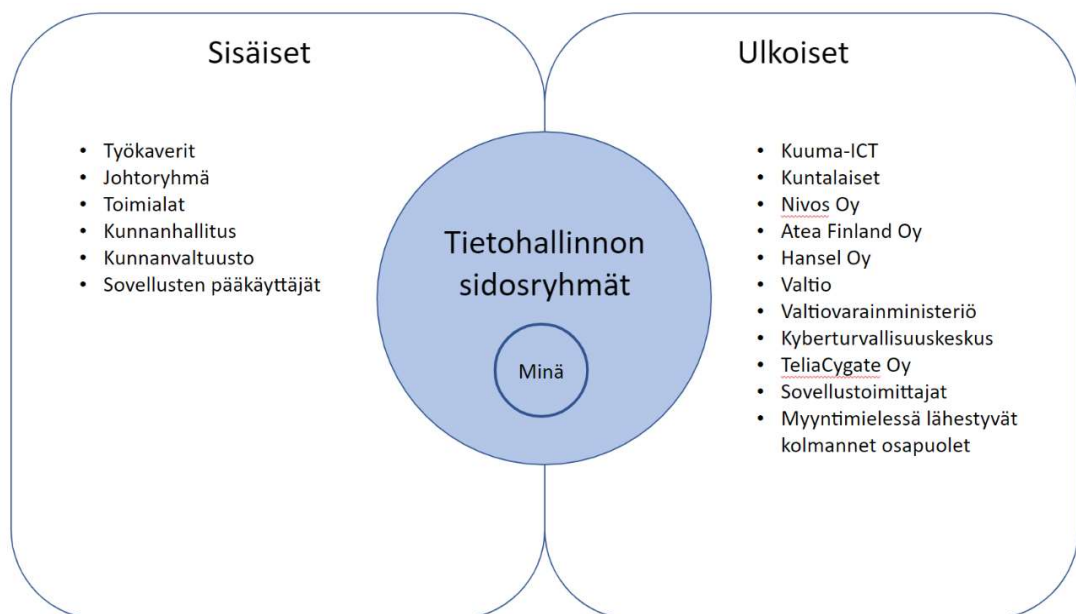
Sisäisiä sidosryhmiä tarkastellessa merkittävimmiksi nousevat tietohallinnon työkaverit, kunnan johtoryhmä, toimialojen työntekijät, kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto. Tietohallinnon voi ajatella olevan eräänlainen sidoskohta, joka yhdistää kaikkien toimialojen toiminnan yhteen. Tietotekniikkaa on tätä nykyä käytössä kaikessa kunnan toiminnassa, joten tietohallinnon on kyettävä yhteistyöhön kaikkien kunnan toimintojen kanssa. Kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto ohjaavat ylimpänä kunnan toimintaa ja esimerkiksi budjetin hyväksyy loppuvuodesta aina kunnanvaltuusto. Kunnan johtoryhmälle esitetään usein suurimpia tietohallinnon hankkeita, jotta toiminnassa pysyy avoimuus ja läpinäkyvyys.

Ulkoisista sidosryhmistä merkittävimmät ovat IT-palveluiden tuottaja Kuuma-ICT, verkkoyhteydet kunnan alueella toteuttava kunnan tytäryhtiö Nivos Oy, konesalipalvelut tuottava TeliaCygate, lukuisat sovellustoimittajat sekä Mäntsälän kunnan asukkaat. Tietohallinnon toteuttaminen ei itsessään kuulu kunnan ydintehtäviin, mutta tietohallinnon toiminta tukee kunnan ydintoimintojen onnistunutta toteutumista (Valtiovarainministeriö

s.a. b). Kuuma-ICT tuottaa kunnalle perustietotekniikkapalvelut ja heidän kanssaan olemme tekemisissä viikoittain erinäisten toiminnan kehittämiseen ja seurantaan liittyvien palaverien kautta. Kuuma-ICT hoitaa myös kunnan leasinglaitteiden vaihdon neljännesvuosittain.

Kunta ostaa sovelluksia monilta sovellustoimittajilta ja tällä hetkellä toiminta kunnan sisällä on järjestetty niin, että jokaiselle sovellukselle on määritelty sovelluksesta vastaava pääkäyttäjä. Tämä mahdollistaa sen, ettei tietohallinnolle synny informaatiohäkyä ja resurssipulaa siitä, että meidän vastuullamme olisi olla perillä jokaisesta sovelluksesta. Pääkäyttäjien ja tietohallinnon välisellä kommunikaatiolla on toiminnan kannalta suuri merkitys, jotta pystytään informoimaan organisaatiota mahdollisista palvelukatkoista ja päivityksistä.

Tietohallinnon sidosryhmät kuvattu kuvassa 2. Ulkoisissa kumppaneissa ei ole listattuna nimeltä kaikkia sovellustoimittajia.

Kuva 2. Tietohallinnon sidosryhmäkaavio.

2.3 Vuorovaikutus työpaikalla

Ennen koronapandemiaa, normaaleissa työolosuhteissa vuorovaikutus tilanteet tapahtuivat suurimmaksi osaksi kunnantalolla työhuoneissa, neuvottelutiloissa tai valtuustosalissa. Ennen pandemiaa olimme uudistamassa neuvotteluhuoneiden AV-laitteistoa tukemaan enempi langatonta teknologiaa ja lisäämään modernia käytettävyyttä. Olimme myös vähitellen integroimassa tilavarauksjärjestelmäämme O365 sähköpostiin,

jotta sitä kautta olisi mahdollista varata kokoushuone samalla, kun lähettää osallistujille kokouskutsun. Kommunikointi tapahtui suurimmaksi osaksi sähköpostitse, joskin vähitellen in opittu käyttämään myös Microsoft Teamsia. Minulle luontevin tapa kysyä nopeat kysymykset, oli mennä suoraan henkilön työhuoneeseen katsomaan, onko hän vapaana ja esittää asiani.

Vuorovaikutus mm. potentiaalisten yhteistyökumppaneiden ja myyntiedustajien kanssa tapahtui aiemmin lähtökohtaisesti myös kunnantalolla. Tällä hetkellä ehkä vähän kaipaavat sitä live-kohtaamista, vaikka en voi kieltääkään, etteikö Teamsia hyödyntämällä pystykin käyttämään työajan todella tehokkaasti.

Juuri nyt vuorovaikutustilanteet sekä työkavereiden että asiakaspalvelun ja sidosryhmätyöskentelyn näkökulmasta ovat pitkälti tietoverkkojen yli tapahtuvia. Eniten vuorovaikutusta tapahtuu Microsoftin Teams-sovelluksen kautta. Käytössä on päivittäin sovelluksen pikaviestitoiminto, sekä ääni- ja videopuhelut. Myös sähköposti on yhä merkittävässä roolissa. Puhelin on Teamsin suosion lisääntymisen jälkeen jäänyt näinä aikoina vähemmälle.

Tässä tilanteessa käytössä olevista työvälineistä suosin ehdottomasti Teamsiä. Teamsin kautta käydyt nopeat keskustelut tallentuvat järjestyksessä kokonaisuuksiksi, eikä sen kautta tule sitä ongelmaa, että sähköpostien kätköistä pitäisi lähteä etsimään jotain pientä yksityiskohtaa. Asiat, jotka vaativat tarkempaa neuvomista on mielestäni helpointa tehdä äänipuhelun avulla, sillä näin on mahdollista neuvoa toista ja esimerkiksi ruudunjako toiminnon kautta nähdä liveinä mitä toinen ihminen tekee ja korjata mahdolliset väärinymmärrykset heti.

Nykytilanteessa oman osaamiseni hyödyntämisessä on ongelmana mm. se, että työpäivien aikana joudun usein odottamaan kollegoiden reagoitua lähettämäni viestiin, mikä hidastaa omaa työtahtiani. Ennen pandemiaa, kun suurin osa henkilöstöstä työskenteli paikan päällä kunnantalolla, oli helppo käydä kysymässä suoraan kollegalta nopeat asiat, ellei hän ollut palaverissa tai poissa toimistolta. Samoin oli helpompaa käydä muistuttamassa, jos kollega oli vaikkapa unohtanut jonkin tärkeän asian ja saada siten asia jälleen etenemään. Nykytilanteessa se ei enää onnistu yhtä hyvin, sillä nykyään on myös odotettava, että toinen osapuoli lukee lähettämäni viestin ja reagoi siihen jollain tavalla. Koen itse toimivani parhaiten tilanteissa, joissa pääsee vuorovaikutukseen ihmisten kanssa sähköisten viestintävälineiden sijaan.

3 Päiväkirjaraportointi

Tässä osiossa dokumentoin päivittäin omaa työskentelyäni. Jokaisen päivän aluksi katson mitä kalenteriini on merkitty ja saatan asettaa myös erityisiä tavoitteita päivälle. Viikon loppuksi analysoin omaa työskentelyäni tai paneudun tarkemmin johonkin viikon aikana käsiteltyyn teemaan.

3.1 Seurantaviikko 1

Maanantai 12.4.2021

Jäin pääsiäisen jälkeen viikon lomalle ja palasin tänä aamuna töihin. Päivän tavoitteekseni asetan sähköpostin läpikäynnin ja työtehtävien suunnittelun tulevalle viikolle. Aamukahvin aikana kysyn työkavereilta viikon tapahtumat ja selvitän, onko tapahtunut jotain sellaista, josta minun olisi hyvä tietää, mutta joka ei selviä sähköpostista. Tiedän, että viime viikolla työskentelykuntani Facebook-ryhmissä oli ollut aktiivisuutta varsin ikävässä valossa ja minua kiinnostaa tietää, vaikuttaako se jollain tavalla tuleviin työtehtäviini. Tänään illalla on kunnanvaltuuston iltakoulu ja täytyy selvittää tässä päivänä aikana, onko minun läsnäololleni tarve olla hoitamassa tekniikkaa, vai onko kaikki jo kunnossa. Kalenteriin on merkitty myös heti aamuun yksi tunnin mittainen kokous, mutta agendan perusteella minut on kutsuttu sinne lähinnä kuuntelemaan.

Sain saavutettua kaikki päivälle asettamani tavoitteet. Valtuuston iltakoulu oli täysin etänä, eikä kunnantalolla paikan päällä tarvittu teknistä vahvistusta. Aamun tunnin palaveri käsitteli kuntamarkkinointikilpailuun lähetettävää työtä ja minun osaamistani tarvittiin kunnan kotisivujen käyttäjämäärien selvittämiseksi tietyllä aikavälillä. Minulla on oikeudet nähdä kunnan kotisivuja koskeva data Google Analytics palvelusta ja palaverin aikana tarkasteltiin nopeasti millaisia käyttäjämääriä tietyillä sivuilla, oli ollut muutaman vuoden aikana. Lupasin palaverin aikana hakea tässä tapauksessa markkinoinnista vastaavalle taholle tarkemman raportin muutamasta sivusta sekä sivustovierailijoiden käyttäytymisestä ja ne toimitinkin vielä päivän aikana.

Google Analytics ei ole minulle yksinkertaisen tiedon etsimisen lisäksi kovin tuttu järjestelmä ja siinä voisi olla minulle kehittymisen paikka. Meillä aloittaa kunnassa uusi markkinointivastaava toukokuun aikana ja pystyisin hänen työtään luultavasti tukemaan, jos minulla olisi tuo Google Analytics hallussa paremmin.

Tiistai 13.4.2021

Kalenterissa on kirjoittamisen hetkellä merkitty Kanban-tapaaminen tietohallintoyksikön kesken, sekä Windows-päivitysten ajantasaisuuden tarkistaminen IT-laitteiden elinkaarenhallintapalvelun kautta. Tavoitteena on myös päivän aikana tutustua eri vaihtoehtoihin kehittää omaa osaamista Google Analytics -palvelun tehokkaamman käytön suhteen.

Google Analytics -koulutusten/koulutusmateriaalien etsiminen jäi tältä päivältä ja siirtyi loppuviikolle. Aamupäivästä selvittelin kolmannen osapuolen kanssa erään työntekijän pitkäaikaista ongelmaa päästä käsiksi HR-järjestelmiin. Loppukäyttäjä on opettaja ja meillä opettajat ovat siitä erikoinen työntekijäryhmä, että he ovat ns. ”kahden tunnuksen loukussa”, eli heillä on käyttäjätunnukset sekä hallinto-, että opetuspuolen verkkoon. Ongelma tässäkin tapauksessa käsittääkseni johtui siitä, että väärä tunnus synkronoitui HR-järjestelmään, eikä käyttäjä sen takia päässyt kirjautumaan sisään. Ongelma saatiin ratkaistua ja tuntui hyvältä ilmoittaa IT-palveluille, että tiketin voi sulkea.

Kanbaniin liittyvä palaveri karkasi aiheensa puolesta hiukan käsistä ja käytännössä koko aika kului meidän, eli tietohallinnon ja hallintojohtajan keskustellessa käynnissä olevan IT-palveluiden tuottajan kilpailutuksesta. Kilpailutus on ollut käynnissä reilu vuoden verran tällä hetkellä ja nyt ollaan loppusuoralla. Tarjousten pitäisi tulla kilpailuun osallistuvilta tahoilta muutaman viikon sisällä ja viimeistään kesäkuun lopussa ennen lomia pitäisi olla nimet mahdollisissa papereissa. Pelkästään tietohallinnon päivittäistä työskentelyä käsittelevä palaveri siirtyi myöhempään ajankohtaan.

Windows-päivitysten ajantasaisuuden tarkistin päivän aikana ja reilu kymmenkunta laitetta ei ollut siinä tilanteessa päivitysten suhteen kuin olisi suotavaa, ja päädyin tekemään asiasta tiketin IT-palveluiden tuottajalle ja pyysin selvittämään, millaisella aikataululla puuttuvat päivitykset saadaan ajettua sisään. Lähtökohtaisesti tavoitteena on, että laitteissa olisi joku kolmesta viimeisimmästä tuetusta Windows-versiosta. Tässä tapauksessa suurin osa huomion kiinnittäneistä laitteista oli ilmeisesti kotiin vietyjä oppilaiden käytössä olevia kannettavia, joita ei välttämättä ole käynnistetty lainkaan, jos henkilöllä on kotona käytössään tehokkaampi tietokone.

Oman osaamisen näkökulmasta suuria kehitysloikkia ei juurikaan tapahtunut. Se selvisi, että toukokuussa on yksi ylimääräinen kunnanvaltuuston kokous, joka tullaan suoratoistamaan verkkoon kuntalaisten nähtäväksi ja tilasinkin kuvaajan paikan päälle. Ulkoistimme sosiaali- ja terveystalvumme Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymälle vuoden 2019 alussa ja vielä tälläkin hetkellä on jonkinasteisia ongelmia sopimusten

siirrossa heille. Viimeisimpänä tänään tuli vastaan tilanne, jossa me joudumme kuntana tilaamaan päivityksen erääseen palvelimeen palvelin- ja kapasiteettipalvelujen toimittajalta, koska Keusotella ei vielä ole voimassa olevaa sopimusta heidän kanssaan. Ongelma muodostuu tällaisissa tilanteissa talouspuolta työllistävästä läpilaskutuksesta.

Keskiviikko 14.4.2021

Päivän kalenteriin on merkitty kaksi velvoittavaa tapahtumaa, joista toinen on kerran kuukaudessa järjestettävää Kuuma-ICT:n vetämä O365 pääkäyttäjät -palaveri. Palavereissa käydään Kuuma-ICT:n ja asiakaskuntien edustajien kanssa kuukauden aikana tulleista patch noteista meitä koskevat merkittävimmät nostot, asiakaskuntien itse esille tuomat asiat, sekä yleisesti muita asioita. Toinen palavereista tulee koskemaan tiedonhallintamallia ja vaatimukset täyttämiseksi tehtäviä toimenpiteitä.

O365 pääkäyttäjät -palaveri meni yllättäen nopeasti ohi, sillä muutamalla kuntien edustajilla oli ilmeisesti päällekkäinen tapahtuma tämän palaverin kanssa, joten tänään mentiin melko Kuuma-ICT ja Mäntsälä painotteisesti. Sovittiin myös, että seuraavalla tapaamiskerralla tai viimeistään ennen kesälomia vietetään alkuun etäkahvihetki web-kamerat auki, sillä tällä porukalla ei olla nähty reilu vuoteen.

Tiedonhallintamallia koskeva palaveri järjestettiin poikkeuksellisesti livenä Mäntsälän kunnantalolla, jossa tapasin muutaman varhaiskasvatustoimen hallinnollisen työntekijän, joiden kanssa kävimme läpi heidän osaltaan Arterin ARC -sovellukseen vietyjä tiedonhallintamallia koskevia tietoja ja sovittiin mitä tietoa he keräävät valmiiksi seuraavaan palaveriin mennessä, jolloin saadaan syötettyä lisää dataa tuonne ARC:iin.

Torstai 15.4.2021

Päivän alussa kalenterissa on kaksi merkintää. Aikaisempi palaveri koskee uuden HR-järjestelmän integroimista Microsoftin Active Directoryn kolmannen osapuolen järjestelmän avulla. Toinen palaveri on järjestelmätoimittajan esittely uudesta Aarre App -nimisestä sovelluksesta, jota matkailijat voisivat käyttää löytääkseen kiinnostavia nähtävyyksiä Mäntsälän kunnasta täällä vieraillessaan.

Kello yhdeksän palaverissa oli kokoonnuttu Kuuma-ICT:n, Mäntsälän kunnan ja tämän kolmannen osapuolen voimin pohtimaan integraation viimeistelyä ja lopullista käyttöönottoa. Käyttöönotto saatiin sovittua toukokuun puolen välin tienoille ja kaikki osapuolet tuntuivat olevan hyvin perillä, mitä pitää tapahtua ja milloin, jotta järjestelmä saadaan otettua onnistuneesti käyttöön. Viimeisiksi ja merkittävimmiksi asioiksi jäivät

uusien käytäntöjen ohjeistus esihenkilöille, sekä kustannuspaikka- ja seurantatietojen oikein synkronoituminen järjestelmästä toiseen. Esihenkilöiden ohjeistus on tässä tapauksessa tärkeää, sillä käyttöönoton jälkeen uusille työntekijöille ei tilata Windows-käyttäjätunnuksia enää Kuuma-ICT:n asiakaspalvelun kautta, vaan tunnukset syntyvät automaattisesti, kun uusi henkilö perustetaan HR-järjestelmään. Aiemmin täytyi tilata ensin HR-järjestelmään uuden työntekijän perustaminen ja vasta sen jälkeen oli mahdollista hankkia työntekijälle Windows-tunnukset. Nyt kumpikin hoituu samalla kertaa, joka on mielestäni hyvä ja selkeä muutos menneeseen.

Päivän aikana selvitettiin myös Windows-lisenssien laskun jakoa talouspuolen kanssa, joka vaatii joka vuosi melko paljon ponnisteluja, jotta kustannukset saadaan jaoteltua toimialojen ja työyksiköiden kesken oikein. Laitoin myös aluille prosessin, jotta työllisyyspalveluiden uuden digi-/mediapajan työntekijät saisivat itselleen sekä asiakaskoneille tarvittavat Adoben lisenssit.

Päivän tavoitteet täyttyivät mielestäni hyväksyttävällä tavalla ja sain alulle tulevaisuuden kannalta tärkeitä asioita. Ylipäättään päivästä jäi positiivinen fiilis.

Perjantai 16.4.2021

Kalenteriin on merkitty yksi tärkeä palaveri, muuten loppupäivä pitkälti vapaa, joten tänään otan tehtäväkseni tutustua mitä maailma tarjoaa Google Analyticsin käytön opetteluun. Koulutusbudjetissa on vielä tälle vuodelle käytettävissä rahaa, mutta Google Analytics on käsittääkseni melko suosittu palvelu, joten voisin kuvitella, että ilmaisiakin resursseja olisi löydettävissä.

Aamuinen palaveri toteutettiin Teamsillä ja palaveri koski tilinpäätöstietojen julkaisua kunnan kotisivuille PowerBI visualisoinnin muodossa. Talouspuolen työntekijä oli muutaman viime kuukauden aikana järjestettyjen koulutusten osaamisellaan rakentanut oleellisista tiedoista raportin, jonka julkaisun nettiin neuvoin hänelle ja kävin itse lopulta viemässä linkin tuohon raporttiin kunnan kotisivuille. Samassa yhteydessä siistin sivulla jo aiemmin olevia linkkejä ja tekstejä sekä yhtenäistin ulkoasun siistimmäksi..

Iltapäivällä etsin internetistä resursseja Google Analytics osaamisen kehittämiseksi ja potentiaalisimmiksi vaihtoehdoiksi valikoituivat Google Academyn ilmaiset kurssit, Youtuben ilmaiset erinäisten henkilöiden kokoamat videosoittoilistat, sekä Udemyssä ja Skillsharessa vaikutti olevan muutama vaihtoehto. Näistä todennäköisesti käyn ainakin ensin nuo Google tarjoamat resurssit läpi ja mietin sen jälkeen, onko syytä kehittää osaamista vielä lisää, vai riittävätkö niistä saatavat opit minun työssäni.

Saavutin päivän tavoitteet ja kävin työpäivän lopuksi viemässä kunnantalolle lyhyen matkan päähän käyttämäni työvälineet. Tämän olen huomannut auttavan orientoitumaan viikonlopun viettoon.

Viikkoanalyysi

Ensimmäisen viikkoanalyysini aiheeksi valitsen viikon aikana sivutun Google Analyticsin. Kunnassa on aloittamassa vielä ennen kesää markkinointivastaava ja olemme myös suunnitelleet alustavasti kotisivujen uudistamisprojektin aloitettavaksi vuoden 2021 aikana. Google Analytics (Google s.a.) dataa on kerätty kunnan kotisivuista jo kahden vuoden ajan, mutta kerättyä dataa ei ole tähän mennessä hyödynnetty muuten kuin satunnaisten markkinointiprojektien vaikutusten seuraamiseksi.

Julkisen sektorin toimintaa rajoittaa usein tiukat budjetit ja säädökset ja tämä pätee myös verkkosivun uudistamiseen (Snyder 2020). Erityisesti saavutettavuusdirektiivi antaa tarkat puitteet uusien verkkosivujen vaatimuksille (Valtiovarainministeriö s.a). Kunnassa on aloitettu ”Mäntsälä26”-ohjelma, jonka tavoitteena on tasapainottaa kunnan useampana vuonna alijäämäiseksi jäänyttä tulosta. Nämä asiat huomioon ottaen pitäisi pystyä uudistamaan verkkosivut kustannustehokkaasti, mutta samalla säädökset täyttävästi.

Joensuun kaupunki otti vuonna 2016 käyttöönsä Google Analytics -palvelun uuden verkkolehtensä kävijöiden ja kävijämäärien seurantaan ja opinnäytetyönään tämän tehnyt Aki Mustonen nosti pohdinnassaan esille, kuinka viestintäkanavien suunnittelun apuna ja priorisointina voidaan hyödyntää Google Analyticsin kautta saatavaa tietoa (Mustonen 2016, 33). Mäntsälän kunnalla on käytössä Facebook, Twitter, Instagram ja Youtube, ja näkisin oleellisena tietona sen, minkä kanavan kautta kuntalaiset saadaan tehokkaimmin tavoitetuksi. Jos oikein konfiguroituna Google Analytics tämän pystyy meille kertomaan, näkisin sen toiminnan kehittämiseen lisäresurssien sijoittamisen järkevänä toimenä.

Eräs palaute joka kuntalaisilta on nykyisten kotisivujen suhteen tullut, on ollut sivuilla navigoimisen vaikeus ja hakutoiminnon kautta oikean tiedon löytäminen. Neil Patel nostaa blogitekstissään esille kohorttianalyysin merkityksen sivustovierailijoiden käyttäytymisen tulkinnassa (Patel s.a). Google Analyticsin tapauksessa kohorttianalyysi kertoo sen, kuinka monta kertaa sama käyttäjä on vierailut määritellyn ajanjakson aikana uudestaan verkkosivuilla. Kohorttianalyysi voisi olla yksi seurattavista mittareista, jolla pystytään seuraamaan kuinka paljon uusien verkkosivujen julkaisu vaikuttaa kuntalaisten verkkosivuilla vierailuun. Jos verkkosivut ovat sekavat ja sivuilta on vaikea löytää tietoa, on luultavasti pienempi todennäköisyys sille, että sivustovierailija tulee uudestaan

etsimään tietoa, kun taas jos sivut on rakennettu helppokäyttöisiksi ja hakutoiminto toimii kunnolla, tulee vierailija todennäköisemmin uudestaanakin etsimään tietoa. Kuvassa 3 on esimerkkinä miltä Google Analyticsin kohorttianalyysinäkymä Mäntsälän kunnan kotisivujen tapauksessa näyttää. Analyysistä pystyy näkemään sen, kuinka suuri osuus ensimmäistä kertaa sivustolla vierailuista henkilöistä palaa seuraavalla viikolla sivustolle. Analyysiä konfiguroimalla on myös mahdollista nähdä, kuinka monta kertaa yksittäinen käyttäjä on sivustolla käynyt tai kuinka monta kertaa hän todennäköisesti on löytänyt etsimänsä. Tähän on käytettävä enemmän aikaa, jotta löydän kunnan kannalta tärkeimmät mitattavat asiat.

	Viikko 0	Viikko 1	Viikko 2	Viikko 3	Viikko 4	Viikko 5	Viikko 6	Viikko 7	Viikko 8	Viikko 9	Viikko 10	Viikko 11	Viikko 12
Kaikki käyttäjät 42 540 käyttäjää	100,00 %	7,16 %	3,86 %	3,46 %	2,51 %	2,57 %	1,95 %	1,60 %	1,68 %	1,40 %	1,77 %	1,36 %	0,00 %
24.1.2021 - 30.1.2021 4 381 käyttäjää	100,00 %	7,90 %	5,16 %	2,88 %	3,58 %	5,02 %	1,76 %	2,99 %	2,05 %	1,64 %	3,52 %	2,33 %	0,00 %
31.1.2021 - 6.2.2021 3 116 käyttäjää	100,00 %	7,28 %	4,62 %	3,05 %	3,31 %	2,47 %	2,66 %	1,48 %	2,02 %	2,15 %	1,16 %	0,00 %	
7.2.2021 - 13.2.2021 3 261 käyttäjää	100,00 %	7,30 %	4,69 %	4,72 %	2,67 %	2,55 %	2,24 %	1,29 %	2,58 %	1,66 %	0,00 %		
14.2.2021 - 20.2.2021 2 988 käyttäjää	100,00 %	7,10 %	4,72 %	2,98 %	2,95 %	2,07 %	1,61 %	2,18 %	1,67 %	0,00 %			
21.2.2021 - 27.2.2021 3 315 käyttäjää	100,00 %	12,40 %	3,05 %	3,20 %	2,41 %	1,57 %	3,14 %	1,60 %	0,00 %				
28.2.2021 - 6.3.2021 3 967 käyttäjää	100,00 %	6,30 %	4,97 %	3,15 %	1,92 %	3,40 %	2,14 %	0,00 %					
7.3.2021 - 13.3.2021 3 021 käyttäjää	100,00 %	8,64 %	4,47 %	2,81 %	2,81 %	2,52 %	0,00 %						
14.3.2021 - 20.3.2021 3 334 käyttäjää	100,00 %	6,79 %	3,30 %	3,90 %	3,00 %	0,00 %							
21.3.2021 - 27.3.2021 3 531 käyttäjää	100,00 %	6,54 %	4,84 %	7,28 %	0,00 %								
28.3.2021 - 3.4.2021 2 783 käyttäjää	100,00 %	8,52 %	3,63 %	0,00 %									
4.4.2021 - 10.4.2021 4 654 käyttäjää	100,00 %	8,79 %	0,00 %										
11.4.2021 - 17.4.2021 4 189 käyttäjää	100,00 %	0,00 %											

Kuva 3. Kunnan kotisivujen kohorttianalyysi 18.4.2021.

Google Analytics tarjoaa myös mahdollisuuden nähdä, millä hakutoiminnoilla sivustovierailijat ovat yrittäneet etsiä tietoa verkkosivulta. Tämä on mielestäni merkittävä tieto siitä näkökulmasta, että sen perusteella on mahdollista nostaa eniten haettua tietoa heti etusivulle nähtäville, jolloin vierailijan ei edes tarvitsisi etsiä tietoa. Etusivulla näytettävää tietoa tulisi säännöllisin väliajoin päivittää vastaamaan vierailijoiden tarpeita, kuten esimerkiksi tarve koulujen tai päiväkotien ruokalistoilta kesälomien aikana ei luultavasti ole kovinkaan merkittävä. Pohjois-Carolinan Analytics ohjeistuksessa on nostettu myös esille, kuinka asiakkaiden kuuntelu on myös sivuston kehittämisen kannalta tärkeä (Kaczmarek 2014, 4). Sivustolla on tällä hetkellä käytössä ”Palaute”-painike, mutta se on suunniteltu kaiken kunnalle tulevan palautteen antamiseen. Mietin sellaista vaihtoehtoa, että uusille sivuille tulisi satunnaisesti käyttäjille ilmestyvä pieni ikkuna, jossa pyydetään antamaan palautetta sivuston käytettävyydestä. Toisaalta koska kunnan lukuisista Facebook-ryhmistä saisi luultavasti myös melko helposti käyttökelpoista palautetta niin helposti tulee mieleen, että aiheuttaako tuollainen pieni ikkuna lähinnä turhautumista loppukäyttäjän osalta.

Tähän aikaisempaan pohdintaan pienestä palautetta kysyvistä ikkunasta otetaan kantaa kahdessa Nielsen Norman Groupin artikkelissa. Nielsen Norman Group (NN/g) on Don Normanin ja Jakob Nielsenin perustama yritys, joka on keskittynyt käyttöliittymien ja käytettävyyden tutkimukseen ja parhaiden käytäntöjen löytämiseen (Nielsen Norman Group 2021). Anna Kaley nostaa artikkelissaan esille ”popup” -ikkunan ilmestymisen ajoitus on tärkeää hyvän käyttöliittymän kannalta. On tärkeää tunnistaa hetket, jolloin käyttäjällä ei ole mitään tärkeää kesken, mutta jolloin käyttäjällä on kokemus vielä tuoreessa muistissa (Kaley 2019). Kim Salazar taas mainitsee, että ns. ”Exit-intent popupit” lähtökohtaisesti palvelevat vain palveluntarjoajaa ja kuinka tärkeää on tuoda tuollaisen popin yhteydessä loppukäyttäjälle tuleva lisäarvo (Salazar 2019). Kotisivuilla voisi toimia vastaavanlainen juuri ennen sivuston sulkemista ilmestyvä pieni ikkuna, jossa pyydetään palautetta ja kehitysideoita kunnan verkkosivuille ja nostetaan esille kuntalaisen antaman palautteen arvo.

3.2 Seurantaviikko 2

Maanantai 19.4.2021

Kalenterissa on tälle päivälle tärkeitä palavereja vain yksi iltapäivälle sijoittuva, joten aamupäivän voin keskittyä pienten yksittäisten Kanbaniin jääneiden asioiden selvittelyyn. Tämän lisäksi tavoitteenani on käydä läpi tietohallinnon prosesseja, mitkä niistä on vielä piirrettävä auki.

Aamupäivästä eräältä työkaveriltani tuli yhteydenotto koskien ARC-ohjelmiston koulutusmateriaaleja ja hänellä ilmennyt ongelmaa ohjelmiston käyttöoikeuksien suhteen. Teams-puhelun ja ruudunjaon avulla ongelmat saatiin nopeasti ratkaistua, ja sen lisäksi käytiin pikaisesti läpi, kuinka prosessikuvien piirtäminen ohjelmistolla käytännössä tapahtuu ja kuinka ne tallennetaan oikeaan paikkaan.

Ilmapäivän palaverissa suunnittelimme yhdessä Kuuma-ICT:n kanssa Mäntsälän siirtymistä mobiililaitteiden etähallintajärjestelmästä, MDM (Mobile Device Management), toiseen. Tarkoituksena on siirtää nykyinen laitteisto vuoden loppuun mennessä Microsoftin Intunen alaisuuteen. Nykyisen MDM:n sopimus on päättymässä ja Intunella on saavutettavissa kustannussäästöjä mm. lisenssien kautta. Siirtyminen MDM:stä toiseen edellyttää tässä tapauksessa laitteiden tehdaspalautusta ja uudelleen käyttöönottoa. Tämä vaatii käytöntuen koordinoitua yhdessä Kuuma-ICT:n lähituen kanssa. Lähituen riittävä resursointi on oleellista onnistuneen siirtoprojektin läpi saattamiseksi.

Päivän aikana hahmottelin tulevaa tietohallinnon kyselyä koskien etätyöskentelyä ja sen mukana tuomia haasteita. Kyselyä on tarkoitus hyödyntää mm. työvälaineiden ja niiden käyttöön liittyvien ohjeistusten suunnittelussa ja priorisoinnissa. Kysely on tarkoitus toteuttaa vielä ennen kesälomia, todennäköisesti toukokuun aikana.

Päivän tavoitteista tietohallinnon prosessien läpikäyminen jäi saavuttamatta muiden työtehtävien ilmaantuessa. Iltapäivän palaveri auttoi hahmottamaan paremmin, kuinka suuresta projektista todellisuudessa on kyse, sillä käytännössä suurin osa kunnan mobiililaitteista on nollattava ja otettava uudelleen käyttöön. Haasteita tulee aiheuttamaan se, etteivät kaikki työntekijät selviä tästä pelkällä ohjeistuksella vaan tarvitsevat lähituen opastamaan. Tämän kaiken on tapahduttava Kuuma-ICT:n osalta kaiken muun käytöntuen ohessa, joten resurssit on varattava jo tässä vaiheessa, jotta projektista selvitään vuoden loppuun mennessä.

Tiistai 20.4.2021

Päivän tavoitteena on selvittää työkaverin kanssa ongelmaa PowerBI-raportin julkaisussa kunnan kotisivuille. Vielä tuntemattomasta syystä raportti ei näy ulkopuolisille. Jatkan tietohallinnon kyselyn suunnittelua ja jos ehdin, niin käyn ainakin yhden tietohallinnon prosessin läpi ARC-ohjelmistosta. Iltapäivästä on myös tietohallinnon viikoittainen Kanban-palaveri, jossa käydään läpi viikon aikana tapahtuneita asioita.

PowerBI-raportin julkaisun ongelmaa ei saatu ratkaistua. Päädyttiin siihen, että työkaverini avaa tiketin help deskiin, sillä ongelma todennäköisesti johtuu Admin-portaalin asetuksista. Kanban-palaverissa käytiin läpi viikon aikana tapahtuneet asiat, IT-palveluiden kilpailutuksen tilanne, vähäinen osallistumisprosentti työntekijöiden koulutuksiin sekä esittelin ideani Google Analyticsiin panostamisesta. Kilpailutus on tällä hetkellä siinä tilanteessa, että perjantaina pitäisi tulla osallistuneilta tahoilta lopulliset tarjoukset ja ensi viikon aikana olisi vuorossa niiden läpikäynti ja päätösesityksen valmistelu. Esimieheni piti ehdotuksestani Google Analyticsin suhteen ja sovittiin, että katsellaan tarkemmin, milloin minulle on paras hetki käyttää aikaa siihen liittyvän koulutusmateriaalin läpikäyntiin. Todennäköisesti kotisivujen uudistusprojekti lähtee kunnolla käyntiin vasta syksyllä, joten jos ennen kesälomia on hiljaisempia viikkoja, niin koulutusten läpikäynti on järkevintä ajoittaa sinne.

Päivän tavoitteet täyttyivät mielestäni tänään hyvin. Sain luotua melko tarkan kokonaiskuvan, mitä prosesseja alan seuraavaksi mallintamaan ja mistä on tällä hetkellä eniten hyötyä.

Keskiviikko 21.4.2021

Tälle päivälle kalenterissa on kaksi etäpalaveria. Ensimmäinen palaveri koskee asiantuntijajärjestelmämme uuden version käyttöönottoa, joka tulee melko pikaisesti eteen Microsoftin päättäessä tuen Silverlight-ohjelmointiympäristölleen syksyn aikana. Jälkimmäinen palaveri on 3CheckIT:n kuukausittainen seurantalpalaveri. Palaverissa käydään läpi kunnan laitekanta tietokoneiden osalta, mitä ongelmia on ilmennyt esim. päivitysten tai kaatumisten suhteen, kuinka paljon laitteita menossa tulevaisuudessa leasing-vaihtoon ym.

Asiantuntijajärjestelmää koskeva palaveri oli käytännössä projektin aloituspalaveri. Palaverissa sekä toimittajan että meidän projektiryhmämme esittäytyivät ja porukalle kerrottiin yleisesti, mitä ennen Silverlight-tuen päättymistä on tapahtumassa. Aloituspalaverin jälkeen on seuraavana vuorossa tekninen palaveri, jossa käydään vaatimukset versiopäivitykselle, sovitaan käyttökaton ajankohta ja tehdään lista tarvittavista toimenpiteistä ennen asennusta ja asennuksen jälkeen. Asennusten ja toimivuuden varmistamisen jälkeen on kaksi pääkäyttäjäkoulutusta, joissa käydään läpi merkittävimmät muutokset versioiden välillä ja opastetaan uusien ominaisuuksien käytössä. Tavoite on, että projekti on saatu päätökseen ennen lokakuun loppua.

Kävin kunnantalolla ruokatauolla työkaverien kanssa ja samalla sovin hallintojohtajan kanssa, että viikon päästä keskiviikkona menen aamupäiväksi kunnantalolla hoitamaan tekniikkaa valtuustosalin uuden kunnanjohtajan työhaastatteluihin liittyen. Tällä hetkellä on vielä voimassa kokoontumisrajoitukset ja haastattelut joudutaan toteuttamaan ns. hybridimallilla, eli osa osallistujista on paikan päällä valtuustosalissa ja loput ovat etänä Teams-yhteyden välityksellä. Menen paikan päälle varmistamaan, että esitystekniikka toimii äänen ja videokuvan osalta niin kuin pitää.

Erään varhaiskasvatuksen työntekijän kanssa kävimme myös pikaisesti läpi, mitä on huomioitava versiopäivityksen yhteydessä. Työntekijä avasi tiketin Kuuma-ICT:lle, jotka hoitavat oikeat portit palomuurista auki ja koordinoivat päivitettyjen sovellusten asennuksesta loppukäyttäjien tietokoneille.

Päivän tavoitteet onnistuivat, lukuun ottamatta 3CheckIT-palaveriin osallistumista, sillä jouduin käymään terveystasemalla juuri siihen aikaan. Työkaverini pääsi tuuraamaan minua ja kävimme iltapäivästä palaverissa käytyt asiat kahvitauon yhteydessä läpi.

Työpäivä jatkui yllättäen, kun työkaverini numerosta tuli puhelu. Puhelimessa ei ollutkaan työkaverini, vaan kunnanjohtaja, jonka oma puhelin oli pudonnut auton katolta

tuntemattomaan paikkaan Mäntsälässä. Aluksi lähdin kunnantalolle viemään hänelle lainaan oman puhelimeni, jotta hän pystyy ainakin soittamaan ja ottamaan vastaan puheluita. Tehdaspalautettuani oman puhelimeni, en yllättäen pystynytkään ottamaan sitä uudelleen käyttöön, luultavasti etähallintajärjestelmän vaihtumiseen liittyvästä syystä johtuen. Laitoin asiasta tiketin Kuuma-ICT:lle ja hoidan omat puheluni henkilökohtaisella puhelimellani dual-sim ominaisuuden turvin, kunnes saan työpuhelimeni taas toimimaan.

Kunnanjohtajan kanssa kävelimme Mäntsälän keskustassa vajaa tunnin verran etsien puhelinta tienpientareelta ja ojista, sitä kuitenkaan löytämättä. Varapuhelinta ei illalla ole mahdollista saada mistään, joten sovimme, että tulen heti aamusta kunnantalolle ja haen palvelupiste Vinkistä hänelle uuden puhelimen.

Torstai 22.4.2021

Päivälle on kalenterissa palaveri koskien kunnanjohtajan läksiäisten suunnittelua, sekä palaveri, jossa käsitellään 3StepIT:n laiterekisterin ja operaattorimme yritysportaalin ylläpitämisen vastuita kuntaorganisaatiossa. Aamusta menen paikan päälle kunnantalolle jatkamaan kunnanjohtajan eilistä puhelintapausta.

Aamulla hain palvelupiste Vinkistä, joka on palvelupisteemme kunnantalon aulassa, varapuhelimen kunnanjohtajan eilen kadonneen tilalle. Puhelin ei ollut täsmälleen sama kuin hänen aiemmin käyttämänsä, mutta sillä pitäisi pärjätä, kunnes kadonnut puhelin löytyy tai uusi puhelin saapuu tilalle. Yhteystiedot ja valokuvat eivät olleet tallentuneet pilveen jostain syystä, joten ne menetettiin puhelimen katoamisen yhteydessä. Puhelin saatiin MDM:n kautta lukittua, joten mahdollinen löytäjä ei sitä pysty väärinkäyttämään. Eilen illalla myös suljin liittymän heti kun selvisi, että puhelin oli kadonnut.

Selvitin myös päivän aikana oman puhelimeni uudelleen käyttöönottoa ja ongelmatilannetta Kuuma-ICT:n kanssa. Päädyin toimimaan koekaniinina puhelimen siirrosta vanhasta MDM-järjestelmästä uuteen ja ensimmäisen siirron aikana törmäsimme ongelmaan, että puhelimeni saatiin otettua käyttöön, mutta "Puhelin"- ja "Yhteystiedot"-sovellukset olivat kadonneet. Syyksi melko nopeasti paljastui, että käyttäjäprofiilini oli lisätty käyttäjäryhmään, johon kuuluvat tunnukset kirjautuvat Android-tabletteihin, ja joilla ei ole tarvetta kyseisille sovelluksille. Siirto käyttäjäryhmästä toiseen ratkaisi ongelman.

3StepIT:tä, leasing-laitteita ja laskujen kiertoa koskeva Teams-palaveri oli todella hyödyllinen. Kävimme läpi leasing-laitteiden kustannuspaikkatietoihin liittyviä ongelmia, syitä niihin ja kuinka ongelmat ratkotaan tulevaisuudessa. Sovimme tulevaisuuteen kaksi jatkotyöpajaa, joissa työestetään samalla porukalla prosessikuvia nyky- ja tavoitetiloista.

Keskustelimme myös tulevasta organisaatiouudistuksesta ja siitä, kuinka organisaatiouudistuksen myötä myös kustannuspaikat tulevat muuttumaan ja se tulee vaatimaan paljon käsityötä uusien kustannuspaikkojen syöttämiseksi järjestelmiin.

Päivän tavoitteet tuli saavutettua ja opin mm. sen, kuinka monimutkainen prosessi on siirtyä MDM-järjestelmästä toiseen. Opin myös, kuinka sekava tilanne tällä hetkellä leasing-laitteiden laskutus on ja kaikki vastuut eivät välttämättä ole tarpeeksi selkeitä. Prosessien auki piirtäminen ja yhteisymmärrykseen pääseminen on tässä tapauksessa varmasti yksi avain tilanteen selvittämiseksi.

Perjantai 23.4.2021

Tälle päivälle kalenterissa on aamusta tietohallinnon porukalla prosessikuvausten piirtämistä ja AV-laitteisiin liittyvän RACI-taulukon läpikäymistä. Iltapäivälle on tietohallintopäällikön kanssa palaveri, jossa pohdimme tietohallinnon suunnitteilla olevaa etätyöskentelyyn liittyvää kyselyä.

Puoli tuntia ennen ensimmäisen palaverin alkua sain tietohallintopäälliköltä ilmoituksen palaverin peruuntumisesta. Päädyimme kuitenkin tietohallinnon projektityöntekijän kanssa ottamaan kahdestaan puhelun Teamsin kautta ja käymään prosessikuvauksia läpi. Prosessit, joita suunnittelimme alun perin käyvämmä läpi liittyvät tiedonhallintalain määrittelemiini vaatimuksiin julkisen hallinnon tiedonhallinnasta. Tällä kertaa keskityimme tietohallinnon osalta laitteiden tilausprosessien auki purkamiseen. Pohdimme sitä, että tilausprosessien kuvaaminen lähtökohtaisesti kuuluisi ehkä pikemminkin hankintaosastolle siitä näkökulmasta, että kunnassa on mm. hallintosääntö, strategiset tavoitteet ja hankintaohje, jotka antavat suuntaa, kuinka hankintoja kuuluu tehdä. Ajatus oli, että hankintaosasto piirtäisi auki yleisen hankintaprosessin, jossa mm. olisi kuvattu ketkä ovat ne avainhenkilöt, joiden hyväksyntä pitää olla, jotta hankinnan voi tehdä tai miten hankintaprosessi muuttuu erilaisten hankinnan arvojen myötä. Tietohallinto voisi sitten piirtää tämän avulla auki eri hankintakanavien osalta omat prosessit.

Päivän toinen palaveri peruuntui myös, mutta siirsimme tietohallinnon etätyökyselyn suunnittelun ensi maanantaille. Suunnittelin sitä kuitenkin alustavasti itse ja tein hahmotelman, jotka esittelen maanantaina tietohallintopäällikölle. Haluan, että kyselyn ja kysymysten kautta saisimme tietohallintoon suuntaa sille, millaisia koulutuksia järjestämme työntekijöillemme ja millaiset työkalut helpottaisivat heidän työpäiviään.

Päivän tavoitteet jäivät osittain saavuttamatta, sillä alun perin suunnitellut palaverit peruuntuivat. Työstin siitä huolimatta asioita eteenpäin sen verran kuin oli mahdollista.

Sain myös vihdoin kirjallisen vastauksen siihen, saavatko päättyvän valtuustokauden valtuutetut lunastaa heille työkäyttöön annetut iPadit. Tällä hetkellä kunnassa on tietohallintopäällikön päätös, että kukaan työntekijä ei voi lunastaa liisattuja laitteita leasing-sopimuksen päättymisen jälkeen, joten samaa kuuluu soveltaa myös luottamushenkilöihin. Luulen, että asiasta saattaa tulla kädenvääntöä, sillä aikaisemman valtuustokauden jälkeen luottamushenkilöillä oli mahdollisuus lunastaa laitteet, mutta erona oli, että laitteet oli silloin ostettu kunnan omiksi, kun tällä kertaa ne taas on hankittu leasingilla.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon viikkoanalyysissä pohdin tiedonhallintalakia, jonka vuoksi mm. tietohallinnon prosesseja on viikon aikana mietitty ja piirretty auki. Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019 hyväksyttiin 18.3.2019 ja astui se voimaan 1.1.2020. Julkisen hallinnon tiedonhallintaa koskeva lainsäädäntö on aiemmin ollut sirpaleista ja vanhentunutta ja uuden tiedonhallintalain yhtenä tarkoituksenakin on ollut yhtenäistää tiedonhallinnan menettelyitä (Halsas 2019). Finlexin (Finlex 2019) mukaan laille on asetettu kolme tarkoitusta:

- Julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi tietoaineistoja on hallittava yhdenmukaisesti ja laadukkaasti, sekä taattava aineistojen tietoturvallinen käsittely.
- Tuloksellisen ja laadukkaan palvelun asiakkaille tarjoamisen edellytyksenä on viranomaisten osalta tietoaineistojen turvallinen ja tehokas hyödyntäminen.
- Tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuuden edistäminen.

Tiedonhallintalaki asettaa julkishallinnolle aiempaan lainsäädäntöön verrattaessa tarkennettuja ja täsmennettyjä velvoitteita. Mielestäni eräs merkittävimmistä eroista aiempaan lakiin on myös se, että kun aiemmin mm. kokonaisarkkitehtuurin sääntely jäi yleiselle tasolle, on nykyään lakiin tuotu asioita suositustasolla. Tämä selkeyttää huomattavasti työntekoa lain vaatimusten täyttämiseksi, eikä jätä niin paljoa tulkinnanvaraiseksi kuin aiemmin. Selkeyttämisestä huolimatta, valtion on tuettava kuntia tiedonhallintamallia koskevan työskentelyn tiimoilta, sillä organisaatioiden välillä osaamistaso vaihtelee, eikä välttämättä riittävää tahtotilaa tai ymmärrystä asiasta ole, kuten myös Piija Huhtala on opinnäytetyössään todennut (Huhtala 2020, 39;69).

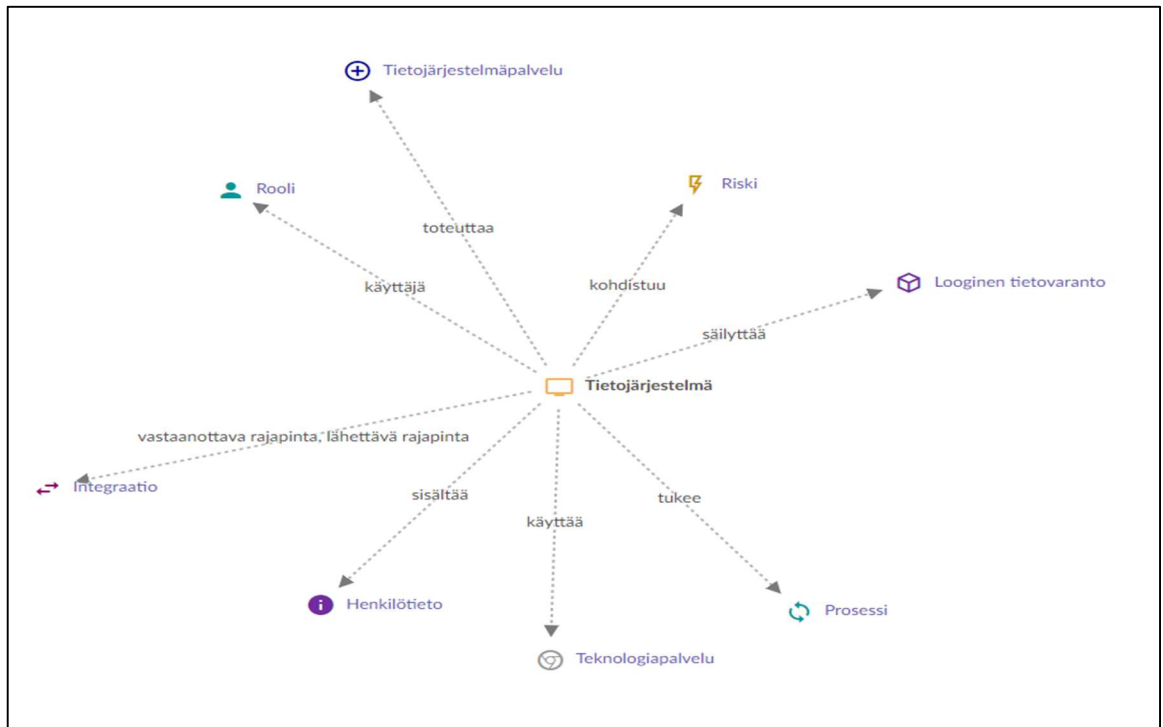
JHS 179 määrittelee kokonaisarkkitehtuurin seuraavasti: ”Kokonaisarkkitehtuurityön tavoitteena on julkisen hallinnon organisaatioiden toiminnan ja palveluiden yhteentoimivuuden parantaminen. Kokonaisarkkitehtuurimenetelmä ei korvaa muita toiminnan kehittämisen suunnittelumenetelmiä. Kokonaisarkkitehtuuri on toiminnan,

prosessien ja palvelujen, tietojen, tietojärjestelmien ja niiden tuottamien palvelujen muodostaman kokonaisuuden rakenne.” (Suomidigi s.a.) Käytännössä siis listataan mm. mitä järjestelmiä organisaatiossa on käytössä, minkä kaikkien muiden järjestelmien välillä niillä on integraatioita, mitä tietoa järjestelmissä liikkuu, missä tietoa sisältävät palvelimet sijaitsevat, ketkä järjestelmistä vastaavat, missä elinkaaren vaiheessa järjestelmät ovat, kuinka kriittisiä järjestelmät ovat ja mitä järjestelmiin kohdistuvia riskejä on tunnistettu.

On hyvä huomioida, että laissa ei enää käytetä termiä ”kokonaisarkkitehtuuri”, mutta tiedonhallintalaissa mainittu tiedonhallintamalli on käytännössä pitkälti sama asia. Ennen tiedonhallintalain voimaan astumista JHS 179 (Julkisen hallinnon suositus) ohjasi julkisen hallinnon toimintaa kokonaisarkkitehtuurin osalta, mutta koska tiedonhallintamalli on käytännössä sama asia, voidaan JHS 179:ää pitää hyvänä ohjeena, mitä täytyy tehdä.

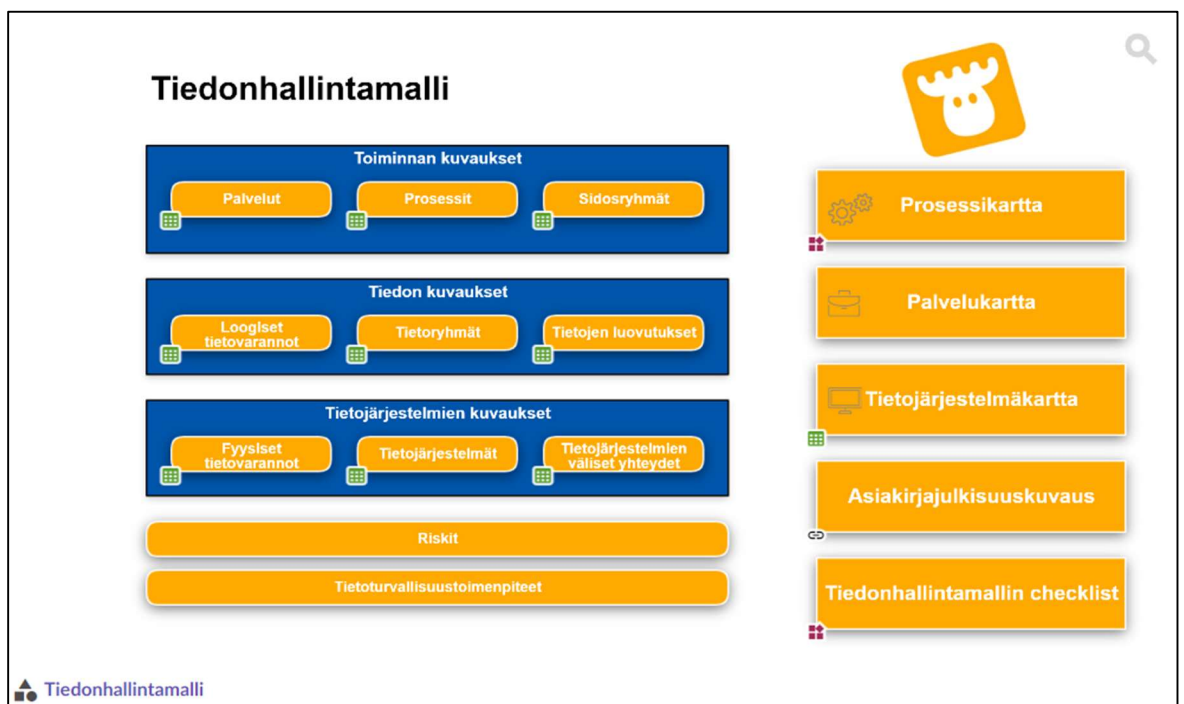
Mäntsälässä päädyttiin toteuttamaan tiedonhallintalain vaatimuksia Arter Oy:n ARC-ohjelmistolla. ARC-ohjelmistoa käytettiin Mäntsälässä myös yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) myötä tulleiden vaatimusten kuvaamiseksi, joten ARC:n käytön jatkaminen oli meille luontevaa (Tietosuojavaltuutetun toimisto 2021).

ARC-ohjelmiston toiminta perustuu elementteihin, kaavioihin, taulukoihin, dokumentteihin ja metamalleihin. Kuvassa 4 näkyvä metamalli on ”Tietojärjestelmä”-nimisen elementin metamalli. Tässä tapauksessa metamallin idea on linkittää ohjelmistoon kerätty data toisiinsa ja muodostaa kokonaiskuva, josta nähdään esimerkiksi mitkä järjestelmät käyttävät mitäkin tietovarantoa, mitä riskeihin näihin järjestelmiin kohdistuu, mitä henkilötietoa järjestelmässä liikkuu ja minkälaisia integraatioita järjestelmään on liitetty. Samoin ohjelmistosta löytyy metamalli mm. tietovarannoille, jonka avulla on helposti nähtävissä mitkä eri järjestelmät kyseistä tietovarantoa käyttävät. Tämä on erittäin hyödyllinen ominaisuus, jos tietovaranto on vaikkapa palvelin, jolle on noussut uudelleenkäynnistyksen vaativa päivitystarve. ARC:n kautta nähdään nopeasti, minkä kaikkien järjestelmien osalta on huomioitava uudelleenkäynnistyksen mahdolliset vaikutukset.

Kuva 4. Arterin ARC-ohjelmiston metamalli.

Kuvassa 5 on nähtävissä ARC:n etusivu Tiedonhallintamallia koskevasta osiosta. Viime syksystä lähtien henkilöstöämme on ollut kouluttamassa Arterin kouluttaja tiedonhallintamallia ja prosessien kuvaamista koskien. Tarkoituksena on ollut tukea henkilöstön ymmärrystä lain vaatimuksia koskien, opettaa prosessiajattelua sekä prosessien kuvaustaitoa.

Kuva 5. Arterin ARC-ohjelmiston etusivu.

Mielestäni suurimmaksi haasteeksi tähän mennessä on koitunut henkilöstön täydet kalenterit ja suuret työmäärät. Säästötoimien vuoksi joka viides luonnollisten poistumien takia tyhjäksi jäävä toimi jätetään täyttämättä. Luonnollisia poistumia ovat tässä tapauksessa esimerkiksi eläköitymiset. Päivittäiset työtehtävät ovat kuitenkin jonkun tehtävä ja useimmiten työt jaetaan toimialan sisällä muiden työntekijöiden kesken. Tämä mielestäni kuormittaa henkilöstöä ja vähitellen ei yksinkertaisesti ole kapasiteettia vastaanottaa enää uutta tietoa tai työtehtäviä. Tilanne käytännössä tarkoittaa, että tiedonhallintamallin vaatimia kuvauksia työstetään kunnille silloin, kuin muilta töiltä jää aikaa. Tällaisen tilanteen takia itse toivon, että valtio tuottaisi mahdollisimman paljon valmista materiaalia kunnille, joihin kunnat voisivat vain täyttää omat täydennettävät tiedot. Tällä hetkellä yhteneväiset ja vähän selkeämmät vaatimukset ovat mielestäni hyvä alku, sillä se mahdollistaa yhteistyön naapurikuntien kanssa.

Kaiken kaikkiaan koen, että Mäntsälän tilanne tiedonhallintalakia koskien on hyvä. Meillä on selkeä suunta, johon kuvauksia ja toimintaa on lähdettävä kehittämään, sekä siihen soveltuvat työkalut. Ongelmana on riittämättömät henkilöstöresurssit tai ehkä henkilöstön kapasiteetti aloittaa uusia töitä. Toisaalta itse pidän tätä projektia kuitenkin pikemminkin maratonina, kuin sprinttinä, joten ehkä vanha sanonta, "hiljaa hyvä tulee" pitää tässäkin tapauksessa paikkaansa.

3.3 Seurantaviikko 3

Maanantai 26.4.2021

Tämän päivän osalta kalenteri on melko täysi. Aamu alkaa tilannekatsauksella ICT-palveluiden kilpailutukseen, jonka osalta tarjoukset saapuivat perjantai-iltapäivällä. Sen jälkeen lyhyt palaveri koskien ostolaskujen julkaisua PowerBI-visualisointina kunnan kotisivuille ja heti sen perään erään työntekijän puhelinongelma. Iltapäivällä konsernipalveluiden prosessikuvausten tilanne ja lopuksi tietohallinnon kyselyn pohdintaa tietohallintopäällikön kanssa.

Aamun kilpailutuskatsaus jäi melko lyhyeksi, sillä konsulttifirma ei ollut ehtinyt käsitellä saapuneita tarjouksia vielä loppuun. He esittelivät materiaalin projektin ohjausryhmälle klo 10, jonka jälkeen me muut saimme tietoa tilanteesta. Kaikki kolme neuvottelukierrokseen osallistuneista yrityksistä olivat jättäneet tarjoukset. Kaikki yritykset olivat saaneet täydet laatupisteet, mutta yksi firmoista oli tehnyt selvästi kustannuksiltaan matalamman tarjouksen, joten konsulttifirma esittää sitä voittajaksi. Tulevan viikon aikana käydään tarkemmin tarjousmateriaaleja läpi, mutta tämä on tilanne tällä hetkellä.

PowerBI-palaveri oli lyhyt 15 minuutin setti, jossa käytiin ulkopuolisen konsultin kanssa läpi nykytilanne ja mitä tässä kevään aikana täytyy vielä tehdä. Sovittiin jatkopalaveri omalla porukalla huomiseksi ja konsultin kanssa mietitään jatkotoimenpiteitä ensi kuussa.

Prosessikuvausten tilannepalaverissa käytiin läpi, mitä kuvauksia tekevä porukka oli saanut aikaiseksi kuluneen kuukauden aikana. Eri osastoilla työskentelevät ihmiset esittelivät tuotoksiaan ja tietohallinnon porukalla annettiin palautetta prosessikuvista – mikä oli onnistunut ja mitä voisi kokeilla tehdä eri tavalla. Olemme lähteneet siitä näkökulmasta liikkeelle, ettei minkään tuotetun prosessikuvan tarvitse olla aivan täydellinen, vaan ”sinne päinkin” tehty on hyvä alku, jota voi sitten ajan kanssa parannella ja korjailla. Mielestäni tilanne oli hyvä, ja muutaman ihmisen kanssa sovimme myös kahdenkeskisiä jatkopalavereja, jossa käydään yhdessä läpi kuvaustekniikoita ja piirto-sovelluksen käyttöä.

Minulle jäi hyvä fiilis päivästä. Vaikka aamusta näyttikin melko raskaalta päivältä, kaikki sujui mielestäni rauhallisesti ja hätiköimättä. Kilpailutuksen tilanteen selviäminen oli mielenkiintoinen asia ja odotan loppuviikon palavereja innolla.

Tiistai 27.4.2021

Myös tänään kalenteri vaikuttaa olevan täysi. Päivä alkaa heti aamukahvien jälkeen neljän tunnin palaverilla koskien ICT-palveluiden kilpailutusta. Ruoan jälkeen käydään läpi rakenteilla olevan koulun AV-ratkaisua, jonka perään alkaa tietohallinnon Kanban-tapaaminen. Veikkaan, että tuo Kanban-tapaaminen peruuntuu ja keskitytään tuohon kilpailutukseen. Iltapäivästä vielä lyhyt palaveri koskien ostolaskujen julkaisua.

Päivä alkoi heti aamusta kilpailutuksen ehdotetun voittajan tarjouksen läpikäynnillä. Kilpailutusta hoitanut konsulttifirma oli pyytänyt kaikkia tarjouksen jättäjiä täyttämään Excel-tiedoston, johon he olivat hinnoitelleet kaikki kilpailutuksen alaiset peruspalvelut sekä optiot. Tätä Exceliä asiakasorganisaatiot pystyvät hyödyntämään omien kustannusten laskemisessa syöttämällä arviot hankittavien palvelujen määrästä kuukausi ja vuositasolla. Excel-tiedosto oli mielestäni rakennettu jokseenkin sekavasti, tai ainakaan sen toiminta ei täysin auennut Ohje-välilehdenkään lukemisen jälkeen. Tietoliikenteen, palvelinten ja tietoturvan osalta tietoja täyttäessä tajusin, kuinka paljon minulla on vielä näiden saralta opittavaa. Onneksi tietohallintopäälliköllämme on tietoliikennepuolen tausta, niin Excelin sisältö aukeni minullekin paremmin. Palaverin viimeinen tunti tuntui melko raskaalta ja oli ehkä huono idea istua koko kolme tuntia yhteen putkeen palaverissa. Toimittajan projektisuunnitelmaa ja vastuutaulukkoa läpi käydessä tuli aika selväksi, ettei kolmen hengen tietohallinnossa riitä mitenkään aika ja resurssit siirtymäprojektin läpiviemiseen meidän osaltamme. Todennäköisesti on rekryoitava organisaatioon ainakin yksi henkilö lisää, jotta on mitenkään realistista saada siirtymäprojektia kunnialla maaliin.

AV-ratkaisu palaverissa keskityttiinkin pikemminkin siihen kysymykseen, edetäänkö laitehankintojen osalta leasing- vai investointimallilla. Päädyimme siihen, että suurin osa laitteistosta on liisattava kustannusten jyvittämiseksi useammalle vuodelle ja leasing-rekisterin avulla on helppo seurata laitteiston elinkaarta ja ylipäätään laitekantaa. Alkuperäistä budjetoitua summaa oli laskettu ja näin ollen jostain suunnitellusta hankinnasta joudutaan luopumaan. Kouluun oli alun perin kaavailtu "green screen huonetta", jossa olisi ollut mahdollista kuvata ja editoida videoita ja valokuvia, mutta se on todennäköisesti yksi kohde, josta helpoiten on saatavilla säästöjä.

Kanban jäi lyhyeksi ja aihekin oli lähinnä tietohallinnon kyselyn tilannekatsaus, jonka jälkeen jatkettiin kilpailutusmateriaalin läpikäymisellä. Iltapäivällä julkaisin kyselyn ja lähetin kyselylinkin kaikille työntekijöille sähköpostilla, sekä laitoin näkyville tietohallinnon Yammer-kanavalle. Päivän tapahtumat toteutuivat mielestäni riittävästi ja sain muutaman ylimääräisenkin homman tehtyä: selvitin erään luottamushenkilön iPadin näppäimistön

toimimattomuusongelmaa, tapasin uuden henkilöstöjohtajan sekä kävin läpi huomisen aikataulua tulevan kunnanjohtajan työhaastatteluja varten.

Keskiviikko 28.4.2021

Kalenterissa näyttää olevan taas koko päiväksi tekemistä. Aamu alkaa valtuustosalissa esitystekniikan toimimisesta huolehtimisella. Ennen ruokailua katson erään työntekijän kanssa uuden puhelimen käyttöönoton ja puolen päivän jälkeen päivä menee täysin kilpailutuksen parissa.

Esitystekniikan parissa ei lopulta mennyt juurikaan aikaa ja kunnanjohtajan haastattelut lähtivät käyntiin ajoissa. Olin juuri päässyt aamukahville, kun työsähköpostin ja Facebookin kautta tuli yllättäen viestiä, että he haluavatkin web-kameralla kuvayhteyden Teamsin kautta osallistuvia varten. Kävin äkkiä juoksemassa kunnantalon ylimmästä kerroksesta webkameran valtuustosaliin, viritin sen paikoilleen ja menin jatkamaan kahviani.

Ennen ruokailua kävin myös auttamassa erästä sivistyspalveluiden työntekijää uuden puhelimen käyttöönotossa, mutta homma jäi kesken MDM:ään liittyvän ongelman vuoksi. Tarkoituksena on jatkaa heti, kun saadaan Kuuma-ICT:ltä vastaus tikettiin. Ongelma koski Samsungin Smart Switch -sovelluksen toimimattomuutta uuden MDM:n vuoksi.

Iltapäivästä käytiin läpi kilpailutusdokumenteja kilpailutuksen hoitaneen konsulttiyrityksen kanssa. Palaverissa oli havaittavissa selkeää hermojen kiristämistä. Mäntsälällä on melko suuret kustannuspaineet tällä hetkellä löytää säästöjä käytännössä kaikesta toiminnasta ja kilpailutuksen jälkeen vaikuttaisi, että ICT-kustannukset lähinnä nousevat. Asiaa ei myöskään auta se, että Mäntsälä käytännössä joutui mukaan kilpailutukseen, ilman sen suurempaa tahtotilaa. Täytyy pyöritellä tuota hinta-Excellä vielä enempi ja yrittää löytää sieltä keinoja saada kustannuksia alemmas.

Päivän tapahtumat ja tavoitteet onnistuivat mielestäni siedettävällä tavalla. Itseäni alkoi iltapäivästä turhauttaa kilpailutuspalaverissa osallistujien keskinäinen epäkunnioittava asenne ja toisten päälle puhuminen, mutta toisaalta ymmärrän sen, koska tilanne on melko stressaava. Huomenna pitäisi olla onneksi rauhallisempi päivä.

Torstai 29.4.2021

Tämän päivän osalta aamupäivä on kalenterin mukaan tyhjä, joten aion käyttää sen huomenna julkaistavan viikon vinkin tekemiseen, sekä kaikessa rauhassa itsekseni

noiden tarjousdokumenttien tarkasteluun. Odottelen myös vastausta Kuuma-ICT:ltä erääseen laskutukseen liittyvään kysymykseen. Puolelta päivin on palaveri kilpailutukseen liittyen naapurikunnan kanssa ja odotankin innolla näkemyksiä tähän liittyen toiselta organisaatiolta.

Aamupäivän suunnitelmani onnistuivat hyvin. Kävin aamupäivästä myös jatkamassa eilistä puhelintapausta, kun olin saanut tikettiini vastauksen. Ongelma ei kuitenkaan ollut ratkennut, joten Kuuma-ICT pääsee jatkamaan ongelman selvittelyä. Työkaverini on huomenna lomalla, joten sovimme, että otan puhelimen itselleni ja selvittelen asiaa huomenna, jos saan tikettiin toisen vastauksen. Epäilen, että ongelma johtuu, ettei Smart Switch -sovellus oli sallittujen sovellusten listalla ja sen takia ei toimi oikein. Toinen vaihtoehto on väärin konfiguroitu käyttäjäprofiili.

Kilpailutukseen liittyvässä palaverissa meitä oli kahdesta muustakin kunnasta osallistujia. Oli hyvä kuulla, että muutkin olivat samaa mieltä kilpailutuksen lopputuloksen. Alun perin päätös tuloksen hyväksymisestä ja sopimuksen allekirjoittamisesta piti tehdä ensi viikon maanantaina, mutta tulimme siihen tulokseen, että on vielä niin paljon selvitettäviä asioita, että siirrämme päätöksen toukokuun viimeiselle viikolle. Tässä vaiheessa on tärkeää laskea mahdollisimman tarkasti, kuinka paljon optioiden ottaminen tulee lisäämään vuosittaisia kustannuksia, kuinka paljon laskuttamatta jäänyttä tai ns. ”näkömätöntä” työtä nykyinen palveluntarjoaja tekee, ja kuinka paljon ylimääräistä henkilöstä on Mäntsälän kuntaan hankittava, jotta käyttöönottoprojektista ja sopimuksen tai palvelun seurannasta selvittäään.

Päivä oli onnistunut ja olen tyytyväinen päivän aikana aikaan saamiini asioihin. Alkuperäinen viikon vinkin idea jäi vielä suunnittelupöydälle, kun eräs työkaverini oli törmännyt ongelmaan koskien OneDriven synkronointia omalle koneelle ja päädyin tekemään ohjeen sitä koskien.

Perjantai 30.4.2021

Tälle päivälle ei ole kalenterissa kuin yksi puhelimen tyhjennys ja viikon vinkin julkaisu Yammeriin. Tutkin päivän aikana kilpailutuksen käyttöönottoprojektin suunnitelmaa ja suunnittelin lähteväni vähän aikaisemmin vapun johdosta kotiin, riippuen siitä, kuinka paljon muita ihmisiä on töissä.

Päivälle suunniteltu puhelimen tyhjentäminen osoittautuikin hiukan monimutkaisemmaksi tapaukseksi, kun selvisi, että puhelin oli iPhone ja henkilö oli unohtanut iCloud-tilinsä salasanan. Asiaa monimutkaisti myös se, että henkilö oli eläkkeelle jäämässä oleva

työntekijä, jolla ei juuri sillä hetkellä ollut pääsyä sähköpostiinsa. Onneksi selvisi, ettei hänen @mantsala.fi -sähköpostiaan ollut vielä suljettu ja vapaan tietokoneen löydyttyä hän pääsi käsiksi sähköpostiinsa nollatakseen iCloud-tilin salasanan.

Kävin läpi puolilta päivin vielä kilpailutukseen liittyviä projektisuunnitelmia. Toimittaja on tehnyt mielestäni hyvät projektisuunnitelmat, mutta itseäni vähä kauhistuttaa niissä meille (Mäntsälälle) allokoitut työmäärät. Haasteeksi saattaa koitua juuri pienet henkilöstöresurssimme. Jos keskitymme täysin käyttöönottoprojektiin, niin kaikki muut tietohallinnon työt todennäköisesti jäävät taka-alalle, joka sekään ei ole hyvä juttu. Pitäisi löytää se kultainen keskitie tässä tapauksessa, mutta mistä se löytyy, on itselleni vielä arvoitus.

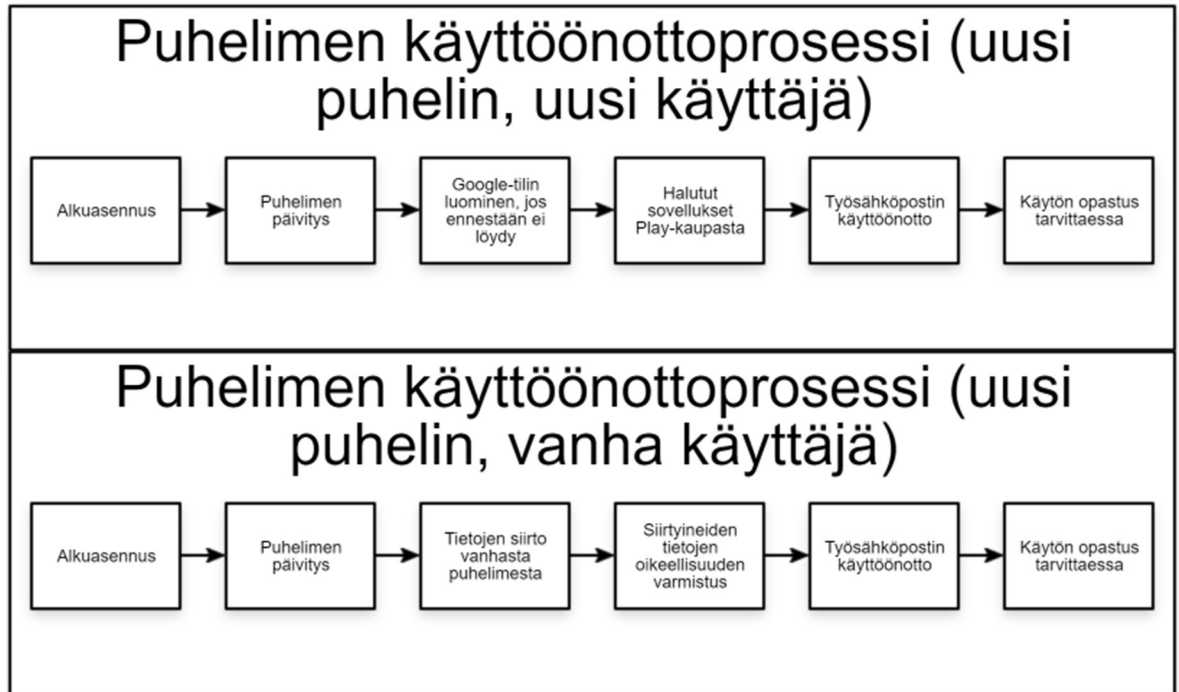
Viikkoanalyysi

Tämän viikon viikkoanalyysissä pohdin edeltävien viikkojen aikana mainittuja MDM-ratkaisuja, niiden eroja ja niiden tuomia hyötyjä. Kirjainyhdistelmä MDM tulee sanoista Mobile Device Management, suomeksi siis mobiililaitteiden hallinta. MDM-järjestelmä mahdollistaa IT-palveluiden tuottajan liittää joko työntekijän oma tai työnantajan tarjoama mobiililaitte etähallintajärjestelmään. MDM-järjestelmän kautta IT-osasto voi seurata laitteen sijaintia, hallita sitä ja suojata sen erilaisia profiileja hyödyntäen. MDM-järjestelmällä IT-osasto voi myös mm. hallita mitä sovelluksia laitteelle voi asentaa, mitä kautta sovelluksia voi asentaa ja mitä asetuksia työntekijä voi laitteella muuttaa. MDM-järjestelmän avulla voi myös huolehtia ajankohtaisten tai kriittisten päivitysten ajallaan asentumisesta tai tarvittaessa nollata laitteen, jos se varastetaan tai katoaa. (Mearian 2017)

MDM:n hyötyjä on pohtinut mm. Rami Ahonen opinnäytetyössään ”MobileIron-mobiililaittehallinta käyttöönoton tukena”. Kyseisessä opinnäytetyössä on tutkittu MobileIronin toimivuutta iPadien käyttöönotossa, mutta käytännössä sama teoria pätee myös Android-laitteisiin. Opinnäytetyössään Ahonen nostaa esille sen, kuinka hallinnattoman laitteen käyttöönotto vaati loppukäyttäjältä 11–13 minuuttia enemmän aikaa, kuin hallitun laitteen tapauksessa. (Ahonen 2016, 27)

Olen itse toiminut mobiililaitteiden tukihenkilönä ennen asiantuntijaksi siirtymistäni ja tunnistan hyvin, missä käyttöönotossa menee eniten aikaa. Ennen kuin meillä oli käytössä MDM-järjestelmä, oli loppukäyttäjällä vaihtoehtona tehdä puhelimen käyttöönotto ja oikeiden asetusten asettaminen itse tai tulla minun luokseni opastukseen. Suurin osa loppukäyttäjistä ei edes halunnut yrittää itse ottaa puhelinta käyttöön, ohjeenkaan avulla, vaan varasivat mieluiten minulta tunnin verran aikaa ja laitoin heidän puolestaan laitteen

kuntoon. Jos käyttäjällä ei aiemmin ollut ollut mobiililaitetta, oli uuden laitteenkäyttöönotto melko nopea prosessi. Kuvassa 6 on hahmoteltu käyttöönottoprosessia ennen MDM:n käyttöä.

Kuva 6. Puhelimen käyttöönottoprosessi.

Eräs haasteista vanhassa tavassa oli Google-tilien luominen. Google-tili varmuuskopioi paljon tietoa, joten työkännykkään ei ollut järkevää laittaa henkilökohtaista Google-tiliä. Tästä syystä työntekijöille luotiin työkäyttöön oma Google-tili, esimerkiksi muotoa etunimisukunimi.tyo@gmail.com. Google-tili tarvitaan, jotta työntekijä saa käyttöön Googlen sovelluskaupan. Tämän manuaalisen tilin luomisen haasteeksi syntyi lähes poikkeuksetta salasanan unohtuminen, koska työntekijä ei käytännössä tarvitse Google-tiliään ennen seuraavaa puhelimen vaihtoa. Tästä seurasi tarve nollata Google-tilin salasana ja se oli usein aikaa vievä työ.

Koska suurin osa työntekijöiden käyttämistä kännyköistä ovat tällä hetkellä Samsungin laitteita, on tietojen siirto vanhasta puhelimesta uuteen helpoin tehdä Samsungin Smart Switch -sovelluksella (Samsung 2021). Smart Switchillä siirtyy suurin osa käyttäjän tarvitsemista tiedoista, mukaan lukien yhteystiedot, tekstiviestit, sähköpostit, valokuvat, videot, musiikki, muistiinpanot, hälytykset, dokumentit ja sovellukset. Sovellusten osalta kirjautumistietoja Smart Switch ei kykene siirtämään, vaan käyttäjän on itse kirjaututtava haluamiinsa sovelluksiin. Ajansäästämisessä puhelinvaihdon yhteydessä Smart Switch on yksi hyödyllisimmistä työkaluista.

Olemme vuoden loppuun mennessä ottamassa käyttöön Microsoftin Intune -sovelluksen Android-laitteiden MDM-ratkaisuksi. Intune on pilvipohjainen MDM ja MAM (mobile application management) ratkaisu (Microsoft 2020). Käytännössä tämä tarkoittaa, että sovelluksella on mahdollista hallita laitteen asetuksia, käyttöoikeuksia, ennalta-asennettuja sovelluksia, mutta myös hyödyntää whitelist/blacklist toimintoa, jolla hallitaan mitä sovelluksia loppukäyttäjä voi sovelluskaupasta ladata. Intune keskusteleekin myös AD:n (Active Directory) kanssa ja osaa sen kautta antaa tietyille ihmisryhmille tietynlaiset oikeudet. Esimerkiksi nuorisotyöntekijöillä on erilaisia sovellustarpeita, kuin talouspuolen laskentasihteereillä. Intune myös mahdollistaa laitteen tallennustilan ja sovellusten jakamisen henkilökohtaiseen- ja työpuoleen. Tällä saavutetaan se, että työhön liittyvä tieto on mahdollista pitää erillään henkilökohtaisista tiedoista ja tilanteen vaatiessa on myös mahdollista tyhjentää etänä ainoastaan työpuoli.

Tällä hetkellä muutamalla työntekijällä, minulla mukaan lukien, on testikäytössä Intuneen liitetty mobiililaitte. Tällä hetkellä ongelmana on se, ettei puhelimeen ole mahdollista liittää Google-tiliä, eikä Smart Switch -sovelluskaan toimi. Jos työntekijä on aiemmin varmuuskopioinut vaikkapa yhteystiedot Google-tililleen, ei niitä ole enää mahdollista hyödyntää. Samoin, jos työntekijällä vaihtuu tällä hetkellä puhelin, ei tietoja vanhasta puhelimesta ole mahdollista siirtää Smart Switchillä, jolloin mm. yhteystiedot ja valokuvat jäävät vanhaan puhelimeen, jollei valokuvia sitten siirrä manuaalisesti tietokoneelle tai ulkoiselle muistille. Nostin myös esille sen ongelman, että koska MobileIronista Intuneen siirtyminen vaatii aina puhelimen tehdasasetuksille palauttamisen ja uudelleen käyttöönoton, ei Smart Switchiä voi joka tapauksessa hyödyntää. Jos Google-tilin varmuuskopiotakaan ei ole mahdollista käyttää, menettävätkö työntekijät tietonsa? Tällä hetkellä Kuuma-ICT:llä ei ongelmaan ole ratkaisua ja olen kuullut pohdintaa myös siitä, että aikataulua Intuneen siirtymisessä oltaisiin aikaistamassa puolella vuodella, eli siirrot olisi tehty ennen kesälomia. Kiirettä todennäköisesti siis tiedossa.

Olen itse jokseenkin epäileväinen sen suhteen, että siirtyminen MobileIronista Intuneen sujuu mutkattomasti. Muutosvastarintaa työntekijöiden suunnalta tulee varmasti siitä, että tietojen siirto ei ole automaattinen, eikä välttämättä edes onnistu. Heidän työaikaansa kuluu joka tapauksessa tässä projektissa, oli IT-tuki avustamassa paikan päällä tai ei. Rajattu sovelluskauppa ja WhatsAppin käytön kieltäminen tulevat myös herättämään keskustelua. Avoin keskustelu, selkeät ohjeet ja projektille varatut riittävät resurssit ovat avainasemassa projektin onnistumisen kannalta. Siinä mielessä toivonkin, ettei siirtoa järjestelmästä toiseen toteuteta ennen kesälomia, sillä kilpailutus ja kuntavaalit tulevat viemään ainakin omalta osaltani työaikaa ennen lomaa.

3.4 Seurantaviikko 4

Maanantai 3.5.2021

Päivälle on kalenterissa merkattu yksi puhelimen käyttöönotossa auttaminen, kunnanvaltuuston kokouksen valmistelu kuvaajan kanssa, yhden luottamushenkilön iPadin lisälaitenäppäimistön vaihtaminen toiseen sekä itse kunnanvaltuuston kokous.

Alkupäivä kului lukiessa viikonlopun aikana tulleita sähköposteja, kilpailutusmateriaaleihin perehtyessä ja työhuoneen hyllyssä olevien tietokoneiden leasingajat varmistaessa. Puhelimen käyttöönotto puolilta päivin sujui melko kivuttomasti huolimatta siitä, ettei Smart Switch toiminut. Sain siirrettyä yhteistiedot SIM-kortille ja SIM-kortin uuteen puhelimeen, jolloin yhteystietoja ei menetetty.

Kunnanvaltuuston kokouksen kuvaaja saapui kello 14.30 ja menimme valtuustosaliin laittamaan kuvaustekniikan kuntoon. Meitä ei kokoontumisrajoitusten ollessa voimassa ole tänään paikan päällä salissa kuin minä, hallintojohtaja ja kuvaaja striimauslaitteiden kanssa, joten kamera on viritetty keskelle salia, jotta sillä on helpoin kuvata valkokangasta. AV-laitteet on viritetty siten, kaikki Teamsin kautta tulleet puheenvuorot kuuluvat valtuustosalin kaiuttimista ja kaikki valtuustosalin mikkeihin puhutut puheenvuorot kuuluvat Teamsiin. Kaikki äänet ja videokameran kuva menevät streamiin, jota kuntalaiset voivat seurata. Siitä en ole täsmälleen varma, kuinka kaikki tekniikka taustalla toimii, kun AV-laitteet eivät virallisesti kuulu tietohallinnolle, vaan toimitilapalveluille. Ongelmallinen tilanne on sen vuoksi, että AV-laitteista vastaava henkilö jäi eläkkeelle vuosi sitten kesällä, eikä ketään palkattu hoitamaan hänen tehtäviään, vaan toimitilapalveluiden sisällä työtehtävät jaettiin eri työntekijöiden välillä. En ole aivan varma, että suoritettiin tälle eläköityvälle henkilölle lähtöhaastattelua, mutta tuntuu, ettei kukaan ole ihan varma, milloin mikäkin laite on hankittu, mistä ne on hankittu ja millaiset takuut niissä on, saati sitten, kuka käytännössä antaa tukea laitteiden käyttöön. Asiasta on käyty keskustelua vuoden verran toimitilapalveluiden kanssa, että tietohallinto voi ottaa vastuun AV-laitteista, kunhan kaikki tarvittava dokumentaatio toimitetaan meille, jotta tiedämme, mistä tarkalleen olemme ottamassa vastuuta. Keskustelu ei ole vielä tuottanut toivottua lopputulosta.

Luottamushenkilön iPadin lisälaitenäppäimistön kanssa ei käynyt ihan niin kuin suunnittelin. Näppäimistö oli täsmälleen samanlainen, kuin millainen hänellä oli aiemmin ollut, mutta tämä toinen mureni suoranaisesti käsissä, eikä suostunut lähtemään päälle paristojen vaihdonkaan jälkeen. Kaksi näppäimistöä päättyi SER-jätteeseen, luottamushenkilö joutui poistumaan paikalta ilman näppäimistöä ja minä päädyin

selvittämään tavarantoimittajalta, olisiko heidän kauttaan mahdollista tilata mitään tilanteeseen sopivaa vastaavaa tuotetta.

Valtuuston kokous itsessään sujui rauhallisesti. Alussa oli pieni tekninen ongelma streamauslaitteen kanssa, joka on käsittääkseni kytketty kameran ja kunnantalon verkon väliin. Ethernet-piuhan irrottaminen ja uudelleen paikoilleen asettaminen onneksi pelasti tilanteen. Kokous kesti kello 17–20, joka on ihan siedettävä pituus. Päivälle tuli kuitenkin pituutta 12 tuntia, joten täytyy loppuviikosta koittaa ottaa tunteja takaisin päin ja lopetella muutamana päivänä vähän aikaisemmin. Kokouksen lopussa kerrottiin luottamushenkilöille, että kesäkuun viimeisen kokouksen jälkeen ennen juhannusta kerätään iPadit tyhjennettyinä heiltä takaisin. Kesäkuun lopusta voi aikataulullisesti tulla melko kiireinen, kun pitää varmistaa, että kaikki valtuutetut ovat saaneet varmuuskopioitua omat tietonsa ja tyhjennettyä iPadinsa.

Tiistai 4.5.2021

Tälle päivälle on kalenterissa tietohallinnon Kanban-palaveri, sekä iltapäivällä kesätapahtuman suunnittelua Teams-palaverin muodossa. Tavoitteena on myös valmistella tuohon Intuneen siirtymiseen liittyvää Excel-tiedostoa, johon alustavasti listaan luotavat profiiliryhvät, sekä sallitut ja automaattisesti asentuvat sovellukset.

Kanban-palaveri yllätti positiivisesti. Käytiin läpi kilpailutuksen tilanne, sekä kaikkien tietohallinnon työntekijöiden kuluneen seitsemän päivän merkittävimmät tapahtumat. Keskustelimme myös, mitkä työtehtävät olisi syytä priorisoida ennen kesälomia tässä muutaman kuukauden aikana.

Tuon Intuneen liittyvän Excelin sain tämänhetkisten tietojen osalta valmiiksi ja toimitettua Kuuma-ICT:lle. Teknisissä palveluissa ja kuntakehityspuolella on varmaan sellaisia kännykkäsovelluksia, joista minulla ei ole tietoa, mutta laitoin kyselyä sovellusten pääkäyttäjille suunnatussa Teamsissä, jos siellä joku tietäisi.

Tietohallinnon kyselyn suhteen olen todella tyytyväinen. Huomenna on viimeinen päivä, kun kyselyyn voi vielä vastata, mutta kävin jo tänään tarkistamassa saapuneiden vastausten määrän. Vastauksia oli tähän mennessä tullut yli 70 kappaletta, joka on kaksinkertainen määrä suhteessa viimeisimpään tietohallinnon lähettämään kyselyyn.

Keskiviikko 5.5.2021

Tälle päivälle olen merkannut kalenteriini vain ValtioExpo2021 osallistumisen, mutta hoidan ohessa myös ilmaantuvia työasioita. Avoimin mielin lähden kuuntelemaan, mitä uusia ajatuksia tai ideoita tapahtumasta voisi tarrtua ja mitä voisi lähteä toteuttaman syksyllä.

Muutamanakin viikkona sivutun PowerBI-ongelman selvittely jatkui tämän päivän aikana. Ostolaskujen raportoinnista vastaava ei ollut kertonut minulle, että Kuuma-ICT:lle laitettu tiketti oli suljettu ja kerrottu, että tämän sovelluksen käytöntuen suhteen heillä ei ole velvollisuutta tarjota tukea. Lupasin tälle työkaverilleni soittaa help deskiin ja kysyä, mitä tiketille tarkalleen tehtiin ja mitä sinne on kirjattu. Puhelun yhteydessä selvisi, että todennäköisesti siellä on ymmärretty ongelma hiukan väärin. Perimmäinen ongelma PowerBI-raportin julkaisussa oli siis, ettei "Publish to web"-painike ollut näkyvissä ollenkaan ja Googlettelun aikana selvisi, että viime vuonna PowerBI:hin oli tullut ominaisuus, jossa tuo toiminto on Admin-portaalissa vakioasetuksena pois päältä, mutta aiemmin julkaistut raportit kuitenkin toimivat. Itselläni ei ole oikeuksia tuonne Admin-portaaliin, joten pyysin heitä selvittämään tilannetta ja olemaan minuun yhteyksissä, jos tiketin suhteen on vielä epäselvyyksiä.

Esimieheni ilmoitti olevansa ainakin muutaman päivän pois töistä henkilökohtaisista syistä. Minulla ei ole kalenterissa tällä hetkellä mitään sellaista akuuttia, joka vaatisi häneltä tietoa, joten tilanteen pitäisi olla ok. Huomenna on palaveri käyttäjätunnusten automaattiseen luontiin liittyen ja oli tarkoitus suunnitella kolmannen osapuolen ja tietohallinnon kesken viestintää tähän käytäntöön siirtymiseen liittyen. Esimiehen olisi ollut hyvä olla paikalla, mutta edistetään asiaa sen verran kuin mahdollista. Perjantaina olisi myös kilpailutukseen liittyvä palaveri, jossa on paikalla muutaman kunnan tietohallintopäälliköt ja muuta tietohallinnon edustusta, mutta minulla on ennestään melko hyvä käsitys, mitä siellä käsitellään, joten sen pitäisi myös olla ok.

ValtioExpo2021 oli mielenkiintoinen. Tapahtuma oli täysin striimattu ja katsottavissa oli käytännössä 9–16 kolmessa eri salissa olevaa ohjelmaa ja muutama oteeseen oli jopa pientä valinnanvaikeutta. Sain onnekseni sähköpostia tapahtuman loputtua, että tapahtumasta tulee ensi viikon maanantaina tallenteet, niin pystyn katsomaan ne paneelit/esitykset, jotka jäivät tänään näkemättä. Ehkä suurimpana asiana jäi mieleen eräässä ohjelmanumerossa, kun esille nostettiin tulevaisuustiedon merkitys ja se, kuinka usein valtio reagoi asioihin sen jälkeen, kun ne ovat jo tapahtuneet ja liian usein katsellaan menneisyyteen ja siihen, kuinka nykyhetken on päädytty. Samalla puhuttiin SITRA:n megatrendeistä ja siitä, kuinka valtion ja ylipäätään julkissektorin olisi parempi katsoa tulevaisuuteen ja kehittyä ennakkoon, eikä vasta sitten, kun jotain on jo tapahtunut.

Torstai 6.5.2021

Tälle päivälle kalenterista löytyy hallintopalveluiden infotilaisuus, suunnittelupalaveri viestintäasioista liittyen muuttuviin tunnustilausten käytäntöihin, sekä aion alustavasti käydä läpi tietohallinnon etätyökyselyn tulokset.

Viestintään liittyvä suunnittelupalaveri peruuntuikin konsultin toimesta, kun hän oli saanut viestin, että esimieheni on poissa töistä. Palaveri päädyttiin siirtämään ensi viikon maanantaille.

Hallintopalveluiden infotilaisuudessa käytiin läpi lyhyesti maanantaina kunnanvaltuuston hyväksymä organisaatiouudistus ja sen merkitykset. Infotilaisuudessa oli myös esittäytymässä maanantaina työnsä Mäntsälässä aloittanut uusi henkilöstöjohtaja.

PowerBI-raportin julkaisuun liittyvää ongelmaa selviteltiin myös tänään. Kuuma-ICT oli kysynyt työkaveriltani, vaivaako Publish to web -painikkeen puuttuminen ainoastaan häntä, vai myös muita työntekijöitä. Tein nopeasti pienen raportin ja testasin toiminnallisuutta, totesin ettei se toimi minullakaan. Otin vielä muutaman kuvankaappauksen ja toimitin ne työkaverilleni työpyynnön täydennykseksi.

Kävin alustavasti läpi tietohallinnon etätyökyselyn tuloksia ja sain sen parissa kulumaan useammankin tunnin. En ole tällä hetkellä vielä ihan varma, mikä olisi fiksuin keino tulosten analysointiin ja raportointiin johdolle ja HR:lle. Kyselyssä on sekaisin asteikolla 1–5 arvioituja kohtia, sekä vapaasti kirjoitettavia avokysymyksiä. Täytyy huomenna Googletella, kuinka tuollaista kannattaisi lähestyä.

Perjantai 7.5.2021

Tälle päivälle oli kalenterissa iltapäivälle palaveri kilpailutukseen liittyen sekä aamulla piti ideoita, toteuttaa ja julkaista viikon vinkki Yammeriin. Tavoitteenani on käydä päivän tarkemmin läpi tietohallinnon kyselyn tuloksia ja etsiä esimieheni kalenterista aikaa, jolloin katsotaan tuloksia tarkemmin läpi.

Sähköpostissa oli aamulla sähköposti työkaveriltani liittyen tuohon PowerBI -raportin julkistamiseen. Tukipyynnöksi Kuuma-ICT:ltä oli tullut takaisin ratkaisulla ”sovelluksen tukeminen ei kuulu sopimukseen”. Selvitin itse mahdollisia syitä tuolle ongelmalle ja löysin Microsoftin virallisen dokumentaation PowerBI-työkalulle ja sieltä löytyi, että tässä tapauksessa ongelmallisen Publish to Web -painikkeen voi asettaa käyttöön PowerBI:n hallintapaneelin kautta. Tein itse Kuuma-ICT:lle uuden tukipyynnön, viittasin aiemmin

ratkaistuun tukipyyntöön ja pyysin heitä antamaan PowerBI ylläpitäjän oikeudet työkaverilleni, jotta hän voi käydä ottamassa toiminnallisuuden käyttöön. Sovittiin ensi viikolle palaveri, jossa tarkoituksena tutkia yhdessä tuota raportin julkaisua.

Sain päivän aikana useampia yhteydenottoja liittyen tuohon Intunen käyttöönottoon. Tällä hetkellä kaikki uudet puhelimet on automaattisesti liitetty Intuneen kaikkine rajoituksineen. Koska ns. "whitelistille" ei ole tällä hetkellä lisätty juurikaan sovelluksia, suurin osa yhteydenotoista liittyi ihmisten puuttuviin sovelluksiin. Keräsin puuttuvia sovelluksia Excel-dokumenttiin, jonka toimitin Kuuma-ICT:n yhteyshenkilölle tähän projektiin liittyen. Keskustelua herätti myös puuttuva WhatsApp-sovellus. WhatsAppin käytön kieltämisestä esimieheni oli aiemmin puhunut ja kertonut tekevänsä asiasta viranhaltijapäätöksen, mutta sitä ei tällä hetkellä ole vielä tehty. Keskustelin asiasta hallintojohtajamme kanssa ja tulimme siihen tulokseen, että WhatsApp palautetaan sovelluskauppaan ladattavaksi niin pitkään, kunnes sen kieltämisestä joku tekee päätöksen. Mielestäni meni hiukan monimutkaiseksi säätämiseksi tämä touhu, mutta pienillä resursseilla, vähäisellä kommunikaatiolla ja vähän sekavalla projektinjohtamisella näin yleensä käy.

Iltapäivän palaverissa keskustelimme kolmen kunnan kanssa tahtotilasta kilpailutuksen voittavan tarjouksen hyväksymiseen liittyen. Käytännössä tilanne on, että kuntien tietohallinnot esittävät kunnanjohtoille faktat kilpailutukseen liittyen, ja kunnanjohto tai kaupungin-/kunnanhallitukset tekevät asiasta lopulliset päätökset. Keskustelussa tuli aika selväksi, että ilmeisesti kaikkien organisaatioiden johdon tahto on pitkälti hyväksyä kilpailutuksen tulos, huolimatta arvioiduista nousevista kustannuksista. Mäntsälän osalta kustannukset nousevat neljän vuoden ajanjaksolla arviolta ilman optioita 570k€. Tähän tulisi päälle vielä käyttöönottoprojektin kustannukset 400k€ sekä tarve tietohallinnon henkilöstöressurssien kasvattamiselle. Toisaalta lisäresurssit ja suurempi ICT-palveluntarjoaja avaavat varmasti paljon uusia mahdollisuuksia kehittää toimintaa, mutta vähän epäröin itse tätä asiaa, kun on kovat paineet löytää säästöjä ja mm. tietohallinnon budjettiin on asetettu tavoitteeksi kustannusten laskeminen. Tässä tilanteessa ei oikein voi muuta kuin hyväksyä sen, että asia ei ole minun päätettävissäni ja edetä asiassa sen mukaan, kuin mitä johto päättää.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon viikkoanalyysissä lähden pohtimaan projektinhallintaan Mäntsälässä ja ylipäätään mitä ajatuksia se minussa herättää. Projektimainen ajattelu on itselleni luonnollista ja yleensä koulutöitä tai työtehtäviä tehdessä pilkon mielelläni asiat pienemmiksi, helpommin työstettäviksi palasiksi.

tydyttävä. Riittämättömät henkilöstöresurssit ovat mielestäni myös syy siihen, ettei todellista projektikulttuuria ole kuntaan koskaan syntynyt.

Opinnäytetyössään Teemu Komulainen (2018, 17) on tuonut esille projektisuunnitelman merkityksen. Projektisuunnitelman tarkoitus on kuvata, miten ja milloin projektille asetetut tavoitteet aiotaan saavuttaa. Mäntynevakin (2017, 41;43) kirjoittaa, että vanha sanonta ”hyvin suunniteltu on puoliksi tehty” pätee myös projektien suunnitteluun, mutta liian tarkalle tasolle meneminen on jopa ajanhukkaa, eikä ole mitään syytä suunnitella enempiä, kuin mitä tehtävän suorittaminen edellyttää. Ei siis ole olemassa mitään ehdotonta suositusta, kuinka paljon projektisuunnitelmaa kannattaa käyttää aikaa, mutta huonosti suunnitelmasta voi seurata mm. se, ettei projekti täytä tarpeita ja tavoitteita; projektisuunnitelma ei ohjaa tekemistä tai projektiin ei sitouduta, koska sitä ei ole edes suunniteltu. Kunnassa työskennellessäni en muista, että monessakaan sisäisessä projektissa olisi ollut selvästi projektisuunnitelmaa tai nimenomaan projektiin keskittyvää projektipäällikköä. Olisin itse halukas kokeilemaan pienemmän projektin vetämistä yksin ja tekemään sen ns. esimerkkinä hallitusta projektista.

Kunnalla työskentelyni alkuajoilla minulle tarjoutui mahdollisuus osallistua Projektiammatilaiset ry:n IPMA D -tason koulutukseen. IPMA on International Project Management Associationin myöntämä sertifiointi, jonka suorittaminen antaa käyttää ammattinimikettä. IPMA D:n tapauksessa ammattinimike on ”sertifioitu projektiosaaja” (PRY s.a. b). Koulutus antoi perustason ymmärryksen projektityöskentelystä, siihen liittyvästä terminologiasta ja projektien käytännöistä. Kuvassa 8 nähtävissä Projektiammatilaiset ry:n kelpoisuusehdot D-tasolle.

Kelpoisuusehdot eri tasoilla

Taso D
×

- Hakijalla on laaja tietämys projektijohtamisesta.
- Hakija tuntee projektinjohtamiselle määritetyt pätevyysselementit.
- Aikaisempaa projektikokemusta ei vaadita.

Kuva 8. IPMA D tason kuvaus (PRY s.a. a.)

Käyttäjät Alvinum (2018) nosti Redditiin kirjoittamassaan aloittelevalle projektipäällikölle suunnatussa viestissä esille ”double bind theory” -termin, joka suomeksi tarkoittaa

kaksoissidosta. Kaksoissidosta on avannut Jussi Onnismaa (2007, 103) tarkoittamaan eräänlaista mahdotonta tilannetta, jossa valta-asemassa oleva henkilö käyttää ristiriitaisia ilmaisuja: tee asia x, se on väärin; jätä tekemättä asia x, sekin on väärin. Sekavan viestin antaminen voi olla myös puolustusmekanismi. Sekavan viestin avulla on mahdollista peittää se, ettei itse ole tilanteen tasalla ja siirtää vastuu toiselle. Pohtiessani kuntaorganisaation rakennetta ja aiempia kokemuksia menneiltä vuosilta, tunnistan tilanteita, joissa esimerkiksi on ollut kiire saada jotain tehtyä, mutta joku johtavassa asemassa oleva henkilö on jättänyt jotain hänelle kuuluvaa tekemättä, joka hidastaa koko projektin etenemistä.

Useampi vuosi sitten, kun olimme siirtämässä verkkolevyjemme sisältöjä SharePointin pilvitalennustilaan, oli sovittu ja informoitu kaikille toimialoille takaraja, jonka jälkeen tehdyt muutokset eivät siirtyisi pilveen. Siirron toteutti ulkopuolinen konsultti automatisoidulla työkalulla. Konsultin tehtävä oli myös valvoa siirron onnistumista. Eräs toimiala ei ollut joko ymmärtänyt mitä tämä takaraja tarkoitti - se ei varannut riittävästi resursseja projektiin - tai ei vain hyväksynyt tätä takarajaa. Joka tapauksessa, projektia vetänyt henkilö taipui painostukseen ja toteutettiin toinen siirto konsultin avustuksella. Projektin budjetti ylittyi reippaasti, ja projektiryhmän ja konsultoivan yrityksen kanssa pidettiin lopuksi palaveri siitä, mikä projektissa onnistui ja mikä ei. Totesimme, että resursointi ja viestintä oli projektissa jäänyt riittämättömälle tasolle.

Itse ajattelen, että juuri projektiviestintä on yksi onnistuneen projektinhallinnan tärkeimpiä peruspilareita. Myös Mäntyneva (2017, 111) toteaa projektiviestintään liittyvien ongelmien olevan yksi yleisimpiä syitä projektinhallinnan ongelmiin. Hyvässä projektissa projektisuunnitelman yhteydessä on tehty viestintäsuunnitelma, jossa on määritelty mitä projektin sidosryhmiä kuuluu viestiä, kuka viestinnästä vastaa ja mitä viestintäkanavia hyödynnetään (Mäntyneva 2017, 111). Mäntsälän kunta on rekrytoimassa nyt keväällä 2021 markkinointivastaavaa ja itse ajattelen, että seuraava askel voisi olla palkata sisäiseen viestintään erikoistunut HR-osaaja.

3.5 Seurantaviikko 5

Maanantai 10.5.2021

Täksi päiväksi kalenteriin on merkattu osallistuminen hallintosihteerien kokoukseen, jossa käydään läpi mm. uusien luottamushenkilöiden koulutusta, sekä luottamushenkilöiden uusia päätelaitteita. Puolen päivän aikaan on palaveri koskien viestintäsuunnitelmaa uuden käyttäjätunnusten tilausprosessin osalta. Iltapäivällä on yhden loppukäyttäjän opastamista kännykkänsä kanssa.

Tälle päivälle oli aamupäivästä iltapäivään melko tiukka aikataulu ja ruokataulun pitäminen siirtyi iltapäivään. Hallintosihteerien kokouksessa minun osuuteni oli sopia osallistujien kanssa, kuinka vanhojen luottamushenkilöiden vanhat laitteet kerätään ja millaisella aikataululla, sekä milloin uusien luottamushenkilöiden laitteet saadaan jaettua. Elokuun aikataulusta vaikuttaa tulevan melko tiukka ja en välttämättä pysty pitämään aivan täysimittaista kesälomaa, sillä uuden valtuuston ensimmäinen kokoontuminen on alustavasti aikataulutettu elokuun toiselle viikolle. Yksi riski on myös, saako toimittaja toimitettua tarvittavan määrän laitteita Kuuma-ICT:lle ennen kesälomia ja ehtiikö Kuuma-ICT asentaa laitteet valmiiksi. Kokouksen hyvä puoli oli, että sain selkeän vastauksen kysymykseeni, hankitaanko uusille luottamushenkilöille @mantsala.fi -sähköpostit ja liitetäänkö näihin O365-lisenssi. Sekä sähköpostit, että O365-lisenssit hankitaan, sillä vaikka ne tuovatkin lisäkustannuksia, ne myös helpottavat hallintosihteerien työntekoa mm. sähköpostiluetteloiden ja kokouskutsujen lähettämisen näkökulmasta.

Viestintäsuunnitelmaan liittyvä palaveri oli heti tuon aiemman kokouksen perään ja kuluvan tunnin aikana käytiin läpi nykyistä tunnustilausprosessia ja kuinka se suoraviivaistuu tulevaisuudessa. Avattiin konsultille myös sitä, mitkä ovat ne viestintäkanavat, joissa tunnustilausprosessin muutoksesta on viestittävä ja millä tavoin nykyiset käytännöt muuttuvat tämän myötä. Käyttöön tuleva automatiikka mielestäni helpottaa todella paljon sitä, että sekä AD:ssa, että HR-järjestelmästä on samat tiedot. Automatiikan tarkoitus yksinkertaistettuna on huolehtia, että AD:ssa on sama ja ajantasainen tieto, kuin HR-järjestelmässä. Automatiikka myös luo käyttäjätunnuksia automaattisesti HR-järjestelmässä olevien tunnusten perusteella.

Iltapäivän kännykkätapaus selvisikin liittyvän jälleen tuohon Intuneen. Jostain syystä Outlookin O365-kalenteri ei keskustelu kännykän "Kalenteri"-appin kanssa, eivätkä kalenterimerkinnot näy loppukäyttäjälle. Syy varmaan liittyy jollain tavalla siihen, kuinka Intune käsittelee laitteelle kirjautunutta käyttäjätunnusta. Joka tapauksessa, jouduin avaamaan tapauksesta tukipyynnön Kuuma-ICT:lle, sillä minulla ei ole tarpeeksi laajoja käyttöoikeuksia Intuneen. Tein tukipyynnön loppukäyttäjän puolesta, koska osasin kuvailla ongelman hänen mielestään selkeämmin. Jännityksellä odotan, kuinka paljon lisää vastaavia tapauksia alkaa putkahdella pinnalle.

Tiistai 11.5.2021

Päivälle on merkitty kalenteriin kunnan tytäryhtiön virkahenkilön Teams-ongelman selvittelyä, iltapäivällä on joka viikkoinen Kanban-palaveri ja ennen kotiinlähtöä eräs

luottamushenkilö tulee hakemaan langattoman näppäimistön iPadiinsa. Tämän lisäksi jatkan tietohallinnon etätyökyselyn tulosten läpikäymistä.

Teams-ongelman selvittelyä vähän odotin, koska ongelmienratkonta ja palapelit ylipäättään ovat mielenkiintoisia. Tässä tapauksessa kuitenkin päästin lähinnä syvän huokauksen. Ongelma loppukäyttäjällä oli, ettei ollut saanut kutsuttua organisaation ulkopuolista henkilöä tiimiin. Syyksi selvisi hyvin nopeasti kutsuttavan henkilön väärin kirjoitettu sähköpostiosoite. ”nen”-päätteisestä sukunimestä oli jäänyt viimeinen n-kirjain pois.

Kanban-palaveri oli erittäin sisältöpitoinen. Puhuimme kilpailutuksen tilanteesta ja siitä, kuinka se menee kunnanhallituksen käsittelyyn kahdesti – ensimmäisen kerran ensi viikolla muistioasiana, ja toisen kerran kuun viimeisenä maanantaina, jolloin kunnan virallinen päätös kilpailutuksen tuloksen hyväksymisestä pitää ilmoittaa.

Kunnanhallituksen tapauksessa muistioasiat ovat ennen päätöksentekoa tiedoksi vietäviä asioita, jotta kunnanhallituksen jäsenillä on riittävästi aikaa perehtyä asiaan ennen lopullista päätöksentekoa.

Päivän aikana tuli ilmi, että ensi viikon torstai-iltana minun on tarve olla puhelimen päässä päivystämässä ongelmatilanteiden varalta, kun tulevat mahdolliset kunnanjohtajat esittäytyvät valtuustolle. Esittäytymiset tapahtuvat Teamsin välityksellä, mutta mahdollisesti luottamushenkilöiden taholta nousevien teknisten ongelmien vuoksi on hyvä, jos olen tavoitettavissa. Esittäytymiset ovat klo 17–20 välillä, joten vähän venähtää ylitöiksi.

Tein päivän aikana myös Forms-kyselyn hallintojohtajallemme. Tekemäni kysely koski kunnan tulevaa strategiaa ja sen painopisteitä. Kysely käsittääkseni on tarkoitus lähettää kunnan ylimmille virkahenkilöille jossain vaiheessa. Luultavasti monistan tuon kyselyn hallintojohtajallemme, jottei minun tarvitse lähettää kyselyä, eivätkä näin ollen myöskään vastaukset tulisi minulle.

Keskiviikko 12.5.2021

Tälle päivälle kalenterissa on O365-pääkäyttäjät -ryhmän palaveri Kuuma-ICT:n ja muiden asiakaskuntien kanssa. Tavoitteena on myös oikolukea esimieheni kunnanhallitukselle valmisteleva kilpailutukseen liittyvä PowerPoint-esitys, sekä viikon vinkin tekeminen perjantaille.

O365-pääkäyttäjien palaverissa käytiin läpi uusimmat Office-tuoteperheen päivitykset ja ominaisuudet. Asiakaskunnittain esiteltiin myös meneillä olevia O365:een liittyviä hankkeita ja kehitysprojekteja. Palaverin lopuksi pidettiin porukalla webkamerat auki kahvihetki, luultavasti viimeisen kerran ennen kilpailutuksen tuloksen valmistumista. Erään kunnan työntekijä kysyi Kuuma-ICT:n ja muiden osallistujien fiiliksiä kilpailun suhteen ja keskustelimme myös siitä lyhyesti.

Kävin läpi esimieheni diaesityksen ja korjasin sieltä kirjoitusvirheet. Sisältöä ja ulkoasua olisi tehnyt mieli muokata yhtenäisemmäksi, mutta lupasin hoitaa vain oikolukemisen, joten annan asian olla. Kilpailutus menee alustavasti kunnanhallituksen tiedoksi ensi maanantaina ja lopulliseen käsittelyyn kuun viimeinen päivä. Tässä vaiheessa asia ei ole enää minun käsissäni ja pitää odottaa mitä johtoporras päättää.

Viikon vinkin tekeminen jäi tältä päivältä tekemättä ja teen sen heti perjantaiamuna. Selvittelin tänään erään hajonneen oppilaskannettavan osalta vakuutusasioita leasingrahoituksen tarjoavan tahon kanssa. Päädyttiin lähtemään työkavereiden kanssa vähän aikaisemmin töistä upean sään vuoksi ja menimme paikalliseen puistoon istumaan.

Torstai 13.5.2021

Tänään oli helatorstai, joten olin lomalla. Ei tapahtumia siis.

Perjantai 14.5.2021

Tälle perjantaille kalenterissa on aamulle viikon vinkin valmistelu ja julkaiseminen, sähköpostilaatikon siivoamista sekä muutaman etätyöskentelyyn liittyvän tutkimuksen lukemista. Melko moni on tänään lomalla, joten melko häiriöttä pitäisi onnistua keskittyminen näihin edellä mainittuihin työtehtäviin.

Päivän ensimmäinen tunti kului pitkälti internettiä selailemalla ja vinkin tekoon inspiraation etsinnällä. Päädyin lueskelemaan mitä erilaisia Teamsiin liittyviä ominaisuuksia ja päivityksiä on tullut, josta minä tai muut eivät välttämättä vielä tietäisi. Löysinkin viittauksen toiminnallisuuteen, jolla on mahdollista tehdä eräänlainen tiedote yhdelle tai useammalle Teams-kanavalle, jonka julkaiseminen lähettää herätteen kaikille kanavan tai kanavien jäsenille, ja jonka kommentoinnin pystyy rajaamaan vain ylläpitäjille. Vaikutti varsin potentiaaliselta idealta ja päädyin tekemään sen käytöstä lyhyen ohjeen.

Päivällä sain yhteydenoton eräältä luottamushenkilöltä, jolla oli synkronointiongelmia tietokoneen ja kännykän välisen kalenterin kanssa. Aluksi yritimme selvittää ongelmaa

puhelimitse, siinä kuitenkin onnistumatta ja päädyimme sopimaan tapaamisen iltapäivälle. Ongelmaksi selvisi, että osa kännykkään tehdyistä merkinnöistä ei näkynyt tietokoneella. Olin joskus aiemminkin kohdannut vastaavan ongelman ja tiesin, että todennäköisin syy on, että kännykkään laitetut kalenterimerkinnät oli luultavasti tallennettu kännykän omaan kalenteriin, eikä Google-tilin kalenteriin, jolloin merkinnät eivät näkyisi tietokoneella. Kännykkään vaihdoimme kalenterimerkintöjen oletustallennuspaikaksi Google-kalenterin ja asia ratkesi sillä.

Työsähköpostin siivoaminen jäi tältä päivältä tekemättä, kun paneuduin lueskelemaan etätyöskentelyyn liittyviä tutkimuksia. Tavoitteenani on peilata aiemmin tehtyjä tutkimuksia tuohon meidän tekemään tutkimukseen ja tarkastella, kuinka samanlaisia havaintoja muutkin ovat aiemmin tehneet.

Viikkoanalyysi

Tämän työviikon aikana pohdin muutamana päivänä itseäni työntekijänä ja omaa paikkaani työyhteisössä, joten nyt tuntuu luontevalta kirjoittaa tämän viikon viikkoanalyysissä itsestäni työntekijänä ja ajatuksia etätyöstä. Vaikka viihdynkin vapaa-ajalla omissa oloissani melko hyvin, niin työyhteisössä olen mieluummin ihmisten parissa, kuin yksin omassa työhuoneessani. Koronapandemian ja sen vuoksi lisääntyneen etätyön takia tuo tarpeeni työskennellä ihmisten parissa on jokseenkin jäänyt täyttämättä.

Vuonna 2020 tehdyssä tutkimuksessa pakotetun etätyön vaikutuksista nostettiin esille työkavereiden luonnollisen ja sattumanvaraisen kohtaamisen vähentyminen. Koska enää työkavereita ei kohdata jaetuissa fyysisissä tiloissa, ei myöskään synny ad-hoc keskusteluita tai keskustella meneillä olevista työasioista ja jaeta tietoa. Kommunikaatio työkavereiden kanssa on siirtynyt virtuaalisten työkalujen, kuten Zoom ja Teams, pariin, mutta viestintä on muuttunut enempi tulospainotteiseksi, sillä työkavereihin ollaan yhteydessä useimmiten jonkun tarkoituksen vuoksi. Etänä yhteydenottoa ei myöskään tapahdu sattumalta, vaan virtuaalinen työkalu on avattava, viestinsaaaja on valittava ja viesti on kirjoitettava. (Waizenegger, McKenna, Cai & Bendz 2020, 434–435)

Yhdyn täysin tuon tutkimuksen tuloksiin omien kokemusten osalta. Ensimmäinen vajaa vuosi sujui vielä ihan siedettävästi etätöissä kotona, mutta tämän vuoden alusta alkaen on oikeastaan tullut mentyä kunnantalolle töihin, jos on ollut pienikin syy mennä käymään siellä. Yleensä myös koordinoidaan työkavereiden kanssa työpaikalle meneminen, jotta päästään viettämään kahvitaukoa tai lounaspaussia yhdessä. Työpaikallani on kehoitettu järjestämään työkavereiden kesken esimerkiksi yhteisiä kahvihetkiä tai lounaspauseja Teamsin välityksellä, mutta ainakaan itse en ole kovinkaan luontevaksi sellaisia kokenut.

2020 joulukuussa järjestettiin myös Teamsin välityksellä etäpikkujoulut, jossa hengailtiin ja juteltiin web-kamerat päällä, esitettiin toimialoittain ennalta valmistettua ohjelmaa ja nähtiin tilattu stand up -esitys. Meille myös hankittiin HR-osaston toimesta kunnan tietokoneille asennettu taukoliikuntasovellus, jonka voi asettaa antamaan ilmoituksia tietyin väliajoin. Itse etänä työskennellessä käytän lähinnä omaa pöytäkonettani, koska kahdelta isolta näytöltä on paljon helpompi tehdä töitä, kuin pieneltä kannettavan ruudulta. Älykelloni muistuttaa tunnin välein liikkumisesta ja venyttelystä, joten siitä näkökulmasta ratkaisu toimii minulle.

Dale Carnegie (1953, 54;58–61) nostaa kirjassaan ”How To Win Friends and Influence People” esille aidon kiinnostuksen osoittamisen merkityksen. Jos haluaa oikeasti luoda yhteyden toiseen ihmiseen, on parempi olla kiinnostunut toisesta ihmisestä ja kysyä häntä kiinnostavista asioista, kuin yrittää tehdä vaikutus kertomalla omista asioista ja saavutuksista. Scientific Americanin artikkelissa (Ward, 2013) on avattu tätä asiaa ja syyksi miksi tuo Carnegien vuosikymmeniä sitten kertonut ajatus toimii: koska omasta itsestä puhuminen tuntuu hyvältä. Tutkimuksessa myös nostetaan esille, että omasta itsestä puhuminen on olennaisesti palkitsevaa, huolimatta siitä kuunteleeko kukaan.

Carnegie (1953, 78) puhuu teoksessaan myös kuuntelutaidosta ja sen merkityksestä hyväksi keskustelijaksi kasvamisessa. Carnegien mukaan hyvä keskustelija osaa kysyä juuri niitä kysymyksiä, joilla saa toisen ihmisen puhumaan. ”Ollaksesi kiinnostava, ole kiinnostunut.” Hyvä kuuntelija osaa kuuntelemaansa perusteella kysyä asioista, joista toinen osapuoli haluaa puhua. Tätä taitoa pääsin hyödyntämään monta vuotta töissä, kun tarjosin käytöntukea mobiililaitteiden osalta. Eniten aikaa vievä käytöntukeen liittyen oli uuden puhelimen käyttöönotto ja tiedonsiirto vanhasta puhelimesta uuteen. Tiedonsiirto itsessään käytännössä on lähestulkoon automaattinen, mutta riippuen mitä tiedostoja ja kuinka paljon niitä on, tiedonsiirrossa voi kulua reilu puolituntiakin. Yleensä työntekijä ei lähtenyt minnekään tiedonsiirron ajaksi ja päädyimmekin usein keskustelemaan koko tiedonsiirron ajan työntekijälle kiinnostavista aiheista. Sain useammankin kerran kiitosta hyvistä keskusteluista ja lähes kaikkien tällä tavalla kohtaamieni ihmisten kanssa on syntynyt sellainen ihmissuhde, että melko matalalla kynnyksellä ihmiset uskaltavat ottaa yhteyttä minuun ongelmiensa kanssa. Itse koen tämän positiivisena asiana, sillä kun ihmiset uskaltavat ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa, heidän työviihtyvyytensä kasvaa, kun voivat tehdä töitä ilman ongelmia.

Olen tehnyt 15 vuotta vapaaehtoistyötä rippikoulutyön ja innostajatoiminnan parissa. Innostaja on tässä tapauksessa Pornaisten seurakunnassa käytetty termi ”isoselle”. Innostaja-termiin on päädytty, koska se asettaa leiriläiset samaan asemaan innostajien kanssa, kun taas ”isonen ja pikkuinen” -asetelmassa tulee fiilis siitä, että toinen on

ylemmässä asemassa kuin toinen. Olin ensin neljä vuotta innostaja ja sen jälkeen apuohjaajana isännän roolissa. Isännän rooli pitää sisällään mm. järjestyksen ylläpitämistä, saunan lämmittämistä, ohjelman vetämistä, sairaankuljetusta, oppituntien valmistelua ja yövalvontaa. Mielestäni merkittävin tehtävä leirillä on kuitenkin läsnäolo ja ylipäättään nuorten käytettävissä oleminen. Leirit ovat opettaneet vuosien saatossa ihmissuhdetaitoja ja antaneet kokemuksia erityisesti erilaisten ihmisten kanssa toimimisesta.

Leireillä olen aina pitänyt erityisesti ns. ”haastavien” nuorten kanssa toimimisesta. Ihmiset ovat melko monimutkaisia ja yleensä motivaatiot käyttäytymisellemme ei välttämättä ole edes itsellemme selviä, saatikka sitten ulkopuolisille. Itselleni tulee jotenkin palkittu olo, kun leirillä onnistuukin löytämään yhteyden sellaisen nuoren kanssa, jonka ensivaikutelman perusteella voisi kuvitella olevan hankala tai ”ärsyttävä”. Samoja leirillä opittuja taitoja olen pystynyt hyödyntämään myös työyhteisössä. Myös leirien ulkopuolella pärjään hyvin niiden ihmisten kanssa, joita toiset saattaisivat pitää hankalina työkavereina. En usko, että nykyisessä työyhteisössä olisi sellaista ihmistä, jonka kanssa en tulisi toimeen. Työelämässä tarvitaan teknistä ja tieteellistä osaamista, mutta itse pidän myös ihmissuhde- ja työyhteisötaitoja suuressa arvossa.

Mark Manson (2016, 38–40) puhuu kirjassaan *The Subtle Art of Not Giving a F*ck* omien taistelujen valitsemisesta. Minulle se on työnteon näkökulmasta tarkoittanut sitä, että on ollut oleellista tunnistaa ne asiat, joihin itse voi vaikuttaa ja hyväksyä ne asiat, joille ei itse voi tehdä mitään. Tällä hetkellä tähän liittyen tulee ensimmäisenä mieleen meneillään oleva ICT-palveluiden kilpailutus. Kilpailutus on tällä hetkellä siinä vaiheessa, että päätäntävalta on kunnanhallituksella ja me tietohallinnosta voimme vain antaa faktat, joiden perusteella päätös tehdään. Tässä vaiheessa ei ole merkitystä sillä, mitä itse ajattelen asiasta, ja se on asia, joka on vain hyväksyttävä. On parempi stressata asioista, joihin voi itse vaikuttaa.

Yksi suurimmista vahvuuksistani, mutta toisaalta myös heikkouksistani, on kykyäni ja haluni nähdä asiat toisen ihmisen näkökulmasta. Heikkoutena pidän sitä tilanteissa, joissa on kyettävä tekemään nopeasti päätös, mutta haluni nähdä asiat monesta eri näkökulmasta saa minut helposti epäröimään päätöksentekoa. Vahvuutena se on niissä tilanteissa, kun on ymmärrettävä millä tavalla joku päätös vaikuttaa muihin ihmisiin, tai miksi joku olisi eri mieltä jostain asiasta kanssani. Empatiaa tai diplomatiaa, kaipa tälle taidolle on monta eri nimeä.

3.6 Seurantaviikko 6

Maanantai 17.5.2021

Tälle päivälle kalenterissa on aamusta saman PowerBI-raportin verkkoon julkaisun selvittelyä, kuin mitä aiemmilla viikoilla on työstetty. Sen lisäksi iltapäivästä sivistyspalveluiden asiantuntijan kanssa käymme läpi ARC-sovelluksen käyttöä. Tavoitteena on myös saada valmiiksi ainakin puolet tietohallinnon kyselyn tulosten analysoinnista.

PowerBI-raporttia koskeva palaveri ei asiaa vielä ratkaissut, mutta uskoakseni tilanne selviää, kun Kuuma-ICT lisää muutaman käyttäjän oikeaan käyttöoikeusryhmään. Toivottavasti tilanne oikeasti ratkeaa, sillä tähän on käytetty jo huomattava määrä työtunteja ja tuo talouspuolen henkilö, jonka kanssa tätä selvittelen, tekee tällä hetkellä oman työn ohessa talousjohtajan virkaa, kunnes uusi talousjohtaja valitaan.

Tietohallinnon kyselyä koskevan analysoinnin sain valmiiksi ja seuraavaksi on tarkoitus visualisoida jollain tavalla vastauksia, jotta niistä saisi yhdellä vilkaisulla helposti kiinni, mitkä asiat menevät hyvin ja mitkä vaativat kehitystyötä. Tällä hetkellä luulen, että värikoodaan vastaukset punaisella, keltaisella ja vihreällä Exceliin. Se on luultavasti ajankäytöllisesti fiksuin. Pohdin asiaa enempi huomenna.

Tiistai 18.5.2021

Tänään kalenteri näyttää aamupäivän osalta melko rauhalliselta, iltapäivälle on enemmän ohjelmaa. Aamulla on tunnin mittainen kokonaisarkkitehtuurin tulevaisuuden trendejä käsittelevä webinaari. Iltapäivällä on tietohallinnon Kanban-palaveri ja heti perään henkilöstöinfo, jossa käsittääkseni ainakin uusi henkilöstöjohtaja esittäytyy. Tavoitteena on näiden lisäksi aloittaa tietohallinnon kyselyn tulosten visualisointi helpomman luettavuuden tarjoamiseksi johdolle.

Kokonaisarkkitehtuuria käsittelevä webinaari alkoi teknisten vaikeuksien vuoksi reilu 10 minuuttia myöhässä. Sisällöltään webinaari oli varsin mielenkiintoinen ja erityisesti jäi mieleen nosto siitä, kuinka kokonaisarkkitehtuurin kehitys tulee tänä vuonna vielä menemään ketterämpään suuntaan mm. koronaviruksen aiheuttamien kehitystarpeiden vuoksi. Mäntsälän kunnan osalta meillä on vielä paljon tekemistä kokonaisarkkitehtuurin suhteen, mutta luulen, että webinaari sytytti itsessäni ehkä pienen palon uudestaan lähteä painimaan tuon asian kanssa.

Kanban-palaverissa käytiin nopeasti läpi mitä kukin meistä on viikon aikana tehnyt ja sen lisäksi keskusteltiin meneillään olevan kilpailutuksen tilanteesta eilen olleen kunnanhallituksen kokouksen ja kilpailutusmateriaalin esittelyn jälkeen. Järvenpään kaupungin tietohallintojohtaja oli ollut kertomassa kunnanhallitukselle missä tilanteessa tällä hetkellä mennään ja miten sopimuksen allekirjoitus tulee vaikuttamaan hankintarenkaan jäseniin. Mäntsälän osalta vaikuttaisi siltä, että ICT-kulut olisivat nousemassa 20–40 %. Tähän tulisi lisäksi käyttöönottoprojektin kustannukset, sekä tarve henkilöstön lisäämiselle kunnan tietohallintoon. Kustannusnäkökulmasta näyttää melko heikolta tilanteelta, mutta käsittääkseni hankintarenkaan organisaatioiden johtoryhmien tahtotila on hyväksyä kilpailutuksen tulos ja allekirjoittaa sopimus uuden toimijan kanssa. Mielenkiintoinen syksy ainakin on tulossa.

Päivän tavoitteeni koskien tietohallinnon kyselyn visualisointia täytyi ja uskon, että saan sen huomenna valmiiksi. Päivän aikana tuli ensi maanantain kunnanvaltuuston kokousta varten tehtäväksi varmistaa, että osaamme ja pystymme lyhyellä varoitusajalla rakentamaan Forms-kyselyn Teams-kokouksen osallistujille, jos uuden kunnanjohtajan valinta etenee suljetuksi lippuäänestykseksi. Selvitimme, että Teamsillä tuollainen on mahdollista tehdä nopeasti, ja että Espoon kaupunki on sitä ainakin hyödyntänyt.

Keskiviikko 19.5.2021

Keskiviikolle kalenterissa on viestintäryhmän kokous, kunnanjohtajan kännykän liittäminen auton bluetooth-järjestelmään, Forms-kyselyn tekemisen läpikäyminen hallintojohtajan kanssa, sekä iltapäivästä kesäolympialaisten suunnitteluryhmän palaveri. Tavoitteenani on näiden lisäksi saada valmiiksi tuo kyselyn tulosten visualisointi.

Viestintäryhmän kokouksessa keskityttiin lähinnä toimialojen kuulumisten ja kokemusten vaihtamiseen. Käytiin läpi myös ristiriitaiseen tai virheelliseen viestintään liittyvä tapaus koskien erään avustetun asumisen yksikön ruokalan lakkauttamista. Keskusteltiin myös hyvän aikaa WhatsAppin käytön rajoittamisesta, sen vaikutuksista ja korvaavista sovelluksista.

Kunnanjohtajan autossa oli ajotietokone, joka hämäävästi muistutti kosketusnäyttöä, mutta ei sitä ollutkaan. Tunsin itseni vähän tyhmäksi, kun yritin tosissani tökkiä näyttöä. Kunnanjohtaja onneksi ohjeisti, missä on ohjausvipu kyseiselle näytölle. Yritti myös myydä autoa minulle, mutta valitettavasti näillä palkoilla ei osteta neljä vuotta vanhaa Saksasta tuotua Mersua.

Päivän tavoitteeni visualisoinnin osalta täyttyi ja sen osalta seuraavana on vuorossa tulosten läpikäyminen tietohallinnon ja HR-puolen kanssa. Läpikäynnin jälkeen sovitaan yhdessä kehityssuunnat, joilla pyritään parantamaan työntekijöiden viihtyvyyttä ja vähentämään esiin nousseita ongelmakohtia.

Torstai 20.5.2021

Päivälle on kalenterissa 3StepIT työpaja, jonka aikana käydään läpi kunnan leasinglaitetekanta ja siitä heränneet huomiot. Lisäksi tavoitteena on selvittää erään rehtorin kanssa AD-tunnukseen liittyvää ongelmaa ja alustavasti suunnitella infopakettia luottamushenkilöille, joka liittyy iPadien palautukseen kesäkuun lopussa. Illalla on kolmen kunnanjohtajaehdokkaan esittäytymiset kunnanvaltuustolle ja päivystän 17–20 puhelimesta mahdollisten ongelmien varalta.

3StepIT:n työpaja peruuntui käsittääkseni jonkun väärinkäsityksen vuoksi ja se aikataulutettiin uudestaan kesäkuun alkuun. AD-tunnuksen selvittely ei tuottanut toivottua lopputulosta, sillä en ole itsekään aivan täysin varma, mistä ongelma tarkalleen johtuu. Meillä opetuksen henkilökunta on käytännössä kahden tunnuksen loukussa, eli heillä on sekä mantsala.fi-, että edu.mantsala.fi -sähköpostiosoitteet. Tämän henkilön tapauksessa HR-järjestelmään synkronoituu kerran päivässä AD:sta tuo edu-tunnus, jolla hän ei pysty hyväksymään alaiensa HR-järjestelmään lähetettäviä lomakkeita. Laitoin tukipyynnön tuon synkronoinnin alun perin rakentaneelle taholle ja jään odottamaan vastausta.

Kunnanjohtajaehdokkaiden esittäytymiset menivät melko kivuttomasti. Suurin ongelma oli eräiden valtuutettujen teknisissä taidoissa päästä sisään sähköiseen kokoukseen. Tapahtuma oli siis Teamsissä, johon oli lähetetty valtuutettujen omiin sähköposteihin kutsut. Koska jokaisella valtuutetulla on vapaus valita käyttämänsä sähköpostiosoite, on käytöntuen antaminen melko hankalaa, kun eri sähköpostilaatitot käsittelevät eri tavoin tulevia Teams-kutsuja. Jotkut sähköpostilaatitot/-sovellukset laittavat suoraan tapahtuman kalenteriin, toiset muuttavat sen merkkijonoksi ja toiset jättävät sen klikattavaksi linkiksi. Jotkut ilmeisesti jopa siirtävät kutsut automaattisesti roskapostiin. Onneksi ensi kaudella luottamushenkilöt saavat Windows-kannettavat, niin vastaavanlaiset tilanteet tulevat olemaan vähän helpompia.

Päivän tavoitteet täytyivät hyvin. Illalla sain tehtyä vielä ylimääräisiä työtehtäviä samalla kun seurasin kunnanjohtajaehdokkaiden esittäytymisiä. Työstin huomista varten valmiiksi hyvinvointikoordinaattorille Forms-kyselyn prototyypin. Aamupäivästä olisi tarkoitus viimeistellä se loppuun.

Perjantai 21.5.2021

Tälle päivälle kalenterissa ei ole pakollisia merkintöjä. Vietän myös ainakin alustavasti lyhyemmän päivän, kun eilen meni ylitöiksi. Päivän tavoitteena on henkilöstöjohtajan kanssa saada eilisen tilaisuuden tallenteet jakoon luottamushenkilöille, työstää loppuun eilen aloitettu kyselylomake, sekä jatkaa luottamushenkilöiden iPadien palautusohjeistuksen tekoa.

Päivän kaikki tavoitteet täyttyivät onnistuneesti. Kyselylomakkeen osalta olin alun perin ymmärtänyt väärin sen käyttötarkoituksen. Luulin, että kysely menisi jaettavaksi kaikille hyvinvointilautakunnan jäsenille, mutta ilmeisesti he täyttävätkin sen yhdessä viimeisessä hyvinvointilautakunnan kokouksessa. Muutimme hyvinvointikoordinaattorin kanssa hiukan sanamuotoja ja kirjoitimme täyttöohjeet ja kysely valmistui sillä.

Henkilöstöjohtajan kanssa tallenteiden jakoon laittaminen oli vähän monimutkaisempi juttu. Koska luottamushenkilöillä ei ole mantsala.fi -sähköpostiosoitteita, eivät he myöskään pysty katsomaan Microsoft Streamiin meneviä tallenteita. Microsoftin dokumentaation mukaan ominaisuus on ollut jo useamman vuoden roadmapillä, mutta epäilen, että koronaviruksen myötä he ovat siirtäneet kehitysresurssit lähinnä Teamsin puoleen. Päädyimme lataamaan tilaisuuden tallenteet henkilöstöjohtajan tietokoneelle ja lisäämään ne erikseen jaettavaan OneDrive kansioon. Tähän jaettuun kansioon linkin lähetti luottamushenkilöille hallintosihteerimme, jonka kautta viestintä luottamushenkilöille pääasiassa kulkee.

iPadien palautusohjeistuksen sain alustavasti valmiiksi. Hallintojohtajalta täytyy vielä pyytää palautetta sen suhteen, ovatko ohjeet tarpeeksi selkeät ja onko ok kirjoittaa mitä tapahtuu, jos laitetta ei palauteta oikein tyhjennettynä ja ehjänä. Leasingsopimuksen mukaan tietty prosentuaalinen osuus laitteista voidaan palauttaa toimimattomana, mutta tietyn kappalemäärän jälkeen kunta joutuu lunastamaan toimimattomat laitteet. Pohdin lähinnä sitä, että jos luottamushenkilö palauttaa toimimattoman laitteen, onko hän silloin korvausvelvollinen kunnalle vai maksaako kunta suoraan sen.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon viikkoanalyysissä jatkan hiukan samalla teemalla, kuin viime viikollakin, ja pohdin SITRAn megatrendejä ja kuinka ne tulevat tulevaisuudessa vaikuttamaan omaan työhöni. Viikkoanalyysissä peilaan SITRAn havaintoja megatrendeistä muihin lähteisiin ja omiin ajatuksiini niihin liittyen.

SITRA määrittelee megatrendien olevan monista ilmiöistä muodostuva yleinen kehityksen suunta, eräänlainen muutoksen kaari. Megatrendeissa pohditaan alkavaa vuosikymmentä ja sitä, miltä vuosikymmen tulee näyttämään ja mitkä asiat vaikuttavat voimakkaimmin meidän tulevaisuuteemme. (SITRA 2019a)

SITRA on nostanut esille viisi megatrendiä: ilmastonmuutos, väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen, verkostomaisen vallan kasvu, teknologian sulautuminen ja talousjärjestelmän suunnan etsiminen (SITRA 2019b, 3). Megatrendeistä oman urani näkökulmasta ei mielestäni ole mielekästä nostaa yhtä yksittäistä muiden yläpuolelle, vaan on mietittävä kuinka jokainen niistä vaikuttaa kokonaisuutena.

Ilmastonmuutokseen liittyen SITRA on maininnut mm. resurssien ylikulutuksen ja vaihtelevan saatavuuden, sekä jätteiden määrän kasvun (SITRA 2019b, 14). Näkisin tämän sellaisena asiana, johon tulevaisuudessa esimerkiksi kilpailutuksien yhteydessä todennäköisesti tullaan kiinnittämään enemmän huomioita ja kumppaniyrityksiä etsiessä kierrätykseen ja ekologisuuteen panostamista ominaisuutena arvostetaan. Ekologisuuteen ja kierrätykseen panostaminen voidaan nähdä myös PR-näkökulmasta positiivisena vaikuttimena, sen yhteiskunnallisista hyödyistä puhumattakaan. Lehdon (2018) yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevässä blogikirjoituksessa myös nostetaan mielestäni hyvin esille se, että kuluttajat lähtökohtaisesti valitsevista kahdesta vaihtoehdosta sen, jonka miellelyhtymä on positiivisempi. Hän myös toteaa, ettei ole mielekästä kritisoida sitä, mikä yrityksen perimmäinen syy on yhteiskuntaa edistäville toimille. Tästä olen samaa mieltä Lehdon kanssa ja mm. Twitteriä seurattaessa on tuntunut itsestäni siltä, että kun joku julkisuuden henkilö vaikkapa lahjoittaa hyväntekeväisyyteen merkittävän summan rahaa, ihmiset keskittyvät puhumaan lähinnä siitä, kuinka kyseinen henkilö olisi voinut lahjoittaa enemmänkin, tai että hän teki lahjoituksen pelkän positiivisen julkisuuden takia. Mielestäni perimmäisellä syyllä on tuollaisissa tapauksissa vähemmän merkitystä kuin sillä, että jotain asioiden edistämiseksi ylipäätään tehtiin.

Väestön ikääntymisen ja monimuotoistumisen osalta SITRA nostaa esille mm. kaupungistumisen jatkumisen, muuttoliikkeiden kasvamisen ja keskittymiskyvyn vähentymisen (SITRA 2019b, 22–23). Muuttoliikkeen kasvaminen, erityisesti valtiosta toiseen, on mielestäni oman työn näkökulmasta huomioitava asia, sillä se merkitsee samalla myös työyhteisön muuttumista. Työyhteisön muuttumisen myötä erilaiset kielet ja kulttuurit kohtaavat ja sen myötä on kyettävä huomioimaan erilaisten ihmisten tarpeita. Kielitaitoon panostaminen on luultavasti oman uran kannalta eräs erittäin hyödyllisistä kehittämisen kohteista. Englanti on toki yleinen ja kansainvälinen kieli, mutta omaa arvoa työmarkkinoilla olisi mahdollista kasvattaa ottamalla repertuaariin joku vähän harvinaisempi kieli. Japani on kulttuurina ja kielenä ollut aina mielenkiintoinen ja tällä

hetkellä suunnitelmissa on aloittaa kunnolla kielen opiskelu, kunhan saan AMK-opintoni valmiiksi. Espanja tai venäjäkään eivät luultavasti kielinä olisi huonoja vaihtoehtoja.

Erilaisten kulttuurien lisääntyminen työyhteisössä tarkoittaa mahdollisesti myös vanhojen tapojen muuttamista. Asiat, jotka suomalaisessa kulttuurissa olivat aiemmin itsestään selviä tai normeja, eivät välttämättä tulevaisuudessa enää ole. Kulttuurien sekoittumisen lisäksi myös uskonnot sekoittuvat, ja se saattaa suomalaisesta helposti tuntua pelottavalta. Luulen, että tulevaisuudessa työyhteisöihin on hyvä palkata tai kouluttaa osaajia, jotka ymmärtävät vieraita kulttuureja ja ymmärtävät, kuinka ne sopivat yhteen ja mitä mahdollisia haasteita työyhteisöissä saattaa monikulttuurisuuden lisääntyessä syntyä.

SITRAn raportissa esiin nostettu keskittymiskyvyn ja luovan ajattelun vähentyminen on mielestäni asia, johon työelämässäkin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Helposti saatavissa oleva tieto ja kiihtyvä kilpailu ihmisten huomiosta on laskenut keskittymiskykyä. Tylsistymiselle ja pitkäjänteiselle ajattelulle todetaan myös jäävän vähemmän aikaa kuin ennen. (SITRA 2019b, 23)

Jos olisin työyhteisössä esimiehenä, haluaisin tarjota alaisilleni mahdollisuuden esimerkiksi mindfulnessia tai meditaatiota käsitteleviin koulutuksiin tai kursseihin. Alentunut keskittymiskyky on työstä selviytymisen kannalta negatiivinen asia, ja ainakin itse olen saanut opintojani varten apua meditaation kautta. Meditaation hyötyjä on tutkittu paljon ja mm. Zanesco, King, MacLean ym. (2018, 273) tunnistivat seitsemän vuoden tutkimuksessaan meditaation parantavan keskittymiskyvyn pitkäkestoisuutta. Työnantajan näkökulmasta meditaation mahdollistaminen työajalla voitaisiin nähdä jopa kilpailuetuna uusia ammattilaisia rekrytoidessa tai vanhojen työntekijöiden työnantajan palveluksessa pitämiseksi.

Verkostomaisen vallan voimistumisesta SITRA on maininnut mm. uusien liikkeiden nousemisen ja valeinformaation lisääntymisen ja helpomman levittämisen (SITRA 2019b, 30). Uusia liikkeitä syntyy esimerkiksi, kun joukko ihmisiä on tyytymättömiä jotain asiaa kohtaan, kuten ilmastonmuutokseen tai seksuaalioikeuksiin, mutta jokin muukin asia voi olla yhdistävä, kuten esimerkiksi Redditin aiheuttama GameStopin osakkeiden räjähdysmäinen kasvu vuoden alussa. Reddit -yhteisö r/wallstreetbets huomasi tammikuussa, kuinka hedgerahastot myivät lyhyeksi GameStopin osakkeita ja päättivät ostaa myytyjä osakkeita itselleen. Tämä porukka ei myynytkään osakkeita takaisin vaan säilytti niitä ja onnistui näin nostamaan hintaa yli 1000 % kahden viikon aikana. Kaiken kaikkiaan hedgerahastot kärsivät yli viiden miljardin euron tappiot. (Smith 2021)

Valeinformaatiota on päivä päivältä helpompi levittää lukuisissa sosiaalisen median alustoissa. Eräs sosiaalisen median nostetuista ongelmista on se, kuinka se näyttää sisältöä käyttäjille. Sosiaalisen median alustat, ja oikeastaan myös hakukoneet, näyttävät meille sisältöä, jonka kanssa todennäköisemmin olemme samaa mieltä. Algoritmit ovat opetelleet tunnistamaan mieltymyksemme ja ne näyttävät informaatiota, jota haluamme nähdä, ja suojaavat meitä sellaisilta asioilta, joista olisimme eri mieltä. (Menczer, Hills 2020) SITRAn raportissakin nostetaan myös esille valeinformaatiolla tavoiteltava hämmennyksen ja eripurin lietsonta omien tarkoitusperien saavuttamiseksi (SITRA 2019b, 30).

Kuntasektorilla työskennellessä kohtaamani valeinformaation määrä ei tietenkään ole samalla tasolla kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa presidentinvaalien aikaan, mutta epäilen sen kuitenkin lisääntyvän menevän vuosikymmenen aikana. Facebookissa Mäntsälän kuntapolitiikkaryhmää seuratessa välillä itseäni hämmentää keskusteluun osallistujien medialukutaito ja lähdekriittisyys. Viime syksynä kunnan virkahenkilöstöä kohtaan käyttäytyttiin myös lähestulkoon vihamielisesti Facebook-keskusteluissa, kun valtuuston käsittelyyn tulevat aiheet olivat erityisen tunteita herättäviä. Tällä hetkellä yli puolet kunnan johtoryhmästä on vaihtunut viimeisen 12 kuukauden aikana, ja jokainen voi spekuloida, liittyvätkö nämä asiat jollain tavalla toisiinsa.

Viimeisenä haluan nostaa SITRAn megatrendeistä esiin teknologian sulautuvuuden. Koen oman urani näkökulmasta automatisaation ja tekoälyn kehityksen seuraamisen tärkeäksi, sillä kuntasektorilla näen olevan paljon erilaisia työtehtäviä, joita voi teknologialla tehostaa ja jopa automatisoida. Talouspuolella alkoi viime vuonna tekoälyhanke, jonka tarkoituksena oli muuttaa eräät taloushallinnon prosessit automatisoiduiksi tekoälyn avulla. Yhtenä näistä prosesseista haluan nostaa esille ostolaskujen tiliöinnin, joka on käytännössä toistuvaa, manuaalista tietojen syöttämistä. Ohjelmistorobottia käsittääkseen on kaavailtu hoitamaan laskujen tiliöinti ja talouspuolen henkilöstölle jäisi työtehtäväksi robotin kouluttaminen ja tietojen oikeellisuuden tarkistaminen, jonka jälkeen lasku lähtisi eteenpäin hyväksyttäväksi. Henkilöstöhallinnan osalta otimmekin viime viikolla käyttöön integraation, joka luo kerran päivässä AD:hen uusia käyttäjätunnuksia HR-järjestelmään perustettujen käyttäjien perusteella, lähettää tehdyt tunnuksat tämän uuden henkilön esimiehelle sähköpostiin. Vastaavanlaiset automatisoidut prosessit tulevat varmasti lisääntymään lähitulevaisuudessa, kunhan siihen soveltuvat prosessit pystytään organisaation sisällä tunnistamaan.

3.7 Seurantaviikko 7

Maanantai 24.5.2021

Tälle päivälle ei kalenteriin ole merkattu muuta kuin kunnanvaltuuston kokous ja tavoitteekseni asetankin siitä selviämisen. Kokouksessa valitaan uusi kunnanjohtaja, todennäköisesti suljetulla lippuäänestyksellä. Alustavasti meillä on Microsoft Formsilla toteutettava idea, mutta täytyy jalostaa sitä vielä päivän aikana.

Alkuperäinen idea tuon lippuäänestyksen toteuttamiseksi oli hyödyntää Teamsin valmista Formsin ”kevytversiota”, mutta sen kanssa ongelmaksi koitui lippuäänestyksen anonymiteetin varmistaminen. Asiaa pohdittuamme, päädyimme rakentamaan Forms-lomakkeen, johon vastaaminen oli anonyymia. Kokouksessa minun vastuulleni jäi kokoustaunon aikana selostaa, kuinka lomake on rakennettu ja miksi se on anonyymi ja ohjeistaa valtuustolle lomakkeen täyttäminen. Harjoittelimme yhden kierroksen erään toisen Forms-lomakkeen kanssa ja annoimme valtuutetuille käytöntukea etänä laitteidensa kanssa. Harjoitteluäänestyksessä saatiin loppujen lopuksi kaikki äänet tulemaan läpi.

Oikeassa äänestyksessä päädyttiin tekemään niin, että minä jaoin omalta näytöltä kyselylomakkeen, jotta virkahenkilöstö, valtuutetut ja livestriimin katsojat näkivät reaaliaikaisesti äänten saapumisen. Äänestyksen aikana hallintojohtaja luki listalta luottamushenkilöiden nimiä ja oman nimensä kuullessaan valtuutettu täytti ja lähetti lomakkeen ja kuittasi lopuksi äänestäneensä. Jakamaltani näytöltä näimme vastausten määrän kasvavan yhdellä, jonka jälkeen hallintojohtaja luki seuraavan luottamushenkilön nimen. Ainoastaan yhdellä valtuutetulla tuli niin pahoja teknisiä ongelmia, että hän joutui toimittamaan minulle puhelimitse oman äänensä, jonka syötin manuaalisesti lomakkeeseen. Livestriimissä lopulta paljastettiin äänten jakautuminen ja lopuksi tietosuojasyistä poistin koko kyselyn.

Päivän tavoite siis täyttyi, ja tätä kirjoittaessa on erittäin huojentunut olo. Vastaavanlaista ”suljettua etälippuäänestystä” ei ollut aikaisemmin meillä tehty ja paine suorittaa tämä kerralla oikein oli melko suuri. Jos äänestyksessä olisi mennyt joku juridisesti väärin, olisi kynnys jollain ehdokkaalla tai luottamushenkilöllä valittaa asiasta melko matala.

Tiistai 25.5.2021

Tälle tiistaille kalenterista löytyy erään opiskelijan opinnäytetyön esittely, tietohallinnon Kanban-palaveri sekä prosessikuvien piirtämistä matkapuhelinten leasingiin liittyen. Tämän lisäksi tavoitteena näiden lisäksi tutkia mitä koulutuksia ja muita käyttötarkoituksia Microsoftin koulutuskupongeille (training voucher) on. Meille jäi käytännössä kaikki käyttämättä viime vuodelta ja ne olisi hyvä lunastaa pois ennen kesäkuun lopun vanhentumista.

Minulle selvisi vasta reilu tunti ennen opinnäytetyön esittelyä, mitä aihetta opinnäytetyö koski, ja sain luettua sen ennen esittelyä pikaisesti läpi. Opinnäytetyön esittelijä oli Oulun ammattikorkeakoulussa hyvinvointia edistävien digipalvelujen YAMK-tutkintoa suorittava opiskelija. Hän oli tehnyt Mäntsälän kunnan kotisivujen etusivulle kattavan saavutettavuusanalyysin ja esitteli opinnäytetyössään analyysin tuloksia ja antoi meille kehitysehdotuksia. Opinnäytetyö tuli hyvään aikaan, sillä suunnitelmissamme on tällä hetkellä ainakin aloittaa kotisivujen uudistusprojekti vielä tämän vuoden aikana ja saavutettavuusdirektiivi on melko tarkka julkishallinnon organisaatioiden vaatimusten osalta. Kotisivujemme suurin ongelma vaikuttaa olevan värimaailma, näppäimistöllä navigointi sekä puutteelliset alt-tekstit.

Leasingprosesseihin liittyvä palaveri oli mielestäni erittäin onnistunut. Meillä oli hyvää keskustelua ja vuorovaikutusta ja saimme puhuttua auki asioita, jotta olemme samalla kartalla, miten prosessin kuuluisi mennä ja mitä kehityskohteita sille on. Suurin ongelma on siinä, että puhelimen omistajan vaihtuessa uuden omistajan tiedot eivät päädy oikeisiin paikkoihin ja tästä syystä laskujen osalta kustannuspaikat ovat väriä ja puhelimen omistajaan kontaktin saaminen leasingin päättyessä on erittäin hankalaa. Keskustelimme siitä, että esihenkilöiden aamutunnille olisi hyvä mennä sekä tietohallinnosta että HR-puolelta työntekijä kertomaan kuinka esihenkilön kuuluu toimia työntekijän työsuhteen päättyessä leasinglaitteiden osalta. Esihenkilön pitäisi henkilön poistuessa vastaanottaa laitteet työntekijältä ja ilmoittaa Kuuma-ICT:lle niiden uusi omistaja. Jos uutta omistajaa ei ole tiedossa, toimittaa hän laitteet palvelupiste Vinkkiin, jossa laite jää hyllylle odottamaan uutta omistajaa. Suunnittelimme myös alustavasti sitä, että Vinkki keräisi jaettuun Exceliin tiedot siellä olevista laitteista, jotta Kuuma-ICT voisi tarjota sieltä käyttäjille laitteita laitetilausten yhteydessä. Näin pystyttäisiin vähentämään hyllyssä seisovista laitteista nousevia ylimääräisiä kustannuksia.

Päivän tavoite Microsoftin koulutuskuponkien osalta jäi täyttämättä. Huomenna pitäisi olla tiedossa melko rauhallinen päivä ja yritän etsiä muutaman itseäni kiinnostavan koulutuksen syksyille.

Keskiviikko 26.5.2021

Tälle päivälle kalenterissa on kaksi mobiililaitteisiin liittyvää tukitehtävää. Tavoitteenani oli pitää kalenteri tämän päivän osalta melko vapaana tänään alkavien kuntavaalien ennakkoonestysten vuoksi. Tavoitteena on myös käydä Kanbania läpi ja suorittaa sieltä pois nopeita työtehtäviä.

En ollut päässyt työhuoneeseenikaan saakka, kun ensimmäinen työtehtävä käveli vastaan. Valtuustosalissa oli alkamassa markkinointivastaavien haastattelutilaisuudet ja sinne oli tarve saada nopealla varoitussajalla webkamera. Huoneessani onneksi oli yksi lojumassa, joten kävin asentamassa sen paikoilleen.

Ensimmäinen tukitehtävä koski erään luottamushenkilön iPadia, joka kuulemma toimi hitaasti, eikä päästänyt Teams-kokouksiin. Laitetta hetken tutkittuani uskoin löytäneeni syyllisen Safarin 60:n auki olevan välilehden muodossa. Laitteessa oli myös päivityksiä odottamassa asennusta, jotka laitoin asentumaan. Päivitimme laitteen työhuoneessani, mutta Safarin välilehtien osalta ajattelin tietosuojaan vuoksi olevan parempi vaihtoehto, että neuvon hänelle kuinka välilehdet suljetaan ja hän voi kotona sulkea tarpeettomat välilehdet itse. Sovittiin, että jos ongelmat jatkuvat, hän voi olla uudestaan yhteydessä.

Kanbanin osalta olin merkannut itselleni erään tiimin perustamisen Teamsiin ja sinne oikeiden ihmisten kutsumisen. Tehtävä oli jäänyt odottamaan erästä varmistusta sähköpostiin, jota ei kuitenkaan koskaan tullut, mutta perustin sen joka tapauksessa tänään ja muistutin yhtä henkilöä, että hän vastaa lähettämäni sähköpostiin, jotta tiimiin saadaan oikeat henkilöt. Tiimin tarkoituksena on nopeuttaa yhteydenpitoa Kuuma-ICT:n, Mäntsälän kunnan ja HR-järjestelmämme toimittajan välillä. Helpottaa todella paljon, kun kaiken kommunikaation voi käydä Teamsin kautta, eikä tarvitse harrastaa sähköpostilimboa.

Päivän tavoitteet sinänsä täyttyivät. Sain suoritettua Kanbanista muutaman työtehtävän, mutta pidettyä itseni myös valmiina reagoimaan mahdollisiin vaalien ongelmatilanteisiin. Kaikki kuitenkin sujui yllättäen hyvin, joka oli positiivinen asia.

Torstai 27.5.2021

Tänään kalenterista löytyy kaksi palaveria. Ensimmäinen koskee tietokoneiden valmistajien laitetarjousten läpikäyntiä Kuuma-ICT:n kanssa, ja toisen aiheena on syksyn

kesäolympialaisten suunnittelu. Tänään aion löytää kiinnostavia koulutuksia noiden Microsoftin koulutuskuponkien käyttämiseksi.

Aloin tutkimaan heti aamusta Microsoftin koulutuskupongeilla maksettavia koulutuksia ja minulle selvisi itseasiassa melko nopeasti, että tämä on viimeinen vuosi, kun Microsoft tarjoaa ja ylipäättään antaa käyttää noita kuponkeja. Kuponkien käyttöä myös rajoittaa, että niitä voi käyttää vain Microsoftin sovelluksiin liittyviin koulutuksiin. Tieturilta löytyy melko paljon data-analytiikkaan liittyviä kursseja, jotka voisivat olla hyviä sijoituksia Excelin ja PowerBI:n tehokäyttäjäksi kehittymiseksi. Koulutuksissa ilmeisesti käydään läpi asiat, joita vaaditaan Microsoftin sertifikaattien suorittamiseksi. Täytyy keskustella asiasta huomenna esimieheni kanssa, kun tapaamme kunnantalolla tulevista työtehtävistä keskustellaksemme.

Laitetarjousten läpikäynti oli mieltä avaava kokemus, sillä keskusteltiin melko avoimesti eri kuntien tarpeista ja mitkä tarjoajista pystyisivät nämä tarpeet parhaiten täyttämään. Lopulta kuitenkin tultiin siihen tulokseen, että juuri tänään ei ollut oikea hetki tehdä päätöstä laitetarjousten suhteen, koska kesäkuun alussa kuitenkin ollaan todennäköisesti allekirjoittamassa sopimus tulevan palveluntarjoajan kanssa, ja joilla voi olla jo entuudestaan omat tarjottavat laitteet omilla hinnoilla.

Kesäolympialaisten suunnittelutapaaminen oli ehkä lievä pettymys. Meitä oli paikalla vain puolet suunnitteluporukasta ja sääkin oli jokseenkin kyseenalainen. Päädyimme siihen tulokseen, että pääsemme varmaan helpoimmalla, jos järjestämme pienimuotoisen jalkapallo-ottelun ja muutaman vapaaehtoisen rastin tai joukkuelajin. Syksyllä aloittavat uudet luottamushenkilöt ja monta johtoportaan henkilöä, ja voi olla, että resurssit voi käyttää järkevämminkin kuin massiivisten kesäolympialaisten järjestämiseen. Koronavirus on myös jokerikortti, eikä voida mitenkään tietää, millainen tilanne sen suhteen elokuussa.

Päivälle asettamani tavoitteet täyttyivät. Tuli hyvä fiilis, kun tämän pystyi kirjoittamaan.

Perjantai 28.5.2021

Perjantaille kalenterissa on muistutus markkinointivastaavien haastatteluja varten webkameran paikalle viemisestä. Sen lisäksi jotain aikaa päivästä pitäisi keskustella esimieheni kanssa tulevista työtehtävistä. Tavoitteenani on päivän aika suunnitella tiedote koskien Intunen käyttöönottoa ja julkaista se kolmessa eri kanavassa.

Webkameran kävin viemässä työhuoneestani henkilöstöjohtajalle heti aamusta, joka vastaa markkinointivastaavien haastatteluista täällä kunnantalolla. Olen melko varma, että

meillä on kunnantalolla vain yksi irrallinen webkamera, jota säilytetään minun työhuoneessani. Täytyy ehdottaa, että hankittaisiin muutama lainattava webkamera, joita säilytettäisiin postihuoneessa samalla tavalla, kuin lainattaviksi tarkoitettuja Jabran kokouskaiuttimia. Pääsisin itse huomattavasti helpommalla.

Kysyin esimieheltä aamupäivästä, missä vaiheessa hän haluaa keskustella työtehtävistäni, niin kuin alustavasti olimme sopineet. Selvisikin, että hänen kalenterinsa olikin täyttynyt yllättävästi ja palaverimme siirtyi ensi viikolle. Kuulemani mukaan hänen on myös ensin neuvoteltava hallintojohtajan kanssa, kuinka työaikani jakautuu hallinnon ja tietohallinnon välille.

Puolen päivän aikaan sain Kuuma-ICT:ltä läpikäytäväksi viimeiset Intunen käyttöönottoon liittyvät ohjevideot. Kävin videot läpi ja annoin muutaman parannusehdotuksen. Suurin osa loppupäivästä kului tiedotteen suunnittelussa ja kirjoittamisessa. Tavoitteenani oli koota informaatio niin selkeästi, että tiedotteen julkaisun jälkeen en saisi juurikaan yhteydenottoja tiedotteeseen liittyvistä asioista. Rakensin tiedotteen siten, että ensin työntekijöille kerrottiin lyhyesti taustat Intunen käyttöönottoon liittyen, esimerkiksi miksi Intune otetaan käyttöön ja mitä sen käyttöönotto edellyttää. Sen jälkeen kerroin ajankohdat Kuuma-ICT:n järjestämille työpajoille, joissa toimialakohtaisesti työntekijät saavat apua Intuneen siirtymisessä, joka tässä tapauksessa siis tarkoittaa puhelimen tyhjentämistä ja uudelleen käyttöönottamista. Seuraavaksi listasin kaikki Kuuma-ICT:n tuottavat ohjeistukset tähän projektiin liittyen, joita ovat mm. yhteystietojen ja valokuvien varmuuskopiointi, puhelimen tehdasasetuksille palauttaminen, sekä käyttöönottaminen. Lopuksi kerroin, että tarvittaessa lisäapua saa ottamalla yhteyttä help deskiin.

Päivän tavoite täyttyi ja olen tyytyväinen, että tätä kirjoittaessa olen saanut vain kaksi yhteydenottoa Intuneen liittyen. Ensi viikon tiistaina on ensimmäinen työpaja, jonka jälkeen keskustelemme siitä, kuinka työpaja onnistui ja mitä olisi ehkä tehtävä paremmin. Luultavasti yhteydenottoja tulee maanantaina enemmän, sillä viestin lähettäminen meni pitkälle iltapäivään ja suurin osa työntekijöistä oli mahdollisesti jo lähtenyt viikonlopun viettoon.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon viikkoanalyysin idea syntyi oikeastaan seurauksena Microsoftin koulutuskupongeille käytön etsinnän ja esimieheni esille nostaman työtehtävieni mahdollisen muuttumisen seurauksena. Halusin lähteä miettimään tarkemmin mitä taitoja ja ominaisuuksia omasta mielestäni itseltä puuttuu ja missä haluan kehittyä ja lähdin sen jälkeen peilaamaan omia ajatuksia siihen, mitä muut ovat asiasta kirjoittaneet ja pohtineet.

Työssäni törmään viikoittain viittauksiin ITILiin ja ITSM:ään, jotka tulevat sanoista ”Information Technology Infrastructure Library” ja ”Information Technology Service Management”. ITILin kuvaillaan olevan viitekehys, joka on rakentunut parhaista käytännöistä toteuttaa IT palveluita ja prosesseja (White & Greiner 2019). Tiedän, että Kuuma-ICT toteuttaa ITILin mukaisia palveluita ja suurimmalla osalla heidän työntekijöistään on ITIL Foundations -tason sertifiointi, mutta itselläni ei ole ITILIin liittyvää koulutusta käytynä.

On myönnettävä, että itseäni vaivaa melko paljon ITILin ymmärtämättömyys, koska tulee aika ajoin olo siitä, että en välttämättä ymmärrä palavereissa tai sähköposteissa viitatuista asioista niin paljoa, kuin olisi tarve, tai en välttämättä kykene tunnistamaan, kuinka asiat olisi mahdollista tehdä paremmin, tai miten ne kuuluisivat tehdä. ITIListä tuli vuonna 2019 versio 4, jonka myötä viitekehys päivitettiin sisällyttämään moderneja teknologioita, työkaluja ja sovelluksia (White & Greiner 2019). Olen tutkinut ITILin aloitustason koulutuksen ja sertifiointin hintoja ja koulutukset ovat n. 2000 euron luokkaa. Tietohallinnon koulutusbudjetissa on tälle vuodelle vielä lähestulkoon kaikki käyttämättä ja luulen, että keskustelen esimieheni kanssa mahdollisuudesta suorittaa sertifiointi syksyllä. Mielestäni olisi perusteltua käydä koulutus, sillä ICT-palveluiden kilpailutuksen voittava palveluntarjoaja melko suurella todennäköisyydellä toteuttaa ITILin mukaista palvelunhallintaa. ITILin on kuvailtu auttavan hahmottamaan ja katsomaan asioiden suurempaa kokonaiskuvaa (IslandicFreedom 2017).

Nauha (2021, 60) tutki opinnäytetyössään esimiesten näkemyksiä työelämätaidoista toimivassa työyhteisössä. Tutkimuksen tuloksissa nousi esille, että oman ammattialan koulutuksen lisäksi esimiehet arvostavat sosiaalisia taitoja, digitaalisten taitojen hallintaa, sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja. Vaikka Nauhan tutkimuksessa haastateltiin ravitsemis- ja puhtausalalla työskenteleviä esimiehiä, näkisin todennäköisenä, että samoja ominaisuuksia arvostaa lähestulkoon kaikki ammattialat.

Nauhan esille nostamat työyhteisötaidot ovat ns. pehmeitä taitoja (englanniksi ”soft skills”). Duunitorin artikkelin mukaan vastaavasti ”kovia taitoja” on mm. sellainen osaaminen, jota on mahdollista hankkia opiskelemalla tai käymällä kurssilla. Esimerkkejä tällaisista taidoista voisi olla ohjelmointitaidot, talousosaaminen tai ammatillinen osaaminen kuten hitsaus- tai autonkorjaustaito. Pehmeiden taitojen nousua on artikkelin mukaan ennustettu jo pidemmän aikaa, sillä inhimillisiä taitoja on tällä hetkellä melko mahdoton automatisoida. (Mäkelä 2020).

Taulukkoon 2 olen kerännyt Mäkelän (2020) artikkelissa esiin nousseet halutuimmat työelämätaidot Suomessa ja maailmalla. Kummassakin listassa nousee esille paljon samoja asioita. Vuorovaikutustaidot olivat kummassakin tapauksessa arvostetuimmat taidot. Suomessa tutkimus- ja tiedonhaku- taidot ovat halutumpia kuin maailmalla. Oman työni näkökulmasta johtajuus ja luovuus eivät ole kovinkaan suuressa osassa, mutta kaikki muut kohdat kylläkin. Oman urani näkökulmasta johtajuus ja ylipäätään esimiestaidot ovat niitä, joista eniten kaipaamme kokemusta. Minulla ei ole ollut työpaikallani Mäntsälän kunnassa alaisia, mutta minulle on syntynyt käsitys itsestäni johtajana kesätöissäni rippileireillä ohjaajan roolin kautta.

Taulukko 2. Halutuimmat työelämätaidot Suomessa ja maailmalla (mukaillen Mäkelä 2020).

<u>Suomessa</u>	<u>Maailmalla</u>
1. Vuorovaikutus	1. Vuorovaikutus
2. Tutkimus ja tiedonhaku	2. Johtajuus
3. Johtajuus	3. Tiimityö
4. Ongelmanratkaisu	4. Tutkimus ja tiedonhaku
5. Tiimityöskentely	5. Ongelmanratkaisu
6. Joustavuus	6. Joustavuus
7. Luovuus	7. Luovuus
8. Empatia	8. Empatia
9. Muutosvalmius	9. Konfliktien ratkaisutaidot
10. Kyky ratkaista konflikteja	10. Muutosvalmius

Kummallakin listalla ensimmäisenä oleva vuorovaikutus on mielestäni syystäkin listan kärjessä. Koronapandemian myötä vuorovaikutuksen luonne on toki muuttunut siitä, millaista se aikaisemmin oli, mutta sitä suuremmalla syyllä sen merkitystä on korostettava. Niin esihenkilöiden kuin työntekijöiden on navigoitava lukuisten sähköisten viestintävälineiden metsässä ja samaan aikaan organisaatioiden on muodostettava omanlaisensa viestintästrategiat, niin sisäisen kuin ulkoisenkin viestinnän osalta. On kyettävä tavoittamaan myös nekin työntekijät, joilla ei välttämättä ole työkännykkää tai oma tietokonetta. Tässä mielestäni korostuu esihenkilön ja alaisen välisen viestinnän merkitys. Esihenkilöiden on huolehdittava, että omat alaiset ovat saaneet tärkeät viestit.

Forbesin artikkelissa on käsitelty eri rekrytoijien nostamia taitoja, joita he haluavat potentiaalisilta työntekijöiltä. Listalla on 10 eri rekrytoijan esille tuomaa omasta mielestään tärkeintä hakijan ominaisuutta. Ominaisuudet on koottu taulukkoon 3.

Taulukko 3. The Top 10 Skills Recruiters Are Looking For In 2021 (mukaillen Forbes 2020).

Rekrytoijien haluamat TOP 10 taitoa vuonna 2021

1. Kasvun asenne
2. Jatkuva oppiminen
3. Kriittinen ajattelu
4. Kyky selvitä
5. Resilienssi, uteliaisuus
6. Joustavuus
7. Omistautuminen
8. Valmentava asenne
9. Viihtyvyys monitulkintaisuuden kanssa
10. Virtuaalisessa ympäristössä menestyvä

Forbesin artikkelin ominaisuuksia tarkastellessa huomasin, että ensimmäinen, toinen ja viides kohta käsittelevät jollain tasolla samoja asioita. Kasvun asenne, jatkuva kehittyminen ja uteliaisuus ovat ihmisen ammatilliseen kehittymiseen liittyviä ominaisuuksia. Erityisesti IT-alan näkökulmasta nämä ovat mielestäni erittäin oleellisia, sillä ala kehittyy jatkuvasti nopeallakin tahdilla ja alalla pärjätäkseen ei voi jämähtää paikoilleen, vaan on haluttava kehittää jatkuvasti omaa osaamistaan.

Myös kolmas ja 10. kohta mielestäni liittyvät toisiinsa. Virtuaalisessa ympäristössä pärjätäkseen on kyettävä ajattelemaan kriittisesti esimerkiksi lukemistaan asioista. Valeutisten ja disinformaation yleistyessä on oltava lähdekriittinen ja omattava medialukutaitoa, jotta kaikkien informaationlähteiden seasta pystyy tunnistamaan ne, jotka ovat totta.

Itselleni suurin kehittymisen paikka on yhdeksäs kohta, eli viihtyvyys monitulkintaisuuden kanssa. Artikkelissa tätä avataan tarkoittamaan roolien, liiketoiminnan, talousennusteiden ja työnkuvan nopeatakin muuttumista (Forbes 2020). Olen työntekijänä sellainen, että

haluan vakautta työympäristööni enkä usko, että viihtyisin juurikaan esimerkiksi start up -yrityksessä juuri sen hektisyyden ja nopean muutoksen vuoksi. Toisaalta tiedostan myös, että urakehityksen näkökulmasta tässä asiassa kehittyminen olisi positiivinen asia, mutta viihdyn ehkä kuitenkin julkishallinnon ”hitauden” parissa.

3.8 Seurantaviikko 8

Maanantai 29.5.2021

Tälle päivälle kalenterissa on yksi puhelimen käyttöönotossa auttaminen. Pysin tietoisesti pitämään kalenterin tämän päivän osalta melko tyhjänä, niin pystyn reagoimaan nopeastikin kaikkiin yhteydenottoihin, joita odotan tulevan päivän aikana liittyen Intunen käyttöönottoon. Käyn tietohallinnon Kanbania myös läpi omalta osaltani.

Töihin päästessä tietokoneen avatessani sähköpostissa odottikin jo kaksi Intuneen liittyvää yhteydenottoa. Toinen oli kunnanjohtajalta, joka tiedusteli, auttaisinko häntä Intuneen siirtymisessä, ja toinen oli erään koulun rehtorilta, joka kysyi voivatko opettajat hoitaa tämän asian pois ennen lomille jäämistä. Olin myös varannut sivistyspalveluille, eli opetuspuolella ja varhaiskasvatukselle, työpajat kesäkuun 15. ja 17. päiville. Rehtori mainitsi myös sähköpostissaan, että työpajat ovat heille hiukan huonossa vaiheessa, koska suurin osa jää kesälomille kesäkuun alusta. Tätähän en itse tietenkään muistanut noita työpajojen toimialajakoja suunnitelllessani. Vastasin joka tapauksessa tälle rehtorille, että tietenkin voivat tyhjentää ja ottaa puhelimet uudelleen käyttöön oman aikataulunsa mukaan, sillä työpajojen tarkoitus on antaa tukea, jos käyttöönotosta ei selviä itse. Annoin heille myös mahdollisuuden hoitaa tämä asia kuntoon elokuun alussa, ennen koulujen alkamista.

Kalenterissa ollut puhelimen käyttöönotossa avustaminen sujui hyvin. Alun perin Vinkistä saamaani puhelinta ei kuitenkaan edellisen käyttäjän toimesta ollut tyhjennetty ja se oli näyttölukolla suojattu, joten kävin vaihtamassa sen Vinkissä uuteen puhelimeen. Kokeilin käyttöönoton yhteydessä siirtää WhatsApp-keskusteluhistorian ilman Google-tiliä, ja se onnistui helposti siirtämällä keskusteluhistorian varmuuskopio ensin tietokoneelle vanhasta puhelimesta ja uuden puhelimen käyttöönoton jälkeen uuteen puhelimeen. Tästä todennäköisesti teen jonkun ohjeen, jonka laitan työntekijöille jakoon, sillä Intuneen liittyen tuo saattaa olla useammallakin työntekijällä edessä.

Päivän tavoite myös tietohallinnon Kanbanin siivoamisesta täyttyi. Siivoamisen aikana pääasiassa merkitsin jo tehtyjä työtehtäviä tehdyiksi ja päivitin muiden työtehtävien statuksia. Kanbaniin pitää tietohallinnon kokonaisuudessaan käyttää enemmän aikaa, sillä se oli päässyt melko sekavaan tilaan.

Tiistai 1.6.2021

Tälle tiistaille kalenterissa on tietohallinnon Kanban-palaveri ja päivystäminen iltapäivän ajan Intune-työpajaan liittyvien asioiden osalta. Aamusta selvittelen, mitä kunnanhallitus päätti tuon ICT-kilpailutuksen osalta ja mietin aamupäivän ohjelmaa sen perusteella.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti tuon kilpailutuksen tuloksen, joka tarkoittaa, että uuden toimijan kanssa kirjoitetaan sopimukset kesäkuun aikana, josta seuraa syksyllä alkavat käyttöönottoprojektit. Tähän liittyen tulikin hallintojohtajalta minulle ja esimiehelleni palaverikutsu torstaille, jonka aikana käydään läpi tietohallinnon nykyiset resurssit ja tulevat resurssitarpeet. Veikkaisin, että tässä palaverissa myös keskustellaan minun tulevasta roolistani. Kilpailutukseen liittyen aloin alustavasti laskea käyttöönottoprojektiin meneviä työtunteja toimittajan toimittamien osaprojektisuunnitelmien avulla.

Suomi.fi:n palvelutietovarannosta tuli puolen päivän aikaan sähköpostia, että nuorille suunnatun "Ohjaamo"-palvelun kuvauksesta puuttui palvelupaikka ja selvittelin sen osalta tarvittavat tiedot ja lisäsin palveluun. Ohjaamo on kaikissa Suomen kunnissa oleva tukipalvelu, jonka kautta nuoret voivat saada tukea esimerkiksi opiskeluun, töiden hakemiseen tai sosiaalietuuksiin liittyvissä asioissa. Syy minkä vuoksi juuri Ohjaamon osalta saimme viestiä, on että valtion Aurora AI -hanke käsittelee nyt ensimmäisinä vuosina juuri nuorille suunnattu palveluja.

Intune-työpajan osalta meni kaiken kaikkiaan hyvin. Kävin houkuttelemassa työntekijöitä uskaltautumaan osallistumaan työpajaan ja alkuun saimmekin melkein jonoksi asti ihmisiä paikan päälle. Ongelmiakin ilmeni mm. kadonneiden yhteystietojen ja Whatsapp-keskusteluhistorian muodossa. Kadonneiden yhteystietojen tapaus oli ilmeisesti Kuuma-ICT:n työntekijän puolesta vahinko ja Whatsapp-tapauksessa työntekijä ei luultavasti tiennyt, mitä piti tehdä, jotta keskusteluhistorian saa puhelimeen takaisin uudelleenasetuksen jälkeen. Sovimme tämän asiakkaan kanssa, jolta yhteystiedot hävisivät, että yritämme saada palautettua keskusteluhistorian Google Driven varmuuskopiosta torstaina.

Päivälle suunnittelemani asiat toteutuivat mielestäni sujuvasti. Kanban -palaveri pidettiin muutaman tunnin aikaisemmin, kun esimiehelleni tuli este normaaliin ajankohtaan, mutta sisällöllisesti se ei haitannut.

Keskiviikko 2.6.2021

Tälle päivälle kalenterissa on 3StepIT:n seurantapalaveri heidän edustajansa ja Kuuma-ICT:n kanssa. Sen lisäksi tavoitteena on selvittää eilen Intune-työpajoihin osallistuneilta kokemuksia ja mahdollisia esiin tulleita ongelmia.

3StepIT:n seurantapalaveri siirtyi syystä tai toisesta ensi viikolle. Palaverissa olisi käyty läpi mm. kunnan leasinglaitteikannan tilanne, seuraavat vaihdot, mahdolliset toimitusongelmat ja ylipäätään toimitusprosessia koskevia asioita.

Päivän aikana uudelleenasetin kunnanjohtajan puhelimen tuon Intunen vuoksi. Kaiken kaikkiaan tämä sujui hyvin, joskin verkkopankkien tunnuslukusovellusten kanssa pitää aina olla erityisen varovainen, ettei menetä pääsyä syystä tai toisesta verkkopankkiin ja joudu selvittämään asiaa suoraan pankin kanssa. Yhteystiedot, Whatsappin keskusteluhistoria ja valokuvat siirrettiin talteen tietokoneelle uudelleenasetuksen ajaksi ja siirsimme kaiken lopulta takaisin omille paikoilleen.

Toisen työntekijän osalta selvittelin ongelmaa, joka liittyi Intuneen, mutta siitä näkökulmasta, ettei se jostain syystä asentunut uudelleenasetuksen yhteydessä. Syyksi tälle paljastui, että tämän työntekijän käyttämä laite oli menossa vaihtoon kesäkuun leasingvaihdossa, eikä laitetta ollut sen vuoksi liitetty Intuneen. Laite oli syystä tai toisesta työpaikkaa vaihtaneen työntekijän nimellä leasingkannassa, eikä sen vuoksi sille ollut myöskään tilattu korvaavaa laitetta. Pyysin tämän työntekijän esimiestä tilaamaan alaiselleen uuden laitteen mahdollisimman nopeasti.

Onnistuin päivän tavoitteessani kysellä palautetta eiliseen työpajaan liittyen, ja suurimmat havaitsemani ongelmat liittyvät pitkälti siihen, ettei loppukäyttäjien tarpeita aina ymmärretty. Esimerkiksi puuttuva Whatsapp-keskusteluhistoria ilmeisesti johtui siitä, että työntekijä oli kysynyt, että onhan hänellä yhä mahdollisuus käyttää Whatsappia uudelleenasetuksen jälkeen, mutta ei ollut tarkentanut, että hän haluaa myös keskusteluhistorian takaisin. Täytyy ennen ensi viikon työpajoja olla yhteydessä Kuuma-ICT:hen ja pyytää heitä kysymään loppukäyttäjiltä näihin mahdollisiin ongelmatilanteisiin liittyvistä asioista proaktiivisesti.

Torstai 3.6.2021

Tälle päivälle kalenterissa on tietohallinnon resursointia koskeva palaveri ja kesäolympialaisten suunnittelua. Tämän lisäksi lupasin päivän aikana auttaa erästä työkaveria WhatsApp-keskusteluhistorian palauttamisessa Intuneen liitettyyn puhelimeen. Tavoitteena on myös saada tehtyä huomiseksi kaksiosainen viikon vinkki koskien WhatsApp-keskustelujen varmuuskopiointia ja palautusta ilman Google-tiliä.

Tietohallinnon resursointia koskevassa palaverissa luulin ainakin sivuuttavan muuttuvaa toimenkuvaani, mutta se keskustelu ilmeisesti jää ennen lomia käytäväksi. Kävimme läpi tietohallintoon avattavan ja hakuun menevän uuden toimen työpaikkailmoitusta ja mitä osaamista haluamme tulevalta työntekijältä. Tarkoituksena on laittaa paikka hakuun ensi viikon aikana ja jos kaikki sujuu hyvin, uusi työntekijä voisi aloittaa elokuussa. Työntekijän roolin on ajateltu erityisesti suuntautuvan toimialojen toiminnan ja pääkäyttäjien tukemiseen. Henkilöltä toivotaan löytyvän julkishallinnon organisaation ja käytäntöjen tuntemusta, ja tietoliikenteen kehittämisen ymmärrystä. Työhakemuksen perusteella haetaan melko moniosaajaa, mutta luulen, että sellainen löytyy, kun Kuuma-ICT myydään ICT-palveluiden uudelle tuottajalle ja sieltä melko varmasti lähtee työntekijöitä etsimään uusia tuulia.

Työkaverini WhatsApp-keskustelujen palauttaminen sujui melko kivuttomasti. Ensin jouduin etsimään käsiini sellaisen puhelimen, jota ei ollut vielä liitetty Intuneen ja johon oli näin ollen mahdollista liittää Google-tili. Tähän puhelimeen kirjauduimme työkaverini Google-tilillä ja asensimme WhatsAppin, joka löysi muutaman viikon takaisen varmuuskopion. Varmuuskopio palautettiin puhelimeen ja varmuuskopio siirrettiin talteen tietokoneelleni, josta se siirrettiin myöhemmin hänen nykyiseen, Intune-hallittuun, puhelimeen. Paikallisen varmuuskopion palauttamalla saatiin hänen keskusteluhistoriansa takaisin. Tämän operaation pohjalta pystyin samalla varmistamaan päivän tavoitteenani olleen tekemäni viikon vinkin toimivuuden. Varsin aikaansaava päivän kaiken kaikkiaan. Olen tyytyväinen.

Perjantai 4.6.2021

Tälle päiväkirjani viimeiselle perjantaille tavoitteenani on julkaista viikon vinkki ja kehittää sitä saamani palautteen perusteella, sekä käydä läpi eilen aloitettua työpaikkailmoitusta ja kirjoittaa sitä parempaan muotoon. Käymme työpaikkailmoitusta ylipäätään tarkemmin läpi esimieheni kanssa.

Päivä oli kaiken kaikkiaan melko rauhallinen. Kävimme esimieheni kanssa lyhyesti läpi, millaista osaamista tulevalta työntekijältä kaipaamme, ja mitä me organisaationa voimme hänelle tarjota. Selasin mol.fi:stä vastaavia työpaikkailmoituksia ja yritin kiinnittää erityisesti huomiota siihen, mitä muut hakevat ICT-asiantuntijalta. Runko meillä on hyvällä mallilla, ensi viikolla edessä työpaikkailmoituksen viimeistely ja sen asettaminen Mäntsälän mallipohjalle.

Viikon vinkin viimeistely ja julkaisu aamulla sujui onnistuneesti. Palautetta siitä ei tullut ollenkaan, joten joko se oli hyvin tehty, tai kukaan ei ole vielä lukenut sitä. Ylipäätään töissä tuntui olevan todella vähän ihmisiä. En ole ihan varma, oliko suurin osa työntekijöistä etätöissä ja liittyikö joku jollain tavalla jääkiekkoon.

Päivän aikana tuli vastaan varsin mielenkiintoinen kännykkään liittyvä ongelma. Käyttäjä, jolla on Intuneen liitetty työsuhde-etupuhelin ei pystynyt puhelimen työpuolella lisäämään Instagramiin enempää kuin yhden kuvan kerralla. Ensin mietin, että voisiko syy olla esimerkiksi eli versiot Instagramista työpuolella ja henkilökohtaisella puolella, mutta epäilykseni osoittautui vääräksi. Sitten yritin Googlettaa asiaa, kun epäilin Instagramin päivittäneen sovelluksen lähiaikoina ja piilottaneen toiminnon syystä tai toisesta. Sekään ei ollut syytä, vaan syyksi paljastui lopulta se, että jos työpuolen Instagramiin haluaa lisätä kuvia, on ne myös otettava työpuolen kännykkäsovelluksella. Eli Intunen avulla erotetut puolet käyttäytyvät "sandbox"-tyyppisesti, eikä toisen puolen kameralla otettuja kuvia voi hyödyntää toisen puolella sosiaalisessa mediassa. Näin jälkikäteen, kun miettii, niin noinhan sen Intunen kuuluukin toimia, eli erottaa tässä tapauksessa työ- ja henkilökohtainen puoli erikseen.

Päivän tavoitteet omalta osaltani täyttyivät ja olin tyytyväinen, vaikka päivä hiukan hiljaisempi olikin. Erityistä plussaa päivään tuli ehdottomasti muutamasta hyvästä käytävällä käydystä keskustelusta sellaisten työkavereiden kanssa, joita ei päivittäin näe.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon analyysissä pohdin tekoälyä ja sen vaikutusta julkishallinnon toimintaan. Ajatus tähän heräsi tiistaina saamani AuroraAI -ohjelmaan viittaaman sähköpostin vuoksi. Mikä AuroraAI -ohjelma sitten on? AuroraAI -ohjelma on osa pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaa, jonka tavoitteena on tehdä arjesta ja liiketoiminnasta sujuvampaa tietoturvallisesti ja eettisesti kestävin keinoin. AuroraAI -ohjelman pyrkimyksenä on tekoälyn avulla auttaa ihmisiä saamaan oikeat palvelut oikeaan aikaan elämän eri tilanteissa ja tapahtumissa. (Valtiovarainministeriö s.a. c)

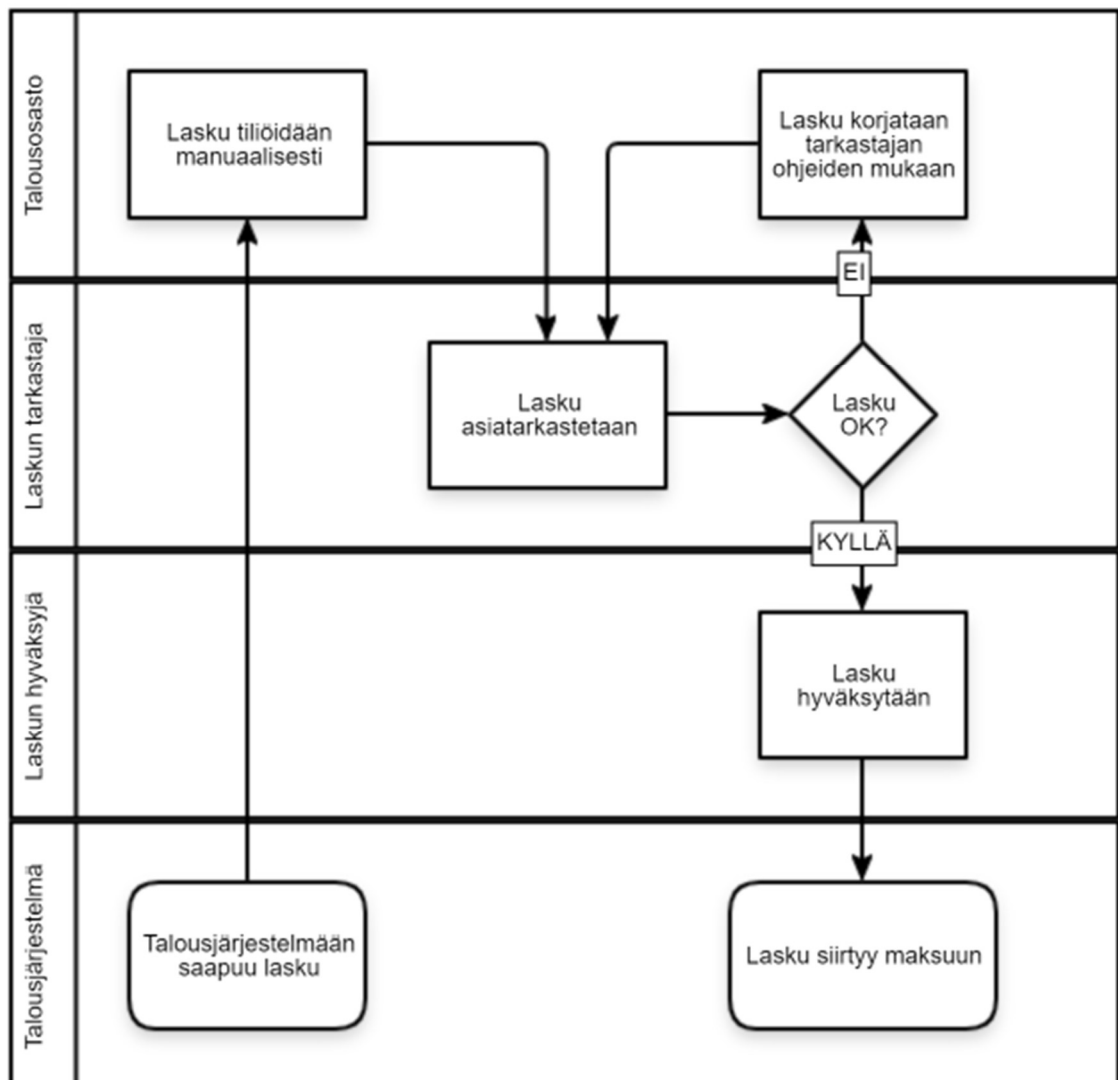
Tekoäly on ihmistä parempi löytämään datasta niin sääntöjä kuin poikkeuksiakin. Algoritmit rouskuttavat suuria datamääriä, oppivat käsittelemästään datasta ja oppimansa perusteella kykenevät tuottamaan yhä tarkemman näkymän dataan. (Jalonen 2018, 6). Autioniemi (2020, 10) kirjoittaa artikkelissaan, että tekoälylle on lähestulkoon mahdotonta opettaa kontekstin, taustan ja tilanteen käsitteitä. Itse ymmärrän asian niin, että julkishallinnon näkökulmasta tekoälyllä ei kannata lähteä korvaamaan päätöksentekuelimiä, mutta sitä kannattaa hyödyntää päätöksenteon tukena. Tekoälyä voisi olla mahdollista hyödyntää esimerkiksi avustushakemusten käsittelyssä, jos tarpeena on saada yksinkertainen kyllä/ei -vastaus tiettyjen ehtojen perusteella. Mutta jos kyseessä olisi vaikkapa hakemusten järjestäminen tärkeysjärjestykseen tai päättäminen, ketkä hakijoista saavat tukea, tekoäly ei välttämättä soveltuisi samalla tavalla käyttöön.

Viikkoanalyysiä tehdessä huomasin usein törmääväni termeihin tekoäly, koneoppiminen ja ohjelmistorobotiikka ja itseänikin varten avaan niiden eroja seuraavaksi. Juho Arjoranta kirjoittaa BearIT:lle kirjoittamassaan blogissa tekoälyn olevan yläkäsite, joka kattaa mm. kielen ja kuvien prosessoinnin, sekä koneoppimisen. Tekoälyllä voidaan siis viitata kaikkiin ohjelmiin ja järjestelmiin, joka kykenee tekemään jotain älykäästä. Koneoppiminen taas on alakategoria, jolla viitataan toiminnallisuuteen, jonka avulla tekoäly pystyy oppimaan sille syötetystä datasta ilman ihmisen vuorovaikutusta. (Arjoranta s.a.).

Ohjelmistorobotiikka (eng. RPA, Robotic Process Automation) on teknologia, jota hyödyntämällä on mahdollista rakentaa automaatiotyökaluja yhdistämällä liiketoimintalogiikkaa, prosesseja ja strukturoituja syötteitä. Yritys tai organisaatio voisi esimerkiksi rakentaa ohjelmistorobotin, joka pystyy lukemaan tekstiä dokumentista, manipuloimaan sitä ja syöttämään datan toiseen järjestelmään. Ohjelmistorobotti siis toisin sanoen pyrkii ”matkimaan” ihmistä. (Boulton 2018)

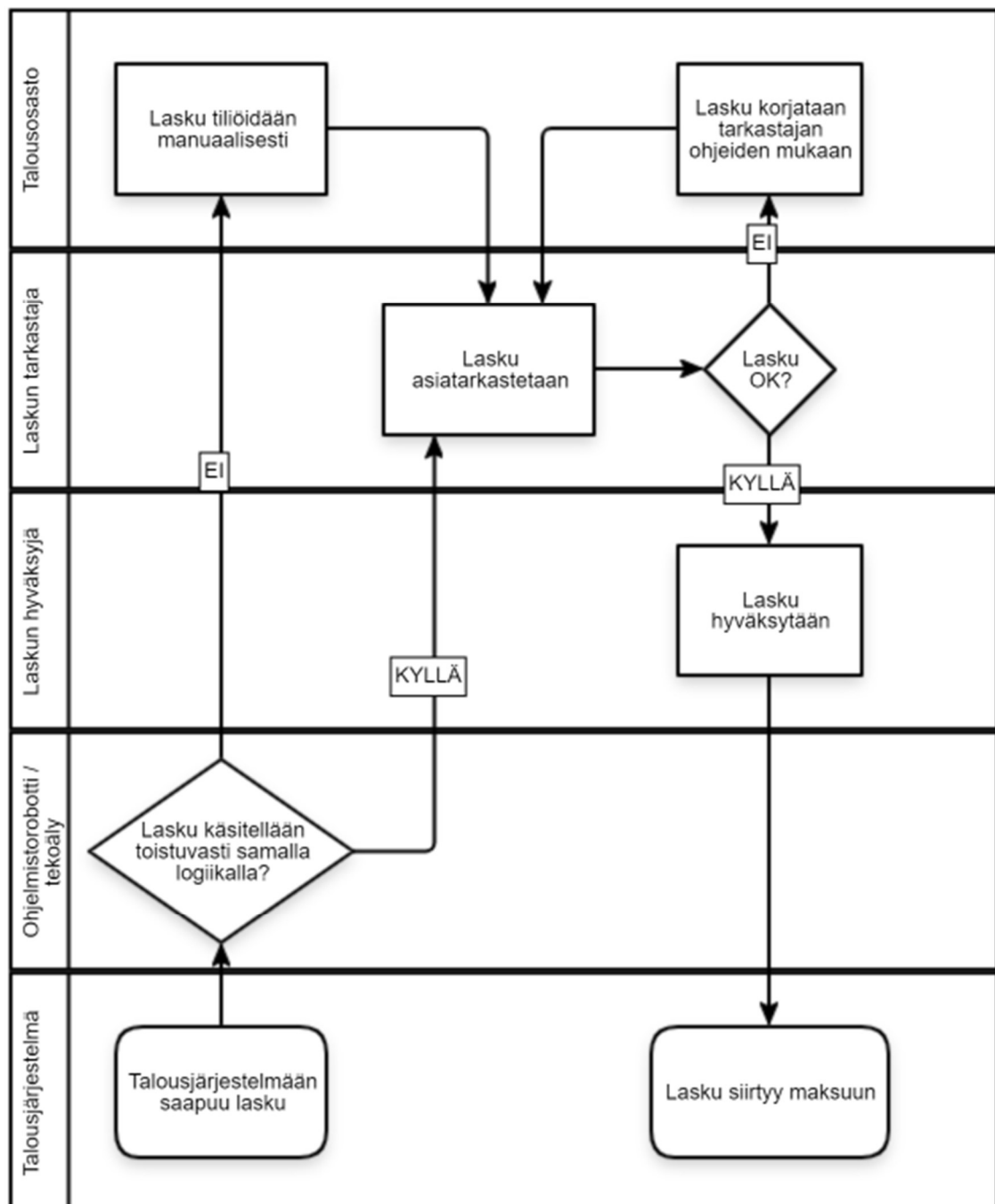
Kävin vuosi sitten ohjelmistorobotiikkaa käsittelevän kesäkurssin ja siitä lähtien olen pohtinut, mitä työpaikkani prosesseja olisi mahdollista toteuttaa ohjelmistorobotilla. Talousosastolla on käsittääkseni tällä hetkellä suunnitteilla joidenkin taloushallinnon prosessien automatisointi, mutta en ole viime aikoina kuullut, missä vaiheessa projekti menee. Se saattoi mennä jäihin, kun talousjohtajamme irtisanoutui ja uuden talousjohtajan hakuprosessi alkoi. Piirrän ja hahmottelen seuraavaksi auki ostolaskujemme käsittelyprosessin sellaisena, kuin se tällä hetkellä on ja toiseen kuvaan, kuinka se voitaisiin tekoälyn tukemana tulevaisuudessa toteuttaa.

Kuvassa 9 on kuvattu yksinkertaistettuna kunnan nykyinen ostolaskujen käsittelyprosessi. Suurin osa kuntaan tulevista ostolaskuista saapuu sähköisesti verkkolaskutusosoitteen perusteella. Laskut siirtyvät talousosastolle manuaalisesti tiliöitäviksi laskussa olevien tietojen perusteella, jonka jälkeen ne siirtyvät asiastarkastajalle. Asiastarkastaja käy laskun läpi ja jos kaikki on ok, lähettää sen eteenpäin hyväksyttäväksi. Jos laskussa on korjattavaa, asiastarkastaja voi korjata laskun itse tai palauttaa sen talousosastolle korjattavaksi. Yleensä parempi idea on palauttaa lasku korjattavaksi, jotta talousosasto pystyy kehittämään toimintaansa. Kuntaan tulee paljon laskuja, jotka tiliöidään joka kerta samalla tavalla, kuten esimerkiksi leasingkuluihin liittyvät laskut. Laskuissa itsessään on kustannuspaikat, toimintotiedot ja summat, joten työ on vain mekaanista tietojen syöttämistä.

Kuva 9. Kunnan nykyinen ostolaskujen käsittelyprosessi.

Kuvassa 10 olen yrittänyt hahmotella, kuinka käsittelyprosessi voisi toimia tekoälyn astuessa kuvioihin. Tekoälyn voisi opettaa tunnistamaan kuukausittain toistuvat samankaltaiset laskut, jonka jälkeen ohjelmistorobotti tiliöi ne automaattisesti. Jos tekoäly ei tunnista laskua aiemmin kohdatuksi, siirtäisi se laskun talousosastolle manuaalisesti käsiteltäväksi. Tässä tekoälyllä tuetussa prosessissa mietin eniten sitä, kuinka toimitaan, jos laskun asiatarkastuksen yhteydessä tiedot eivät olekaan oikein. Mielestäni laskun kuuluisi mennä manuaalisesti korjattavaksi, mutta kuinka tässä tapauksessa tekoälylle opetettaisiin oikea tapa? Ehkä oikea tapa olisi antaa tekoälylle pureskeltavaksi kaikki hyväksytyt ostolaskut, jotta se pystyy itse löytämään logiikan niistä.

Kuva 10. Kunnan ostolaskujen käsittelyprosessi tekoälyllä tuettuna.

Kuvia vertaillen itse prosessi ei sinänsä muutu, mutta tekoälyn avulla on mahdollista automatisoida tietyn tyyppisten ostolaskujen käsittely. Tämä vapauttaisi talousosaston resursseja muun toiminnan kehittämiseksi. Kunta on myös julkaissut muutaman vuoden ajan PowerBI:llä tuotetun ostolaskudatan visualisoinnin kunnan kotisivuille ja mielestäni voisi olla hyvä tutkia sitä vaihtoehtoa, että talousjärjestelmämme keskustelisi suoraan PowerBI:n kanssa, jolloin kotisivuilla oleva visualisointi päivittyisi automaattisesti.

Mielestäni tämä ostolaskujen käsittelyprosessin tukeminen tekoälyllä on se tapa, jolla tekoälyä kannattaa juuri julkishallinnon näkökulmasta lähestyä. Tekoäly ja robotiikka saattavat termeinä olla muutosvastarintaista porukkaa pelottavia ja tällä tavalla hitaasti toimintaan mukaan tuleminen vakuuttaisi ihmisiä siitä, että robotiikalla ei ole tarkoitus korvata heidän työpanostaan, vaan tukea heidän työtään ja mahdollistaa heille mielekkäämpien kuin puuduttavien itseään toistavien työtehtävien tekemisen. Tekoäly tulee varmasti astumaan mukaan muuhunkin kuin talousprosessien yhteyteen, on vain osattava pitää mieli avoinna ja innovatiivisella asenteella tarkasteltava päivittäistä työntekoa ja miettiä, missä tekoäly voisi omaa työtä parhaiten tukea.

4 Pohdinta ja päätelmät

Huhtikuussa aloittamani kahdeksan viikon mittainen seurantajakso päiväkirjan kirjoittamisen muodossa yllätti itseni, sillä aika tuntui kuluvan todella nopeasti. Päivittäin tehtävät päiväkirjamerkinnot pakottivat visualisoimaan ja pohtimaan ennakkoon, mitä tavoitteita päivälle tulisi asettamaan ja mitä tapahtumia kahdeksantuntisen työpäivän aikana on tulossa vastaan.

Suurin työtilanteen muuttuminen päiväkirjan kirjoittamisen aloittamisen ja tämän pohdinnan kirjoittamisen välillä on ICT-palveluiden kilpailutuksen päättyminen ja Telian tarjouksen voittaminen. Käyttöönottoprojektin suunnittelu alkaa syksyllä tai viimeistään loppuvuodesta ja itse käyttöönotto ymmärtääkseni ensi vuoden alussa. Tällä hetkellä luottamushenkilöiden laitevaihdot työllistävät valtuustokauden vaihtumisen vuoksi, enkä syksyn suhteen ole vielä aivan varma, jatkanko minä heille tuentarjoajana, vai siirtyykö se vastuu uudelle ICT-palveluiden toimittajalle. Uuden markkinointivastaavan rekrytoimisen myötä aloitamme myös kunnan kotisivujen uudistamisen, johon on myös kyettävä liittämään tarpeeksi resursseja, ja minä luultavasti tietohallinnon puolelta olenärkevin vaihtoehto, kun minulla on aikaisemmasta kotisivujen julkaisujärjestelmästä eniten ymmärrystä.

Eräs havainto, jonka tein seurantaviikkojen aikana, mutta joka ei välttämättä näkynyt päiväkirjamerkinnoissa, liittyy keskittymiseen työpäivien aikana. Harvemmin tuli vastaan sellaisia päiviä, että olisi ollut mahdollista keskittyä pidempää aikaa yksittäiseen työtehtävään ilman, että jonkun viestintäkanavan kautta olisi tullut heräte. Tämä oli sinänsä harmillista, sillä sekä työntekijänä että opiskelijana minulla kestää melko pitkään saavuttaa ns. "flow"-tila, jossa tekeminen onnistuu keskittyneesti ja sujuvasti. Aina välttämättä herätteet eivät edes liittyneet työtehtäviin, vaan saattoivat olla vain small talk -tasoista keskustelua tai esimerkiksi joku hölmö kuva. Muistan ensimmäisen vuoden opinto-ohjaajan tunnilta, jonka aihe käsitteli muistaakseni opiskeluissa pärjäämistä ja jaksamista, kuinka vuosi vuodelta ihmisten keskittymiskyky heikkenee, ja nyt pystyn itse tunnistamaan sen myös omasta työstäni ja opiskeluistani.

Tätä kirjoittaessa pohdin myös sitä, onko etätöissä keskittyminen helpompaa kuin työpaikalla. Mielestäni omalla kohdallani näiden kahden tilanteen välillä suurin ero ilmenee siinä millaisia luonteeltaan nuo häiriötekijät ovat. Kunnantalolla läsnä työskennellessä suurin osa keskittymisen herpaannuttajista ovat muut työntekijät tai omaan työhön liittymättömät äänet. Kotona etätöissä suurin keskittymistä häiritsevä tekijä on erillisen työhuoneen puuttuminen, jonka vuoksi kaikki arkielämän esineet ja askareet voivat katkaista keskittymisen. Kerrostalossa keskusta-alueella asuessa myös muun

elämän äänet saattavat säpsäyttää pois keskittymisestä. Vastamelukuulokkeiden käyttäminen olen joskus pohtinut ratkaisuna tähän ongelmaan, mutta ainakaan vielä en ole sitä tehnyt.

Minulla oli touko-kesäkuun vaihteessa tiedostavaa johtamista ja mindfulnessia käsittelevä kurssi, jonka aikana sain hyviä ideoita ja tekniikoita oman keskittymiskyvyn takaisin haltuun ottamiseksi. Tavoitteenani onkin sisällyttää päivittäiseen rytmiini mindfulness-harjoitteita oman keskittymiskyvyni parantamiseksi.

Samaan aiheeseen hiukan liittyen, luin jokunen hetki sitten jonkun psykologian lehden verkkojulkaisusta keskittymistä ja työntekoa käsittelevän artikkelin, jossa puhuttiin työtehtävien ja miksei koulutehtävienkin pilkkomista selvästi pienemmiksi ja helpommin työstettäviksi palasiksi. Tämä ymmärtääkseni helpottaisi keskittymisen herpaantumisen palautumisen suhteen, kun on selkeämpää, mitä oli työstämässä kulloisenakin hetkenä. Tuo voisi itselleni kokeilemisen arvoinen idea.

Eräs suurimmista hyödyistä itselleni tästä päiväkirjamuotoisesta opinnäytetyöstä on ehdottomasti ollut omien ajatusten sanoiksi saattaminen. Olen ollut nykyisessä työssäni reilu viisi vuotta, aloitin työkokeilussa tarjoamalla tukea mobiililaitteiden käytössä ja päädyin lopulta tietohallinnon asiantuntijaksi. Tässä vaiheessa työtehtävät alkavat vähitellen olemaan melko tuttuja ja oman osaamisen kehittyminen samalla alkanut hidastumaan. Huolimatta siitä, että työtehtävät ovat tulleet tutuiksi ja selvästi palautteenkin perusteella olen hyvä työssäni, kärsin aika ajoin impostorin oireyhtymän oireista, jonka myötä alan epäillä omaa osaamistani ja olenko ansainnut paikkani. Tämän päiväkirjan kirjoittaminen on auttanut tämän ongelman suhteen hahmottamaan ja kirjoittamaan auki paremmin, mitä tarkalleen töissä teen ja muistuttamaan itseäni siitä, että usein me itse olemme pahimpia kritikoita itseämme kohtaan, eikä välttämättä aina edes syystä.

Aion tulevaisuudessa jatkaa päiväkirjan kirjoittamista jossain muodossa. Tämän opinnäytetyön suurimpia haasteita oli päivittäisten tavoitteiden asettaminen ja usein sorruinkin kuvaamaan jokaisen päivän alkuun, miltä kalenteri näytti. Haluankin haastaa itseäni tässä asiassa ja pyrkiä siihen, että syksyllä loman jälkeen työt aloittaessani asetan itselleni tavoitteeksi käyttää päivän alusta ja lopusta viisi minuuttia tavoitteen asettamiseksi ja sen pohtimisessa, kuinka hyvin tavoite tuli lopulta täytetyksi. Itselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on ymmärtääkseni positiivisen psykologiankin näkökulmasta omaa itsetuntoa kohottava asia, ja se voisikin auttaa työssä jaksamisessa ja työhyvinvoinnin ylläpitämisessä.

Muistan lukeneeni vuosia sitten jostain, että hyvä työpaikka palkitsee työntekijää kahdella erilaisella tavalla: rahallisesti palkan muodossa, sekä oman osaamisen kartuttamisella. Lause oli alun perin englanniksi, eikä se järkevästi käänny suomeksi, mutta tarkoittaa kuitenkin sitä, että kun työ ei enää anna mahdollisuuksia kehittyä ja kasvattaa omaa osaamista, on järkevää miettiä työpaikan vaihtamista. Päiväkirjamerkintöjäni näin jälkikäteen lukiessani ja tätä pohdintaosuutta kirjoittaessani, merkinnöistäni tulee itselleni olo, että tietynlainen intohimo omaa työtäni kohtaan on vuosien saatossa kadonnut. Suoriudun päivittäisistä työtehtävistäni, eikä mitään työtehtäviä jää tekemättä, mutta en siitä huolimatta kuitenkaan kovinkaan aktiivisella otteella aloita mitään uusia kehitysprojekteja, vaikka aikaa riittäisikin. Ylipäättään omastani työskentelystäni jäi melko reaktiivinen tai passiivinen olo. Luulen, että työtehtävät ovat tulleet niin tutuiksi, että tässä vaiheessa kaipaisin selvästi uutta haastetta.

Syksyllä on alkamassa ainakin kolme suurta projektia, joissa tietohallinto on myös mukana ja ainakin itse odotan näitä melko innokkaasti. Toivon, että elokuussa kun tulevasta roolistani työyhteisössä tullaan keskustelemaan, saisin mahdollisuuden ottaa enemmän vastuuta haastavampien työtehtävien muodossa ja näin ollen herättää henkiin jo ehkä hiipuneen kiinnostuksen tai intohimon työtäni kohtaan. Jos tähän ei tarjoudu mahdollisuutta, en pois sulje sitäkään vaihtoehtoa, että vähitellen voisi olla edessä aika miettiä työpaikan vaihtamista.

Viikkoanalyysien aiheet valikoituivat kunkin viikon tapahtumista syntyneiden ajatusten perusteella, yleensä liittyen suoraan johonkin kyseisen viikon päiväkirjamerkintään. Viikkoanalyyseistä koin hyötyväni erityisesti sen vuoksi, että se pakotti paneutumaan pidemmäksi aikaa kyseisten analyysien teemojen aihepiirien pariin ja tekemään arvokasta tutkimustyötä, jota en muuten välttämättä olisi tehnyt.

Viikkoanalyysien aiheet olivat lähes kaikki sellaisia, että niiden pohjalta olisi mahdollista aloittaa kehitysprojekteja työssäni. Rajallisten resurssien ja kiireisen syksyn vuoksi on kuitenkin tarkasteltava näitä viikkoanalyysejä yhdessä muun tietohallinto-organisaation kanssa ja asetettava työtehtävät resurssien jakamisen näkökulmasta tärkeysjärjestykseen. Todennäköisimpänä projektina ensin aloitettavaksi nousee mielestäni joko Google Analyticsin käytön lisääminen tai joku tekoälyyn tai koneoppimiseen liittyvä projekti, esimerkiksi AuroraAI-tekoälyhanke. AuroraAI-tekoälyhankkeeseen sainkin jokunen viikko takaperin Digi- ja Väestötietovirastolta sähköpostia, että hankkeeseen olisi mahdollista liittyä mukaan pilottikäyttäjänä. Kunnalle hankkeeseen liittyminen voisi tuoda positiivista mainontaa, mutta myös oman osaamisen näkökulmasta hanke voisi olla hyödyllinen kokemus.

Jatkokehitys- ja tutkimusmahdollisuuksia tähän opinnäytetyöhön liittyen olisi mielestäni useitakin potentiaalisia vaihtoehtoja. Luontevin jatko olisi seurata omaa työskentelyä vastaavalla tavalla vuoden tai kahden päästä ja verrata pidemmällä aikavälillä kuinka oma työ ja osaaminen on kehittynyt. Toinen mielenkiintoinen vaihtoehto olisi verrata muiden samalla alalla työskentelevien opiskelijoiden päiväkirjaopinnäytetöitä ja yrittää löytää niitä yhdistäviä tekijöitä tai suurimpia eroja. Erityisesti valtion ja kuntasektorin työntekijöiden opinnäytetöitä olisi hienoa päästä vertaamaan. Kolmas vaihtoehto voisi olla ottaa viikkoanalyysissä käsitellyt aiheet aktiivisen työstämisen piiriin ja tarkastella niitä siitä näkökulmasta, kuinka moni aiheista on lopulta sellaisia, joista on mahdollista aloittaa kehitysprojekti selkeällä tavoitteella ja kuinka se on mahdollista saavuttaa.

Kaiken kaikkiaan tämän päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön kirjoittaminen on ollut mieltä avaava kokemus, sillä se on avannut silmäni sille, mitä todellisuudessa ajattelen työarjestani ja erityisesti sen, minkä asioiden toivoisin muuttuvan. Päivittäin työarjissamme tapahtuu lukuisia erilaisia tapahtumia ja niiden ylös kirjaaminen ja jälkikäteen analysoiminen auttavat mielestäni hahmottamaan paremmin, mitä tarkalleen ottaen tulikaan tehtyä ja millaisia ajatuksia ne meissä herättävät. Mielestäni oman työarjen reflektointi säännöllisesti auttaa omien fiilisten tunnustelussa ja työhyvinvoinnin ylläpitämisessä ja tätä voin suositella muillekin.

Lähteet

Ahonen, R. 2016. MobileIron-mobiililaittehallinta laitteen käyttöönoton tukena: Case Keski-Uudenmaan informaatioteknologia Oy. AMK opinnäytetyö. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016122121334>. Luettu: 1.5.2021.

Alvinum. 8.5.2018. Newbie to project management – any advice?. Viesti Reddit-keskustelualueella. Luettavissa: https://www.reddit.com/r/projectmanagement/comments/8hsw8r/newbie_to_project_management_any_advice/dymo4lw?utm_source=share&utm_medium=web2x&context=3. Luettu 9.5.2021

Arjoranta, J. s.a. Tekoäly ja koneoppiminen ovat käsitteinä väärinymmärrettyjä ja siksi väärinkäytettyjä. BearIT. Luettavissa: <https://bearit.fi/tekoaly-ja-koneoppiminen-ovat-kasitteina-vaarinymmarrettyja-ja-siksi-vaarinkaytettyja/>. Luettu 6.6.2021

Autioniemi, J. (2020). Tekoälyn yhteiskehittäminen julkisella sektorilla. Hallinnon tutkimus 39(1), 5–20. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202003249120>. Luettu: 6.6.2021

Bocij, P. Greasley, A. Hickie, S. 2015. Business Information Systems: Technology, Development and Management for the E-Business. Pearson Education Limited. Harlow.

Boulton, C. 2018. What is RPA? A revolution in business process automation. CIO. Luettavissa: <https://www.cio.com/article/3236451/what-is-rpa-robotic-process-automation-explained.html>. Luettu: 6.6.2021

Carnegie, D. 1953. How To Win Friends And Influence People. Cedar. Great Britain.

Finlex. 2019. Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190906>. Luettu 25.4.2021.

Forbes. 2020. The Top 10 Skills Recruiters Are Looking For In 2021. Luettavissa: <https://www.forbes.com/sites/forbeshumanresourcescouncil/2020/11/09/the-top-10-skills-recruiters-are-looking-for-in-2021/>. Luettu: 30.5.2021

Google. Google Analytics. Luettavissa: <https://marketingplatform.google.com/about/analytics/?hl=fi>. Luettu: 19.4.2021

Harmon, P. 2007. Business Process Change. Morgan Kaufmann Publishers. Burlington.

Halsas, K. 2019. Tiedonhallintalaki lyhyesti. Blogikirjoitus. Arter Oy. Luettavissa: <https://www.arter.fi/tiedonhallintalaki-lyhyesti/>. Luettu 25.4.2021.

Huhtala, P. 2020. Tiedonhallintalain tiedonhallintamallin vaatimusten toteutuminen kuntaorganisaatiossa: Case Kaarina ja Turku. AMK opinnäytetyö. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202005138855>

IslandicFreedom. 27.9.2017. Is the ITIL certification worth it? Viesti Reddit-keskustelualueella. Luettavissa: https://www.reddit.com/r/ITIL/comments/6w0rqf/is_the_itil_certification_worth_it/dnliwrm?utm_source=share&utm_medium=web2x&context=3. Luettu 30.5.2021

Jałocha, B., Krane, H.P., Ekambaram, A., Prawelska-Skrzypek, G. 2014. Key Competences of Public Sector Project Managers. Procedia - Social and Behavioral Sciences vol. 119, s. 247–256. Luettavissa: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.03.029..> Luettu 8.5.2021.

Jalonen, H. 2018. Tekoäly tulee, mutta ei jyrää meitä. Tietoasiantuntija. Vsk. 33, nro 1, 6–9. Luettu: 6.6.2021

Kaley, A. 2019. Popups: 10 Problematic Trends and Alternatives. Nielsen Norman Group. Luettavissa: <https://www.nngroup.com/articles/popups/>. Luettu 20.4.2021.

Kaczmarek, S. 1.5.2014. Google Analytics for Government 2nd edition. Pohjois-Carolinan osavaltion verkkosivut. Luettavissa: https://files.nc.gov/ncdigitalcommons/pictures/2ND_EDITION__GOOGLE_ANALYTICS_FOR_GOVERNMENT_TRAINING_MANUAL-4.pdf. Luettu 18.4.2021

Komulainen, T. 2018. Toimitusprojektin hallinta asiantuntijaorganisaatiossa. AMK opinnäytetyö. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201805209094>. Luettu 8.5.2021.

Manson, M. 2016. The Subtle Art of Not Giving a F*ck. HarperCollins Publishers. New York.

Mearian, L. 2017. What's the difference between MDM, MAM, EMM and UEM? COMPUTERWORLD. Luettavissa: <https://www.computerworld.com/article/3206325/whats-the-difference-between-mdm-mam-emm-and-uem.html>. Luettu: 1.5.2021.

Menczer, F. Hills, T. 2020. Information Overload Helps Fake News Spread, and Social Media Knows It. Scientific American. Luettavissa: <https://www.scientificamerican.com/article/information-overload-helps-fake-news-spread-and-social-media-knows-it/>. Luettu 24.5.2021

Microsoft. 2020. Microsoft Intune is an MDM and MAM provider for your devices. Luettavissa: <https://docs.microsoft.com/en-us/mem/intune/fundamentals/what-is-intune>. Luettu 2.5.2021.

Mustonen, A. 2016. Mittari kaupungin viestinnälle: Web-analytiikan toteutus Joensuun kaupungin verkkolehteen. Amk-opinnäytetyö. Karelia ammattikorkeakoulu, viestinnän koulutusohjelma. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016121119866>. Luettu: 18.4.2021.

Mäntsälän kunta. 2020. Mäntsälän kunnan organisaatiokaavio. Julkinen verkkosivu. Luettavissa: <https://www.mantsala.fi/organisaatiot>. Luettu: 4.5.2021

Mäkelä, A. 2020. 10 halutuinta työelämätaitoa juuri nyt – kuinka monta sinä hallitset? Blogikirjoitus. Duunitori. Luettavissa: <https://duunitori.fi/tyoelama/pehmeat-aidot>. Luettu 30.5.2021

Mäntyneva, M. 2017. Hallittu projekti. Kauppakamari. Helsinki. Luettu: 9.5.2021.

Nauha, M. 2021. Esimiesten näkemykset työelämätaidoista toimivassa työyhteisössä. YAMK-opinnäytetyö. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202103123222>. Luettu 30.5.2021

Nielsen Norman Group. 2021. About NN/g. Luettavissa: <https://www.nngroup.com/about/>. Luettu: 20.4.2021.

Onnismaa, J. 2007. Työelämän kaksoissidokset ja niiden vastamyrryt. Aikuiskasvatus. 2/2007, s. 103–113.

Patel, N. 7 Google Analytics Reports That Show How Your Blog is Really Performing. Luettavissa: <https://neilpatel.com/blog/google-analytics-for-bloggers/>. Luettu: 18.4.2021

Projektiammattilaiset ry s.a. a. Kelpoisuusehdot eri tasoilla, Taso D. Luettavissa: https://www.pry.fi/ipma-sertifiointi/sertifioituminen/projektitoiminta/kelpoisuusvaatimukset_ja_sertifikaattitason_valinta. Luettu 9.5.2021.

Projektiammattilaiset ry s.a. b. Meistä. Luettavissa: https://www.pry.fi/ipma-sertifiointi/sertifioituminen/projektitoiminta/perusvaatimukset_ja_sertifikaattityypit. Luettu 9.5.2021.

Samsung. 2021. Smart Switch. Luettavissa: <https://www.samsung.com/fi/apps/smart-switch/>. Luettu: 2.5.2021.

Salazar, K. 2019. 10 Ways to Use Exit-Intent Popups to Improve UX. Nielsen Norman Group. Luettavissa: <https://www.nngroup.com/articles/exit-intent-good-ux/>. Luettu: 20.4.2021.

SITRA. 2019a. Megatrendit 2020. Luettavissa: <https://www.sitra.fi/aiheet/megatrendit/#mista-on-kyse>. Luettu 23.5.2021

SITRA. 2019b. Megatrendit 2020. Luettavissa: <https://media.sitra.fi/2019/12/15143428/megatrendit-2020.pdf>. Luettu 23.5.2021

Smith, A. 2021. The Reddit revolt: GameStop and the impact of social media on institutional investors. The TRADE. Luettavissa: <https://www.thetradenews.com/the-reddit-revolt-gamestop-and-the-impact-of-social-media-on-institutional-investors/>. Luettu 24.5.2021

Snyder, J. 31.8.2020. The Benefits of Analytics for the Public Sector. Empirical Path. Luettavissa: <https://www.empiricalpath.com/insights/the-benefits-of-analytics-for-the-public-sector/>. Luettu: 18.4.2021.

SuomiDigi. 2020. JHS 179 Kokonaisarkkitehtuurin suunnittelu ja kehittäminen. Luettavissa: <https://www.suomidigi.fi/ohjeet-ja-tuki/jhs-suositukset/jhs-179-kokonaisarkkitehtuurin-suunnittelu-ja-kehittaminen>. Luettu: 7.4.2021

Tietosuojavaltuutetun toimisto. 2021. Usein kysytyä EU:n tietosuojasetuksesta. Luettavissa: <https://tietosuoja.fi/gdpr>. Luettu: 24.4.2021.

Valtiovarainministeriö s.a. a. Saavutettavuus. Luettavissa:

<https://vm.fi/saavutettavuusdirektiivi>. Luettu: 18.4.2021.

Valtiovarainministeriö s.a. b. Kuntien tehtävät ja toiminta. Luettavissa:

<https://vm.fi/kuntien-tehtavat-ja-toiminta>. Luettu 2.5.2021

Valtiovarainministeriö s.a. c. Kansallinen tekoälyohjelma AuroraAI. Luettavissa:

<https://vm.fi/tekoalyohjelma-auroraai>. Luettu 6.6.2021

Waizenegger, L. McKenna, B. Cai. W. Bendz, T. 2020 An affordance perspective of team collaboration and enforced working from home during COVID-19, *European Journal of Information Systems*, 29:4, 429-442, Luettavissa:

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/0960085X.2020.1800417>. Luettu: 16.5.2021.

Ward, A.F. 2013. The Neuroscience of Everybody's Favorite Topic. *Scientific American*.

Luettavissa: <https://www.scientificamerican.com/article/the-neuroscience-of-everybody-favorite-topic-themselves/>. Luettu: 16.5.2021.

SITRA. 2019a. Megatrendit 2020. Luettavissa: <https://www.sitra.fi/julkaisut/megatrendit-2020/>. Luettu 23.5.2021.

White, S. K., Greiner, L. 2019. What is ITIL? Your guide to the IT Infrastructure Library.

Cio.com. Luettavissa: <https://www.cio.com/article/2439501/infrastructure-it-infrastructure-library-til-definition-and-solutions.html>. Luettu: 30.5.2021

ZanESCO, A.P., King, B.G., MacLean, K.A., Saron, C.D. 2018. Cognitive Aging and Long-Term Maintenance of Attentional Improvements Following Meditation Training. *J Cogn Enhanc* 2, 259–275. Luettavissa: <https://doi.org/10.1007/s41465-018-0068-1l>. Luettu:

24.5.2021